

3/2/60

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭ }
Vol 17 }

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ మే నెల 8-వ తేది బుధవారము

శ్రీ శుక్లినామ సంవత్సర చైత్రమాస బహుళ చతుర్దశి

సంచిక ౩౧
No 81

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకు వేలు యోగ్యతా

పత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెఱుకులు భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసినది,

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
తేక

109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

గిలాజీతురసాయనము

జగత్ప్రఖ్యాతమైనది. రోగులకు నిరోధకమును అమృతమునుచేటిది. మనుజుని దేహమునకు ప్రాణమువంటిది. 80
వాతములు 24 పైత్యములు, 20 మేహరోగములు, ఫిరంగి, కొఱకు, ప్రాణములు మొదలగు సహస్రరక్తములు, బొల్లి మచ్చ,
ద్రుమొదలగు చర్మరోగములు, సామాన్యకుష్ఠరోగములు, మలబద్ధము, అజీర్ణము, ప్రదర్శము, ఋతుబద్ధవాతము, ఋతు
తూల, పాండురోగము, అంశవృద్ధి, గుండెవొప్పి, స్నాయుమర్శము, బుర్రీనము, రక్తక్షీణము మొదలగు కఠినవ్యాధు
లన్నియు అత్యద్భుతముగ కుదుర్చు దివ్యవ్యవస్థాసాధనమును లక్షలకొలది జనులవలన కీర్తిగడించినది. దీనిచేత ప్రఖ్యాతివినని
వా రొక్కడను యుండరాని చెప్పవచ్చును. 20 తులముల డబ్బి రూ. 8/- పోస్టేజి 5 అ.

కుక్తసంజీవినివటి

40 దినములు నేవించిన శుక్రము అమితముగా వృద్ధియగు
ను. జనశ్రేణియందునకు మేదస్సుకు మంచి బలమును, శత్రుత్వ
మును తగ్గితముగానిచ్చును. ముఖవర్చస్సును, నూతన యవ్వన
మును, ఉత్సాహమును. జీర్ణశక్తిని, రక్తవృద్ధిని గలిగించునట్టి
దివ్యవ్యవస్థా 40 మాత్రలు గల డబ్బి 1-కి రూ. 2, పోస్టా ఖర్చు అ. 5. ఆయుర్వేదరత్న, బి. యస్. రావు బదర్న,
నెం. 87. గంజాం ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, బరంపురం, (గంజాంజిలా)

బొంబాయి జ్యాయలరిమార్బు

అసలు సవరం బంగారుకు
అసలు రాళ్లుపెట్టిన నగలకు
ఉత్తరవాద మివ్వబడును.

కేటలాగు|ఇనాముగా|పంపబడును.

2/94 చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరుచేట. బెజవాడ

గ సేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు నెగరోగములను నివారించి మాత్రము
నిమననపుడు గలుగు పోటు, మంట, చురుకును యింజక్షన్
లతోను విచ్చికారితోను నిమిత్తంలేకుండా తప్పక కుదుర్చును.
సీసా 1-కి రు 3-0-0.

మూర్ఖారిష్టము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఖత్వమును యెన్నిసంప
త్వమునునుండియున్న మూర్ఖులైనను గ్యారంటీగా, కుదుర్చును
నెలకు సరిపోవుమందు రు 3-0-0.

పాడలకు తైలము

131

(3) ఈతైలము తైలపాడలసేగాక యితరవిధములైన
పాడలనుగూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జి, కర్పాణి
మొదలుగాగల అన్నివిధములైన చర్మనాగులను పోగొట్టి చర్మ
మును మృదువుగాను చేయును. డబ్బి 1 కి రు 1-0-0

పంపించుకొను.

ది ఆంధ్ర బ్యాంకు, లిమిటెడ్., బందరు, మచిలీపట్టణము.

మూలధనము రు. 10,00,000

వారిచేయబడినటువంటిది,

కనూలుచేయబడినటువంటిది,

మూలధనము.

సీజా డిపాజిట్లకు ప్రత్యేక పురోజ్ఞానం గలదు. కరెంటు డిపాజిట్లకు రోజు
వారీ నిలవని రేటులకు వడ్డీ లాభ్యమగును.

అన్నివిధములైన బ్యాంకింగు వ్యాపారము చేయుదును. వివిధములకు బ్యాంకుచేత (చానీస్) ఇవ్వబడును.

గజ్జల శ్రీరామమూర్తి,

ఫీల్డ్స్ డిపాజిట్లు పె

5 1/2 % వడ్డీ

నేతండ్రి బ్యాంకు ఆర్డరులు పె నెలవారీ

కనీసపు రూ. 500 లకు 4 % వడ్డీ

2 1/2 % వడ్డీ

భో! పట్టాభినేతా రామకృష్ణ,

దేవరకొండ, తూ. గోదావరి జిల్లా.

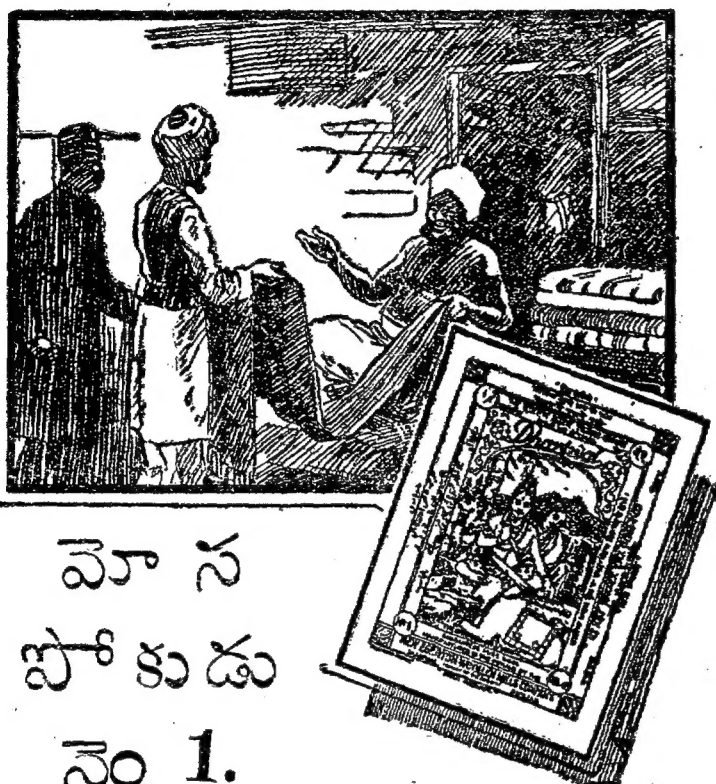
గట్టి చాయ రంగు నూలు

పూర్వమునుంచి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తొగురుమరుచాయ నూలురకమున్ను నూతన పలురకముల కలరు నూలున్ను, నెం 20 మొదలుకొని నెం 150 బరు నూలువరకు తయారుచేయుచున్నాము. కావలయువారు ఆర్డరు వాయిచిత్రే ధరలు నరసముగాను గట్టి చాయలుగాను పంపించబడును. శాంపిల్ ఆర్డరుకు వ్రాయుడు.

132

యల్. కే. మినాక్షి అయ్యర్,

గట్టిచాయనూలు జవ్వలివ్యాపారం, మహాలిపేధి, మధుర.

మోన
పోకుడు
నెం 1.

Dhariwal
LONG LIFE
WOOL WEAR

LOHI

లోహీలు యొక్కది రంగులలో దొరుకును.

నలుపు	కారునారింజ	పాతబంగారపు రంగు	2:56
నారింజ	పొడుమురంగు	ఒకువచ్చ	
ఎఱుపు	నేవిబ్లా	గులాబి	
జేగురు	బొంబాయి ఆకువచ్చ ఆలివ్		
	బూడిద		
ఊదా	లవంగవట్టు	రాయల్ బ్లూ	
పసుపువచ్చ	సింధూరవర్ణము	కారు సింధూరము	
తేలేనీలం	కాకిరంగు	పలకరంగు	

సైజు 103 "X54." 1 కి రు 7/4

Manufactured by

THE NEW EGERTON

WOLLEN MILLS COMPANY,

(Branch of the British India Corporation Ltd.)

DHARIWAL

లోహిల్ ఏజెంట్లు

PUNJAB

మొవర్స్: షాధాజి జవర్ చంద్, చిక్ పేట బెంగళూరు

మొవర్స్: వాచాలె, కే. యశ్. సన్స్, కన్పూరు

మొవర్స్: పూల్ చంద్ నాన్ చంద్ షా పంచకువ

అ హ మ దా బా దు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ మే నెల 8-వ తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు

కుసుమ తేనాలిది ,, ప 42 కలవి రు 18 0 0 18 8 0

నెల్లూరివి ,, డిటో ,, 18 8 0 14 8 0

ధిల్లి ,, డిటో ,, 15 8 0 17 0 0

రాగులు త. 164 బస్తా 1-కి ,, 11 0 0 12 0 0

నువ్వులు ,, ,, 21 0 0 24 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 16 0 0 17 0 0

నెనగలు ,, డిటో ,, 16 8 0 18 0 0

నెనలు ,, డిటో ,, 16 0 0 17 8 0

మినుములు ,, డిటో ,, 17 8 0 18 0 0

ఉలవలు ,, ర 195 ,, 9 0 10 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నువ్వులనూనె బా 1-కి ,, 140 0 0 150 0 0

నెయ్యి మ 1-కి ,, 11 0 0 19 0 0

వేరు నెనగపప్పు బా 1-కి ,, 46 0 0 47-0-0

వేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-కి ప 104 మిమనూనె 98

అనుదము బా 1-కి 100 0 0 102 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి 90 0 0 92 0 0

కూరపసుపు ,, 55 0 0 65 0 0

మిరపకాయలు (గుంటూరువి) బా 1-కి 91 0 0 94 0 0

దనియాలు ,, బా 1-కి 49 0 0 56 0 0

గుంటూరుపాముకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 40 50

తెల్లము బా 1-కి రు 28 8 0 49 0 0

అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి ,, 26 1 0 26 6 0

చింతపండు బా 1-కి ,, 85 0 0 50 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి ,, 82 0 0 84 0 0

చదరం ,, 27 0 0 34 0 0

రవుండు ,, 38 0 0 34 0 0

6. నూలు

నెం 20 టెన్ని సింహంయూరే రు 7 15 0

నెం 6 ,, కటారి ,, 5 0 0

నెం 24 ,, లాకి ,, 5 10 0

నెం 40 జామ్మరు 10 పా ,, 11 4 0

నెం 44 సాండ్సా ,, 5 12 0

నెం 40 రాణి ,, 10 10 6

నెం 4 టెన్ని మసీదు ,, 4 12 8

7. లోహములు

నెండి 100 కులం 1-కి రు 60 0 0 రు 62 8 0

బంగారుకులం 1-కి ,, 21 0 0 21 2 0

సవరను 1-కి 18 8 0

ఇత్తడి బా 1-కి ,, 275 0 0 280 0 0

రాగి బా 1-కి ,, 320 0 0 320 0 0

8. రంగులు

అతి మేలం స్వీట్లరులొందు అలిజరయిక్ సింహంమాక్కు

పిపా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు 47 0 0

,, నీలిరంగు 1 రతి 1 10 0

,, 14 రతులు 1 10 0

,, 28 రతులు 1 9 0

,, 56 రతులు 1 8 9

,, 1 అందరు 1 8 0

చక్కెరు పొదుస్కా-బ్ రెట్ అనగా (చిల్లి-రెడ్డు) 8 4 0

కాంగో కి 1 0 0

పదరు 4 కి 1 2 0

ఏటికొప్పాక (విశాఖపట్నం జిల్లా)

శ్రీ గాంధీ మహాత్ముడు ఇచ్చటకు విచ్చేయుటకు తగుదే రాష్ట్రముచేయుటకు 1-5-29 తేదీన శ్రీ పురిపండా అప్పలస్వామిగారు ముందు విశాఖపట్నమునుండి వచ్చిరి. గ్రామములో తోరణములు, ఆహారములు, స్వాగతములు కట్టబడినవి. చుట్టు ప్రక్కల ప్రజల సేవ లభించిరి. మహాత్ముడు అనకాపల్లి నుండి యెలమంచిలివారిగుండ్ల రాత్రి (1-5-29) 8 గంటలకు ఏటికొప్పాక చేరెను. మద్రాసు శాసనసభాధ్యక్షులగు శ్రీ సి. వి. యస్. నరసింహారాజుగారి యింట వసతియేర్పరచబడెను. ముందు శ్రీ నరసింహారాజుగారు వారి పరివారముతో మహాత్మునిగృహప్రాంగణమున యెదురేగి హారతి నొసంగిరి. మహాత్మునితో శ్రీమతి కస్తూరిబాయి, ప్రభావతి, దేశభక్త వేంకటప్పయ్య, ప్యారీ లాలు, వే. నారాయణరావు, ఇమామఖాను, మరియిద్దరు జిల్లా నాయకులు, చూరేపల్లి రామచంద్రారావు, తెన్నేటి విశ్వనాథము పి. సి. వేంకటపతిరాజుగారును ఉండిరి. శ్రీ నరసింహారాజుగారు మహాత్మునిలోనికి గొంపోయిరి. ప్రార్థనసమయమున దువల్ల మహాత్ములవారు ప్రార్థనలోకూర్చొనిరి. ప్రార్థన అయిన తరువాత ప్రజలకు చెడలసండున శ్రీ దేశభక్త వేంకటప్పయ్యగారు మహాత్ముని బోధనగూర్చి వారికి ఉపన్యాసమిచ్చిరి. రాత్రి నరసింహారాజుగారు వేంకటప్పయ్య మొదలవారితో భాజనీయమునుగూర్చి ప్రసంగించిరి. మహాత్ములవారు సి. వి. యస్. నరసింహారాజుగారింట అతిథిగ ఆ రాత్రి విశ్రమించిరి. నరసింహారాజుగారు ఖద్దరు నిధి కొరకు వేయిపదార్లు సమర్పించిరి. లక్కబరిజెహాడ యిచ్చిరి. 6 గంటలకు ఉదయమున మహాత్ములవారు ఏటికొప్పాక విడిచి కైలాసపట్నంవైపుగా తుని దయచేసిరి. వారిలో వేంకటప్పయ్యగారు, కస్తూరిబాయిగారు, ప్రభావతి, ప్యారీలాలుగార్లును, చూజిల్లా నాయకులు తెన్నేటి విశ్వనాథముగారు, దిగుమర్తి కోడండరామస్వామిగారు, చూరేపల్లి రామచంద్రారావుగారు, పురిపండా అప్పలస్వామిగారు పూ. వేంకటపతిరాజుగారు, తదితరులును, విశాఖపట్నమునుండి వచ్చిన వారిందీర్లును వెడలిరి. మహాత్ములవారు దయచేసినందు వల్ల మా గ్రామము పవిత్రమైనది.

సి. జయరామా రావు.

కైలాసపట్టణము

2 వ తేదీ ఉదయం 6 గంటలకు ఏటికొప్పాకనుండి బయలుదేరి మహాత్ముడు సరివారముగ నరుదెంచెను. ఏటికొప్పాక యందు మద్రాసు శాసనసభాధ్యక్షులగు సి. వి. యస్. నరసింహారాజుగారి గృహమున నతిథిగనుండి 1 వ తేదీ రాత్రి విశ్రాంతి గైకొనిరి. నరసింహారాజుగారు వేయిపాటు పదార్థ సమర్పించిరి. మహాత్ముడు యింకను అధికముగ తమకు లభించువేతనము నిచ్చుట మంచిదనియు, పట్టణముగారు తమ వేతనము నిచ్చుచున్నారనియు తెల్పిరి.

కైలాసపట్టణము మహాత్ముడు చేరుటకు మున్ను పెద్ద పందిరి వేయబడి అనేక ప్రజలు నిక్కబడుగ నందు సమావేశ పరచబడిరి. మహాత్ముడు వేయిపాటుపదార్థ సమర్పించుటకు పట్టణమున చేయబడిన లక్క బరిజెహాడు సన్మాన పత్రము నప్పించిరి. మహాత్ము డట్టివస్తువుల నుంచుటకు స్థలము లేదనియు యెవరేని కొనవలయుననియు కోరిరి. అంత నది వేలము వేయబడెను. కొందరు స్త్రీలు ఆలంకారము లప్పించిరి. మహాత్ము డవస్థగింపును ఇచ్చట ఖద్దరు నిర్మాణ సంస్థ యుండి నప్పటికి పలువురు ఖద్దరు కట్టకపోవుట కొంచెయనుని తెల్పిరి. ఉపన్యాసానంతరము జయజయధ్వనములతో మహాత్ముడు సభాభవనమును విడిచి నక్కపల్లి మీదుగ తుని చేరెను. కైలాస పట్టణమున మహాత్ముని ఆహారము జయప్రదముగ జరుగుటకు శ్రీమత్పురివాదభయంకర మంత్రత్న సూర్యనారాయణాచార్యులుగారి నిరంతర కృషియే కారణము. నక్కపల్లియందు మహాత్మునకు 116-0-0 లు సమర్పించిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

కావలెను

ప్రపంచమునందుగల భీమాకంపెనీ లన్నిటిలోను మిక్కిలి పెద్దదైన భీమాకంపెనీకి బరంపురం, విశాఖపట్టణము, గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరుజిల్లాలకు జిల్లా ఏజంట్లు కావలెను. చిక్కగాపనిచేయువారికి మంచిలాభముగలదు. పలుకుబడిగల వాగు మాత్రమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.

"M" C/o THE ANDHRAPATRIKA, P. B. No. 212, Madras

భిక్షగర్త పాశ్యపు వెంకటాచల సంజీతుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాపథములు

లోకమయహార కస్తూరి మాత్రలు

ఈమాత్రలలో అత్యంతవస్తువు లెవ్వియు చేరలేదు. ఈమాత్రలు 1-2 ను తాంబూలముతోగాని విశిగాగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించితివేని ఎటువంటి కఠినతరాహిత్యమునైనను దీర్చికరించి, గాలి నీళ్ల స్వభావము మారుటచలన చెడుపుకానిలాగున దేహమును కాపాడును. పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరి మందు, మలబద్ధము, పశిసము, దగ్గు, గూరలు, శీతలముచే కాళ్లలాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కల యందు నొప్పి, ఆహారదీర్ఘకాలముందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగు ఇన్ ఫ్లుయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గూఢరచను. స్త్రీలు ప్రసవించినవాడు స్నానమునాడు (కస్తూరికి ప్రతిగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను 2-3 తమలపాకులలో నమలి యింగనలెను. సాంక్రామికరోగులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను సేవించిన ఆరోగ్యవృద్ధాంశ లగుదురు. ఈమాత్రలసీతతోగల అనుపానపద్రును చూడుడు. 300 మాత్రలు గల సీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతిపాపులోపలను దొరకును. పోస్టుమాలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-13-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానవం

మొదటకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గల మందు. దుర్బలమునల గలిగియుండు సమస్త వ్యాధులను పరిహరించి నరములను సుఖింపజేయును. రక్తవృద్ధిని కలుగజేయును. సంగీతపాటకుల కంఠస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాడను పాడను వుత్సాహము నింపుది. బలహీనలైన స్త్రీలకు నెత్తిదడుగు (నెత్తి నోరు చాలా మెత్తగా వుండుటవలన) మాట్లాడను నడువను కానిపిల్లలకు సంతోషింపజేయి. 6 బెస్సుల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పోస్టుమాలకము ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారామ వవై ద్యశాల, మైసూరు.

మీరు చెల్లిం చు వైక ము నకు తగిన ఆభరణములు

దొరకు నమృతమైన దుకాణమేదీ? యని మీరు నగలను కొనుటకుమునుపే చక్కగా విచారించి, దీర్ఘకాలమునుండి ప్రజులభావము నిరుత్తమే వ్యాపారమును సాగించుచున్నట్టి దుకాణము నందే బేరముచేసిన, వెనుక చింతించవలసిన అవసరముండదు. గాన జగత్ప్రసిద్ధిబెందిన ఈదిగునస్థలమునకే దయచేయుడు.

ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ.

నగలవర్తకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

తమణము మించిపోకమునుపే మీతలవెండ్రుకలగురించి తగ్గుశ్రద్ధ వహింపుడు.

వెండ్రుకలు దువ్వెనతో ఊడివచ్చునంతవరకు ఆలసింపకుడు వెండ్రుకలు చెడిపోవుట అది అంత్యవశి యని గ్రహింపుడు.

కామినియాఆయిల్ రిజిస్టర్డ్ సు నేటినుండియే వాడుటారంభింపుడు.

తలవెండ్రుకల బాధలన్నింటికి

దివ్యామృతము

వెండ్రుకలను కాంతివిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట బిరుదుగా నుండుటనుండి రక్షించి పట్టుకుచ్చునలె, తుమ్మెదరెక్కలనలె నిగనిగలాడించును. ఈసులభవదలిన నేడే పరీక్షింపుడు. మీవెండ్రుకలెంత త్వరలో అందముగా వెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించు గనో మనింపుడు. కామినియాఆయిల్ మీవెండ్రుకలకు నెట్లు అధికక్రమము గలుగజేయునో గుర్తింపుడు. ప్రతిపట్టణములోను, పల్లెలోను, దుకాణాదారులందరివద్దను, పరిమళద్రవ్యము లమ్మివారలందరివద్దను దొరకును. మీయూరిచర్తకులయొద్ద కొనునప్పుడు, కామినియాఆయిల్ గాని అని చూచి మరి కొనుడు.

సీసా 1-కి వెల రు 1-0-0; పోస్ట్ 0-8-0 ప్రత్యేకం. సీసాలు 8-కి రు 2-10-0; పోస్ట్ ఆ 0-12-0.

ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్) కొనుట ముఖవక్తుడు.

మీదుస్తులమీదగాని, కేబు రుమాలమీదగాని రెండుమాడు చుక్కలు ఆటోదిల్ బహారు చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, డైరీపువ్వుల సరియకములను, వెదజల్లి నట్లునర్చును. పెండ్లిసమయములందు బంధువులందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటోదిల్ బహారు లప్పు మరెద్దియు కానరాదు. నేడే ఒకసీసాను కొని, దాని అద్భుతపరిమళము లనుభవింపుడు.

1/2 బెస్సు ఓటోదిల్ బహారు రు. 2-0-0
1/4 " " " 1-4-0
1 డ్రాము " " 0-12-0

నమూనాసీసా రెండణాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన, పంపబడును.

సువాసన కార్డు 1-కి అణా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

285, జమ్మామసీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి. నెం. 2.

నా ఆంధ్ర దేశ సంచారము

ఖద్దరునుగూర్చి సంభాషణ

నేను సంచారముచేసిన ప్రతిస్థలమునందును దేశారాధకులతో నేను ఖద్దరు చుట్టూ పానము జాతీయవిప్లవమును విషయములను గూర్చి సంభాషించుచునే యుంటిని. తక్కినవాని యందుకంటె ఖద్దరునందు ప్రజల కధికమగు నమృతము కలిగినదని నేను గ్రహించ గలిగితిని. పరియైనరీతిని యేర్పాటు చేసినచో ఖద్దరును యెంత హెచ్చుగానయిన తయారు చేయవచ్చునని డాక్టరు పట్టాభిసేతా రామయ్యగారు తెలిపిరి. శ్రీయంత గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు గూడ నటులనే తెలిపిరి. గాని మొత్తముమీద ఆంధ్రదేశమున ఖద్దరు విషయమును సాకల్యముగా నభ్యసించినవారు లేరనియే చెప్పవలసి యున్నది. స్వర్ణీయ మగనాలు గాంధీకావలెన తేక యితర రాష్ట్రములలో నున్న లక్ష్మీదాసు సతీశబాబుగార్లవలెను ఖద్దరు విషయమున ప్రామాణికలని చెప్పదగినవారాంధ్రదేశమునం దొక్కరును కనబడరు. నాలువదుకువారే యేకులనుగూడ తయారుచేయు విషయమున నెట్టి ప్రయత్నమును జరిగియుండలేదు. ఎవరిచుట్టుకు వారు ఏకులను తయారుచేసుకొనునట్టి పద్ధతి యేర్పడువరకును సన్ననాలు విస్తారముగా తయారు కాజాలరు. అంతరాయములేకుండ పనిగూడ జరుగదు.

అన్నా రురులై తుద్దాధను నివారించు కొనుటకు గత్యంతరము లేని స్థితియందుండి అందులకు తప్పనిసరిగా నాలువదుకువలసిన వారే యేకులను గూడ చేయవలెను. అటులగాక తదితరులు యేకులను వదుకుచున్నచో ఖద్దరుకు సంపూర్ణమగు బలము చేకూరదను విషయమును ప్రజల లింకను బాగుగాగ్రహించియుండలేదు. రాట్నము త్రిప్పుట తప్ప మరీయేవృత్తిని అనలంబింపజాలని నిరుపేదలు లేకున్నచో దేశీయులయొద్దనుండి దరిద్రనారాయణుల నిమిత్తము ధనమును సమకూర్చుట ప్రజలను మోసపుచ్చుటయే యగును. ఆంధ్రదేశమునం దేతావులలో ప్రజలు దుర్గరదారిద్ర్యము ననుభవించుచున్నారో ధనమును

జనుమును లభించుచున్నది. ఇది సందేహము వ్యాపించుచోయ బదునో ఆట్టి స్థలముల వివరములను తెలుపునట్టి దేశపటమును సిద్ధపరుపవలెను. ఇందులకు నేను చేసిన సూచనల నిట్లు వివరించుచున్నాను.

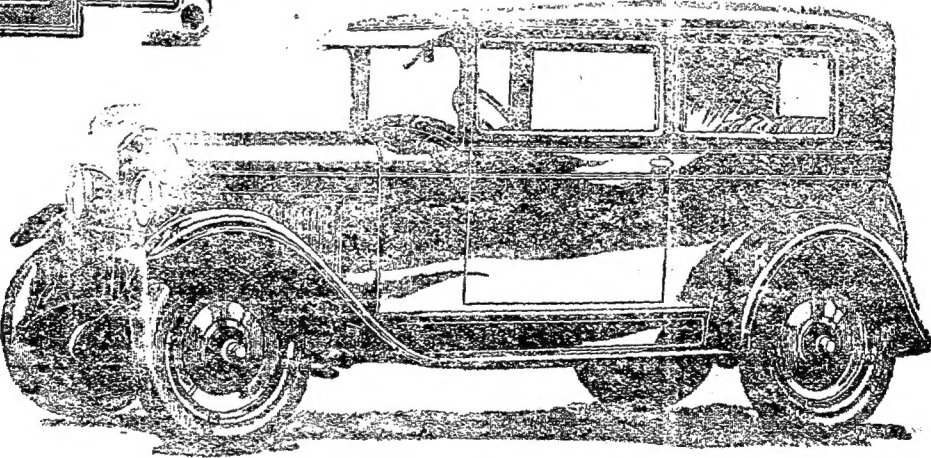
1. వ్యవసాయములకు వానినంత ఆదాయము రాని వారును తీరుబడిగలవలె చాల నిర్దిష్టస్థితిలోనున్న వారు నగు ప్రజలు యేగ్రామములలో హెచ్చుగా నుండుచో ఆట్టి గ్రామములలోనే మాటియిచ్చి నాలువ దికించుచుండవలెను. అటుల తయారుచేయబడిన ఖద్దరుబట్టలను విక్రయించుటలో యితర ఖద్దరులను చేర్చుకుండ కట్టుకొన భరతకే ఆహ్వానించవలెను. అందువలన పట్టము కలిగినచో విధిగోనుంకి భక్తిచేయవలెను.

2. ఎవరికీకావలసిన బట్టలకు వారే నాలువదుకుకొను నట్టి పద్ధతిని ప్రతిగ్రామమునందును ప్రతియింటనుగూడ ప్రవేశపెట్టువలెను. ధనికులును పేదలును గూడ నిటుల నాలువదుకువలసినదే. తమ స్వంతము నిమిత్తము నాలువదుకుకొన గోరు వారికి గింజలును తీయుట ఏకులుచేయుట వదుకుట మున్నగుపనులను నేర్పవలెను. కావలసినపనిముట్లు మున్నగువానిని అసలు ఖరీదుకే యియ్యవలెను. వారు కడిగిన నాలువతో మామూలురేట్లకే బట్టలు నేయించి యియ్యవలెను. ఇందులకు యేర్పాటులకు కావలసిన వ్యయములను భరింపవలసి యుండును.

3. వీలైనంతవరకు స్వార్థత్యాగముతో నాలువదుకునట్లు ప్రోత్సహింపవలెను. తమనిమిత్తమే నాలువదుకుగోరువారికి సహాయము చేయుటలో ప్రధాన కార్యాలయమువారి కెట్టివ్యయమును కలుగజేయ గూడదు. స్వార్థత్యాగముతో నాలువదుకుటకు యేర్పాటుచేయుటలో నష్టము వచ్చినచో అది నిష్ఫలమే యగును. కావున దేశముకొరకు లేక బీదలకొరకు నాలువదుకుగోరువారు ఏకులునుగూడ తామే విధిగాచేసికొనవలసియుండును. కావున నాలువదుకుగోరువారు మొదట గింజలును తీయుట యేకులుచేయుట నాలువదుకుట యిమూడుపనులను గూడ నేర్చుకొనుటయే మంచిపద్ధతియని నేను తలచుచున్నాను. చురుకైనవారు ఒక్కరోజులోనే యీ మూడు పద్ధతులనుగూడ నేర్చుకొని గలుగుదురు.

ఆంధ్రదేశమున 12 సంవత్సరముల క్రిందనున్న ఖద్దరుగల నాలువదుకువారి కంటెరికిని యియ్యబడెనుమాలి సమావముగానే యుండవలెను. సన్ననాలు వదుకుగోరినచో హెచ్చురేట్ల నియ్యదగును. ఆ మొత్తమును ఖద్దరుబట్టల ధరలో చేర్చవలెను. ఆంధ్రదేశమునం దొక సాంకేతిక ఖద్దరుపాతశాల నేర్పరుచుటకు మునగాల జహించాగు శ్రీ రాజావానియ వేంకటరంగరావు బహద్దరుగారు దక్కను హైదరాబాదులో నాప 1500 రూపాయల నొసగిరి. ఇది ఆంధ్రదేశమున ముఖ్యాచారముగా నున్నదని శ్రీ రాజాగారు గ్రహించుటవలననే యీ విరాళము నిచ్చిరని యిప్పుడు నే నూహించుచున్నాను. ఆంధ్రదేశమున వేలకొలదినుండి యిండ్లలో చేతిరాట్టలను పోనాలు వదుకుచున్నప్పుడు యిట్టి సాంకేతికపాతశాల ముఖ్యముగ నుండవలసినదే. ఈ పాతశాలలో నభ్యసించ గోరువారికి ఖద్దరునందు గట్టినమ్మక ముండవలెను. నేర్చుకొని తీరవలెనను దృఢ సంకల్పముగూడ నుండవలెను. ఈ పాతశాల నేర్పరుపగోరినచో పని నేర్చుకొనినచ్చుటకు చురుకైన యువకులను కొందరిని సబ ర్యతీకిగాని సోదేవురగుగాని పంపవలసియుండును. (మో. క. గాంధీ, ఎంగుయిండియా 2-5-29)

The Asiatic Government Security Life Assurance Co. Ltd., 1903
BANGALORE CITY.
WANTED.
General and District Agents in all important centres of the Madras Presidency, Travancore & Cochin. Liberal contracts covering definite territory with Head Office connection and with power of appointment of Sub-Agents. Request details for our Remunerative proposition.
V. RANGASAMY Esq.,
B.A.B.L., F.C.I.,
General Secretary, Bangalore City.
Messrs. P. K. RAU & Sons,
Chief Agents, Madras Presidency
33, Mukernallamuthu St., G. I. Madras.

ఎక్కువ పొడుగు, ఎత్తు తక్కువ, వైశాల్యము
గలిగి అందమును, సౌఖ్యమును గలిగించుటలో
ఆశ్చర్యమైన మార్పును చేకూర్చునది

107 వీల్ బేస్ మీద నిర్మాణము గావించబడి యిది వరకు కంటె 4 అం పొడువు గలిగి, నేలకు అంటిపోవు నట్లు, ఎత్తు తగ్గించబడెను. నూతన విపరీత బాడీలతో నమర్చబడి, ఎక్కువ ధర పెట్టికొను కార్లలో గణన సుఖము, సౌవు అన్నియు యందు గలుగును.
చివర్ వెల్ అందమును సౌఖ్యమును గలిగించుట యందు రహస్య విధానమును బహిరంగపరచినదియే, యని ఎల్ల చోట్లను ప్రసక్తి కలదు.

మీరు ఎంతదూరము ప్రమాణమొనర్చినను సరియే, చివర్ వెల్ కాయందు అనందము గలుగును. గమనమునందు సౌఖ్యోన్నతి గలిగించును. సులభముగా నడువ వీలుగను. కారునందు సామాన్యకూడ నుండు కొనుటకు ఎక్కువ వైశాల్యము గలిగి యున్నది. కారును చూచు నిమిత్తం నేడు విచ్చేయుడు. నడచిచూచిన అన్ని సంగతులు తెలియును.
టూరర్, సెడక్ మాదిరిలు వెంటనే యిచ్చుటకు సిద్ధముగా నున్నది.

సింప్లీస్ అండు కోలిమిటేడ్,
హైదరాబాద్, ఉదకమండలం, తిరిచినాపల్లి.

వెలువడినది!

త్వరపడుడు!!

వెలువడినది!!!

శుక్ల సంవత్సరాది సంచిక

వెనుకటి సంచికలకంటె నెల్లవిధముల నుత్కృష్టమైనది.

సర్వాంగ సుందరమై క్రొత్త తీరున నున్నది

ఆంధ్రమహాజను లనుగ్రహించిన యమూల్యములగు వ్యాస రాజములతో ఒప్పియున్నది. విషయవిభజనము గావించి దశసరి గ్లాజు కాగితములపై ముద్దులొలుకునట్లు ముద్రింప బడినది. మూడురంగుల చిత్రములు ఆటెన్నవి. కలకత్తాజాతీయసభకు సంబంధించిన చిత్రములు, ఇతరాంధ్రదేశ సంఘములయు, మహాజనులయు చిత్రములును 70 పుటలలో విచిత్రరీతిని వెలయుచున్నవి.

ఇందలి వ్యాసము లెల్లవిధముల నాంధ్రుల విజ్ఞానాభివృద్ధికి తోడుపడగలవు. కింద ప్రకటితమైన విషయానుక్రమణిక యీసంచిక విలువను చాటగలదు. ఆంధ్రమహాశయు లెల్లరు నీసంచికను స్వీకరించి దీనివలని ప్రయోజనమును బడయదగుదురు.

విషయానుక్రమణిక

రాజకీయము, సారస్వతము, కథలు, చరిత్ర, చిత్రకళ, సాంఘికము, వైద్యము, జ్యోతిషము,

విషయానుక్రమణిక, చిత్రానుక్రమణిక, చిత్రవివరణము, పంచాంగము, ప్రస్తావన.

౪౩-వ భారతజాతీయమహాసభ అధ్యక్షోపన్యాసము—శ్రీ పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు, ౪౩-వ భారత జాతీయ మహాసభ తీర్మానములు, రాజనీతి-రాష్ట్రాంగములు—వి. బాపిరాజు గారు, ప్రజాస్వామికప్రభుత్వము—వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు గారు.

సువర్ణయుగము—శేషాద్రిరమణకవులు, ఆంధ్రులు-సంస్కృత వాఙ్మయము—అమరవాది హనుమచ్ఛాస్త్రి గారు, సారస్వతజ్ఞాన—కవికొండల వేంకటరావు గారు, హర్షనైషధము—శ్రీనాథనియ్యాధీశ్వర ణము—బిక్కిన సుదర్శనరామలక్ష్మీకాంతమ్మగారు, ద్రాపదిరోషము వ్యాసుడు-తిక్కన—అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి గారు, మాదయ్య గారి మల్లన-రాజశేఖరచరిత్రము—బండారు తమ్మయ్య గారు, అల్లసాని పెద్దన—జనమంచి శేషాద్రిశర్మ గారు.

ఉగాదికానుకలు—సెట్టి లక్ష్మీనరసింహము గారు, నిరంజనశాస్త్రి—రాయసం వెంకటేశ్వరం గారు, సుప్సారిక జాతకము—కాసూరు వీరభద్రదేశ్వరరావు గారు, శీతలామందిరము—వేలూరు సుబ్బారావుగారు.

బుక్కరాయని విద్యానగరము—నాటి యన్యదేశపరిస్థితులు—సీరిపి ఆంజనేయులు గారు, సిసిలీ—రంగనాయకులు గారు (ఆక్స్ ఫర్డ్) నూర్జహాను—ప్రతివాదిభయంకరం పార్థసారథి గారు, తూము లక్ష్మీ నరసింహదాసు గారు—మిన్ని కంటి గురునాథశర్మ గారు.

భారతీయచిత్రకళ—మంత్రవాది వెంకటరత్నం గారు, అజంతా చిత్రకళ—కె. నరసింహాచారి గారు, శ్రీ సత్యజ్ఞానమందిరము—

తెలుగుబ్రహ్మణుల తెగలు—గరిమెళ్ల సోమన్న గారు, విశ్వ సోదరత్వము—శ్రీ తత్వానందస్వామి గారు.

ప్రకృతిచిత్రానిధాంతము—దంతులూరు శ్రీరామచంద్రరాజు గారు, సూర్యుడు సూర్యుడైద్యము—పొన్నాడ వెంకటరావు గారు, హోమియోపతి—లంక రామారావు గారు.

కాలామృతగ్రంథకర్త-మద్దులపల్లి వేంకట సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు.

ముక్తిచారణ—కొటికెలపూడి యజ్ఞేశ్వరగారి నరసన్న గారు, పాతంజల యోగసూత్రములు—గొట్టముక్కల కృష్ణమాచార్యులు గారు.

సంగీతము - స్వరావళి—వింజమూరి వరాహనరసింహాచార్యులు గారు, శ్రీపరవస్తు వేడ్కటరంగాచార్యులు అయ్యవారలు గారు—ఇ.వి.వి. రాఘవాచార్య గారు.

లోకములు-లోకాంతరములు - లోకాంతరయాత్ర—ముక్తిసూతులపాటి గోపాలకృష్ణశాస్త్రి గారు, వాననల పరస్పరప్రభావము—పారనంది ఒగన్నాధస్వామి గారు, పాడిపశువులమేత—యేజ్ఞెల్ల శ్రీరాములుచౌదరి గారు, భాషాప్రయుక్త విశ్వవిద్యాలయములు—కుందూరి ఈశ్వరదత్తు గారు, బర్మా ఆంధ్రకార్మికులు—వారి పరిస్థి

ఆంధ్రపత్రిక దినపత్రికకు సంవత్సర చందాదారులకు పోస్టేజితో సహా రు. 1-4-0 కు, వారపత్రిక చందాదారులకు పోస్టేజితో సహా రు. 1-8-0, ఇతరులకు పోస్టేజితో సహా రు. 2-4-0 లకు నీసంచిక లభింపగలదు. కొలది ప్రతులు మాత్రమే ముద్రితము లైనవి. వలసిన వారు త్వరగా మాకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును.

వైధరలకు చందాదారులకు వి. పి. గా సంచికను పంపుకొను చున్నాము. అక్కజలేని చందాదారులు మాకు వెంటనే తెలుప గోరుచున్నాము. ఊరకుండి వి. పి. లను తిరుగగొట్టి మాకు వ్యయ ప్రయాసల గలిగింపకుండ మతిమతి ప్రార్థించుచున్నాము.

వేదాంతము, సంగీతము, ప్రకృతికము, రసతరంగములు అను 12 విషయవిభాగములుకలవు.

తులు—ఆ. నారాయణరావు గారు, స్త్రీలు రాజకీయమున బాల్గాను విధము—అయ్యదేవర బాలా త్రిపురసుందరమ్మ గారు, శ్రీరాజా మిర్జానల్లపరాజు వేంకటపతిరాజు బహద్దరువారు—వెండ్రుక వేంకట సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు, శరీరవ్యాయామము—ప్రొఫెసరు యశ్వంత సింహ గారు—చల్లా జగన్నాథము గారు, భీమావ్యాపారము—ఆంధ్ర దేశము—యన్. సుబ్బారావు గారు, అమరావతీస్తూపములు—మల్లం పల్లి సోమ శేఖరశర్మ గారు, విభవనంవత్సర విశేషములు—౧౯౨౮-౧౯౨౯.

సంవత్సరాది—బులుసు వెంకటరమణయ్య గారు, లాలాజీ నిర్యాణము—పురిపండా అప్పలస్వామి గారు, అర్చన-నై వేద్యము—పంచాంగుల ఆదినారాయణశాస్త్రి గారు, గణపతి—కే. అనంత పంతుల వేంకటేశ్వర్లు గారు, స్వాతంత్ర్యయాత్ర—గుట్టప్పడియ ఆంజనేయులు గారు, నిర్వేదము—దుర్గుమహంతి సోదరకవులు, భక్తచింతా మణి పద్యములు—వడ్డాది సుబ్బారాయణుడు గారు, సృష్టి-మానవుడు—పెనుమర్తి వెంకటరత్నము గారు, స్వప్న శారద (మంజరి)—నంజూరు శివరావు గారు, కవి-ఆతిథ్యము—అప్పల వీరవెంకట జోగయ్య శాస్త్రి గారు, ఆత్మజ్ఞాన—అనంతపంతుల రామలింగస్వామి గారు, కవితా స్వయంవరము—వడ్డల కాళిదాసుకవి గారు, ఇనోసీ—శ్రీ. శ్రీనివాసరావు గారు, తృణకణములు—సన్నిధానము సూర్యనారాయణశాస్త్రి గారు, మట్టిచెట్టు—క్రొత్తపల్లి సూర్యరావు గారు, భిక్షాదేహి—గుండిమెడ వేంకట సుబ్బారావు గారు, ముత్యాలు—పూడి పెద్ది వెంకటరమణయ్య గారు, సత్యగానము—అనంతపంతుల రామలింగస్వామి గారు, గోకులాచలము—శ్రీమతి తల్లాప్రగడ విశ్వసుందరమ్మ గారు, మణిపాయ—అనందకృష్ణ, వేడుకోలు—వెలువోలు సీతారామయ్య చౌదరిగారు, మఱిది! లక్ష్మణ! నిన్ను నే మఱవగలనె?—గున్నేపల్లి అత్తులలింగము గారు, పాండువంశ ప్రతిష్ఠ—మల్లాది సూర్యనారాయణ శాస్త్రి గారు, కడసారి—ప్రతివాదిభయంకరం రంగాచార్యులు గారు, పద్మిని—చల్లా లక్ష్మీనారాయణ శాస్త్రి గారు, దైవందిస్తా—వేంకటేశ్వరుడు—దీపాల పిచ్చయ్య శాస్త్రి గారు, భిక్షాపాత్రము—తాపీ శర్మారావు గారు, పుష్పకోమలీ!—నాడెళ్ల వెంకట్రావు గారు, మల్లమదేవి—వేంకట కాళిదాసకవులు, హెచ్చరిక—తుమ్మల సీతారామమూర్తి చౌదరి గారు, చిగురాకుమీద ఝంఝా నిలము—యమ్. సూర్యప్రకాశరావు గారు, సఖుడ—జంధ్యాల శివన్న శాస్త్రి గారు, జోలపాట—కాట్రాపులపల్లి రామమూర్తి గారు, మల్లిక—కె. బి. కోటిలింగం దేవరుగారు, వేదకాలమునాటి ఇంద్రుడు—ఆరవిల్లి నరసింహాచార్యులు గారు, నిగళబద్ధకవి—బొమ్మరాజు జానకిరామశర్మ గారు, ఈశ్వరా!—సోమంచి సూర్యనారాయణశర్మ గారు, శ్రుతిలేని—అడివి బాపిరాజు గారు.

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!

ఆంధ్ర గ్రంథమాల 10-వ గ్రంథము వెలువడినది

ఆంధ్ర గ్రంథమాల

(గాంధీమహాత్మనిస్వీయచరిత్రము.)

ప్రథమ సంపుటము

క్రొన్ పైజా, పుటలు ౪౫౦

మేలయిన కాగితము ముచ్చటలు గూర్పు అచ్చు.

అమూల్యమైన ఈ గ్రంథమునకు

పెంటనే ఆర్డరులు పంపుడు.

శతావధాని వేలూరి శివరామ

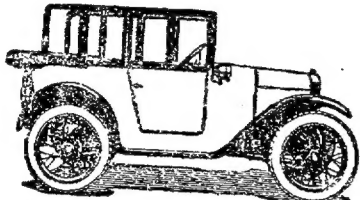
శాస్త్రిగారు తెనిగించినది

వెల ఒక రూపాయ మాత్రమే.

తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్ర గ్రంథమాల,

నెం. 7, తంబుకెట్టిపిడి మద్రాసు,

BABY AUSTIN 7 H.P.

ఆస్టిన్ 7 హెచ్. పి.

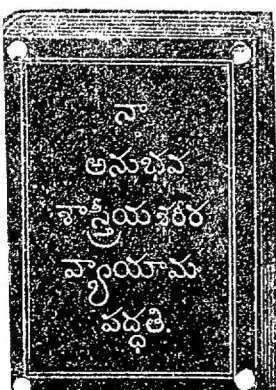
ఈ కారు మోటారు వైక్ ట్ వైడ్ కారు ధర కంటే పెను స్వల్పముగా పొమ్ము ధర గలది, ఒక వైక్ ట్ పెడ్ నందు ఉంచ వీలుగలదు, గంట 1-కి 45 మైళ్ల వేగముతో ప్రయాణ మొనర్చును, నిట్రమైన దిగుడులందు ఎక్కగలదు, ఒక గాలను పెట్రోలుకు 55 మైళ్ల దూరము ప్రయాణ మొనర్చగలదు, ప్రయాణపు ఖర్చులు ముక్కులి తక్కువ, ప్రతివిషయమునందును తృప్తిని గలిగించినది.

మంచి సుగుణములతో ఇదికొన్ని ఆస్టిన్ 7 నందు గలదు. ధరలు రూ. 2300 నుండి గలదు.

The South Indian Motor Co. MOUNT ROAD, MADRAS.

అందఱును నుచితముగా బంపబడును

ఈ గ్రంథమునందు శరీరవ్యాధులు విషయములు పూర్తిగా చర్చింపబడినవి. ఇందునాయొక్కయు, వాశిష్ట్యులయొక్కయు, పెక్కు పద్ధతులను సూచించుచున్నావటములు గూడ కలవు. దీనిని సమగ్రముగా పఠించితేని నావ్యాధులు పడతవిమీకు బాగుగా బోధపడ

గలదు. ప్రతిభాగతీయునకును దీని జదివిన మాత్రమున నూతనోత్సాహమును శరీరవ్యాధులనుండి క్షయము కలిగి తీరును. తపాలా ఖర్చుకు మాత్రము రూ. 0-2-0 రెండు పాణాలు పంపితేని యీ గ్రంథము వెంటనే పంపబడును. దీని, విశేషముగా ప్రయోజనమును సంతోషమును గలిగితిరును. ఈ సమయము పొగొట్టుకొనుచు, ఈ విషయము మీచిత్తమునందుండగానే లేఖను వ్రాయుడు. దీనిని జదివి ఆయురారోగ్యబలముల నవధివంతురగాక

ప్రొఫెసర్ యం. వి. కృష్ణారావు, అఖిల భారతీయ శరీర వ్యాధుల మార్గదర్శి, పోస్టు ఇనసకానుడి, బెంగళూరు పిటి.

కృష్ణాజిల్లా కైకలూరు తాలూకా విలేజ్ ఆఫీసర్ల బిల్లింగు.

జమాఖర్చు లెక్క:- జమ.

విలేజ్ ఆఫీసర్ల వల్ల వసూలయిన చందాలపయికం	రూ. అ.ప.
సేవింగ్స్ బ్యాంకు వడ్డీ	1807- 9-0
లేటు తణుకు సుబ్రహ్మణ్యం పంతులుగారు (తహశీలుదారు) ధర్మంగా యిచ్చిన మొత్తం	59-18-6
గుడివాడ నూర్యవారాయణగారు వి.ఎమ్. మండవల్లి	100- 0-0
ఆచారం మనవసుగారు బదులుగా యిచ్చిన రొక్కం	100- 0-0
బందా వెంకటసుబ్రహ్మణ్యంగారు బదులుగా యిచ్చిన రొక్కం	57-12-0
యిలపర్రు కర్లంగారు చందాగా యిచ్చిన రొక్కం	80- 0-0
పండిరి వాసాలమ్మకం బాపతు	14- 0-0
బే సి మెంటుపని ఆవుడలచే నేటస్పటికి మిగిలియున్న యిటిక, పగయిరా సామానులు అమ్మగావచ్చిన మొత్తం	2- 0-0
జమ మొత్తం	170-0-0
ఖర్చు.	1891- 2-6

శంఖుసాపననిమిత్తం	రూ. అ.ప.
సలం బరంతుచేయించినందులకు	5- 0-0
బెజవాడనుండి తెచ్చిన యిటుక, సున్నం, యిసుక, కారురాయి కొనుబడి యెగుమతి దిగుమతి పడవ చార్జీలు	185- 3-0
కూలి, రైలుచార్జీలు, హోటల్ చార్జీలు	1012- 1-6
వింజరం లాకునుండి స్థలంవద్దికి యిటుకపగయిరాలు చేర్చినందుకు బల్ల కిరాయి	49 -9-9
పునాదులు త్రవ్వట, గానుగ యెస్తాల్లి ఘమెంటు చార్జీలు	235-0-0
తాపీ మేస్త్రీలకు	222- 5-9
ఖర్చు మొత్తం	81- 4-0
	1790- 8-0

1. పయిన తెలియపర్చిన జమ మొత్తంలో ఖర్చు మొత్తం పోను చిరాకు రూ 100-10-6 లు నిల్వవున్నది. ఈ నిల్వ మొత్తంలోనుండి బందా వెంకట సుబ్రహ్మణ్యంగారికి రూ 80-0-0 లు బదులు తీర్చవలసినదిగా ది 18-2-29 తేదీన కైకలూరులో జరిగిన గ్రామాధికార్ల సభలో తీర్మానించ బడినది. పయి జమాఖర్చు లెక్క-తీప్పిలు కోరువారు లేఖలు వోచర్లు తని భీచేయవచ్చును.

2. పయి జమాఖర్చు లేఖ. ది 4-3-28, 18-2-29 తేదీలకు కైకలూరులో జరిగిన గ్రామాధికార్ల సభలలో చదువబడి ఆమోదించబడినవి.

3. యింతవరకు బిల్లింగు బేసి మెంటువరకు సున్నంకట్టు దుతో చరూరాయి నిధముగా సున్నది. మిగతా బిల్లింగు కైకలూరు తాలూకా గ్రామాధికార్ల సౌకర్యముల నిమిత్తం మల్లారా శ్రీ, కొంఠూరు కర్లం, గురజాడ వెంకట సుబ్బారావుగారు వక్కరే పూర్తి చేయించెదనని ది 22-2-29 తేదీన కైకలూరులో జరిగిన గ్రామాధికార్ల సభలో వాదనాను చేసెయున్నారు. అందుకు సభవారు రిజల్యూషను పూర్వకముగా సమ్మతించియు, న్నా రని తెలియపర్చుటకు సంకల్పించుచున్నాము.

వాడవల్లి శ్రీరామమూర్తి, కర్లం, వణుదుర్రు, కూరాడ వెంకట శేషయ్య, కర్లం, అల్లూరు.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. Apply to:- IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE Nai Sarak, Delhi

గజ్జికి తైలము

ఈ తైలమున నాలుగు పుటలు రాశి గజ్జికి, తిలము, తల మొదలగునవి వలెయును. తక్కువ ధరకే లభించును. గాజ్జి తైలమున దీప్తి, బాంబాయి - మద్రాసు.

మదనపల్లె

మహాత్మా గాంధీగారి రాక

శ్రీవారు మదనపల్లెకు యీనెల 16 వ తేదీన వచ్చునట్లుగా పత్రికలములమునను శ్రీయుత కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి మహాత్ముని సంచార కార్యక్రమరీతిగను తెలియుచున్నది. తత్కార్యక్రమై తాలూకా ప్రముఖు లగు శ్రీయుత టి. యల్. రామకృష్ణారెడ్డి బి. ఏ. బి. యల్. తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు గారు విశేష శ్రమగొని మండలమునం దంతను తిరిగి విరాళముల వసూలుచేయుచున్నారు. చంద్రుని రాకకై యెదురుజూచు చకోరముల చంద్రమున యీమండలవాసులే గాక చుట్టుపట్లంగల పల్లె నివాసులు ఆమహాత్ముని దర్శించి ధన్యత గాంచవలెయుండుట కుభావ హము. ఈమండలమున కరుదెంచు కాల మతిసామీప్యమున నుండుటచే యెల్లదరును తమతమ విరాళములను త్వరలో చెల్లింప ప్రార్థితులు. మఱియు ఆహ్వాన సంఘవారికి పెద్ద పెద్ద గ్రామములందు తిరుగుటకు పని యుండుటచే పల్లెవాస్తవ్యులందరికి బోన పీలు లేనందున వారు తమ కానుకలను ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుల పేరుకు మణియార్చురై చేయబడుటకై యిందుచూలముగ ప్రారంభ బడుచున్నారు.

టి. గోపాలకృష్ణయ్య గుప్త, ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి.

ఒంగోలు

ఆంధ్ర టెన్నిస్ పోటీపందెములు

మాపురమందు ఈ నెల 1 వ తేదీనుండియు జరుగుచున్న టెన్నిస్ పోటీలలో మాపురమందు డబుల్సు సెమిఫైనలు నిన్న సాయంత్రం జరిగినది. శ్రీయుతులు నారాయణమూర్తి సార్వభౌమరావుగార్లు, శ్రీయుతులు కృష్ణస్వామి రఘుపతిరావుగార్లును ఓడించిరి. ఇరుకతులవారును అతి మనోహరమైన ఆటను ప్రదర్శించి ప్రేక్షకులను ఆనందాద్ధి నోలబడించిరి. నారాయణమూర్తిగారు టెన్నిసు ఆటకు దక్షిణ భారతదేశమున భిష్మాచార్యుని వంటివాడు. కృష్ణస్వామిగారు అభిమన్యుడిలాంటివారు జయాపజయము లెట్లున్నను వీరు యిరువురు ఒక్కచో నాడగా చూచు భాగ్యము ఒంగోలు పౌరులకు కల్గనట్లు ఆదృష్ట విశేషమే. శ్రీయుత సార్వభౌమరావుగారు టెన్నిస్ ఆటలో మంచి అనుభవము ప్రాప్తియు గలవారు. ఇట్టి కలయిక చాలా అరుదు. ప్రేక్షకులు అధికముగా చేరుటకుగూడా కారణం. మొత్తంమీద మూడు సెట్లవరకు ఆటసాగినది. మొదటి సెట్టు 6-3 ప్రకారం నారాయణమూర్తి సార్వభౌమరావుగార్లకును రెండవది 2-6 ప్రకారం కృష్ణస్వామి రఘుపతిరావుగార్లకును పిమ్మట మూడవ సెట్టు 6-3 ప్రకారం నారాయణమూర్తి సార్వభౌమరావు గార్లకును జెచ్చినవి. నారాయణమూర్తి సార్వభౌమరావుగారు గెలుపొందిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి.)

మహాత్మాగాంధీగారి అధ్యక్షత క్రింద

నెల్లూరులో 12-5-29 ఆదివారము రాత్రి 8-గంటలకు అల్లూరు శ్రీకృష్ణవిలాససభవారు అంతాఖద్దరు దుస్తులతో రామక బీర్ నాటకము ప్రదర్శింతురు.

పురుషులు	స్త్రీలు
8 జర్యడు రూ. 10-0-0	2-0-0
,, 5-0-0	1-0-0
1 తరగతి ,, 3-0-0	0-8-0
2 తరగతి ,, 2-0-0	8 జర్యడు 1 వ క్లాసు సీట్లకు
3 తరగతి ,, 1-0-0	మాత్రం నెంబర్లు వేయబడును.
4 తరగతి ,, 0 8-0	1-5-29 తేదీ మొదలు టిక్కెట్లు శ్రీకన్యూరిడేవి విద్యాలయం నెల్లూరులో విక్రయంపబడును.

ముఖ్యగమనింపు:- టిక్కెట్లు ముందుగా కొనవలెను. మహాత్ములు సరిగా టెన్నిసును వచ్చెదరుగాన ఏమాత్రం మాలసిం చినను వారి అధ్యక్షత సందర్శనభాగ్యము లభింపదు. ఈ అమూల్యతరుణము మించనీయక ఎల్లరు 6 Koll రాప్రాశన.

తిరుపతివార్తలు

(స్వకీయవిలేజిరి)

నగరి కాంగ్రెసుకమిటీ

29-4-29 ది సాయంత్రము 7 గంటలకు తిరుపతిలో కాంగ్రెసుసభలు చిత్రాలవాటితో పలు కలెమి, 1929 వ సంవత్సరమునక, శ్రీమతి యు. గోదాలాచార్యుల వారిని ఆశ్చర్యముగను శ్రీమతియలు యం. శ్రీనివాసాచార్యులు, కొత్తపల్లి ముప్పిణ్ణాచార్యులు, కొండా రామకృష్ణయ్య, తెల్లి గార్లకు కాగ్యదయ్యలుగను ఎన్నుకొనిరి. వార్యునిర్యాలకనభి కు సభ్యులనున్ను ఎన్నుకొనిరి.

మహాత్మా గాంధీజీ వారిని, శ్రీమతి కస్తూరిబాయి గాంధీ జీ వారిని, ఈనగరమునకు ఆహ్వానమునందున, వారలకు నగరకాంగ్రెసు సంఘములెల్ల, శాస్త్రవేత్తలను సమర్పించ నలసివదిగా తీర్మానించినారు.

ఆహ్వానసంఘమునకు సభ్యులను ఎన్నుకొనిరి.

తిరుపతి గంగజాతర

చిత్తూరు, కడప, నెల్లూరు ఈజిల్లాలలో ప్రఖ్యాతి చెందిన, తిరుపతి గంగజాతర 7-5-1929 నుంగళవారం ప్రారంభ మగును. 14-5-1929 ది రాత్రిముగియును. ఒక్కవారకు కో జాలలో మొదటి రెండు కోజాలలో దుర్గామంత్రోటి. బాలు యు కలవిధముల కేవలము ధర్మచి దిదులతో తిట్టు కందురు. కడపటిలోజాన శ్రీ గంగమ్మదేవతకు ప్రార్థనలు నలుపుటగా ను, బ్రాహ్మణేయలు, వారివారి కత్తికొగిరిని తీసుకలను జలివిచ్చుదురు. ఈ జాతరకు నుమారు 20,000 వేల ప్రజలు హాజరయ్యెదరు. నీటి ఆహార్యముల చాల అధికముగ యుం టున్నది. 15-5-2 ది ఉదయం మహాత్ములవారు విచ్చేసెదరు. ఈ గంగజాతరకు వచ్చు ప్రజలందఱును, మహాత్మునిస్థాయిలు ట చాలా అనుకూలముగనుండును.

చిత్తూరు-మదనపల్లె విద్యార్థులకు శిక్షలు

తిరుపతిలో ఫిబ్రవరి మాసమున జరిగిన, గ్రీన్స్టామ్ మో యర్ స్టాన్సు ఆటలలో, పాల్గొనిన మైక్లూల్ల విద్యార్థులు జవానులకు కంచిపెట్టుబడినమెలనే అనగా 15-2-29 తేదీ రాత్రి 8 గంటలప్పుడు రాళ్లతో కొట్టుకొనిరిని పోలీసువారు తిరుపతి మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో ఫిర్యాదు వాఖలు చేసినందుపై ఫిర్యాదకరపు 7 నరు సాక్షులు విచారించబడిరి. చిత్తూరు వి ద్యార్థులు 12 నరులై ఒక్కరికి నమ్మకు పాత్యుకాలేదు కాన ఆ ఒక్కరిపైన ప్రత్యేక కేసు పెట్టెదరు. చిత్తూరు వి ద్యార్థులు 11 నరును మదనపల్లె విద్యార్థులు 10 నరును, నేర ను చేసినట్లుతీర్పుపెప్పి విద్యార్థులను ఆనియూ ఇగమిద మంచి న డండిక గలిగిన వారై యుండి ఐ లె న ని హెచ్చరించి నిడుదలచేసిరి.

Advertisement for BREAKPILLS. It features a diamond-shaped logo with the text 'BREAKPILLS' inside. Below the logo, there is a paragraph of text in Telugu describing the benefits of the pills, particularly for digestive health. At the bottom, it mentions '20 మాత్రలు సీసా రు 2-0-0 60 మాత్రలు సీసా రు 5-0-0' and 'ఆర్య వైశ్య ఆశ్రమం చికాకోట్ సిటి (గంజాంజిల్లా.)'.

కామరంజని మాత్రలు

ఇంద్రియస్థలనము, హస్తప్రయోగాది దురభ్యాసము లచే గలిగిన దుర్గుణములు, ఇంద్రియము పలుచబడుట, అధిక సంసారసౌఖ్యముచే గలిగిన నిస్సత్తువ, మతిభ్రమ, అశీర్గము మొదలగు దోషములను పోనాడి రక్షింపగని, వీర్యవృద్ధిని, సంసారసౌఖ్యమునకు బలమును, కాంతిని గలుగజేయు పరమా ఘణము. 80 మాత్రలుగల సీసా తపాలా చార్జీలతో రు. 2-8-0.

ఎన్. కె. దేవర అండు కో, డ్రాఫ్టరముం, (తూర్పు గోదావరి)

పూజ్యులయిన గాంధీ మహాత్ములచరిత్ర పద పన్నులయందు కేవలై ప్రాంతవాసులు నమర్పించిన

విజ్ఞాపన

మహాత్మాజీ! ఆత్మోద్ధరణయొక్క ప్రహేళికనుండి చివర యంత్రమో త్రమ మార్గము, సా. సుం. రాజకీయ వ్యాపారములను వర్తి జేసి, యాధ్యాత్మిక, లౌకిక విద్యలును విద్యార్థులకును ఋణావుతరచిన యహింసాసూక్ష్మ ప్రవర్తన! మీకు వందల శతం బు లర్పించుచున్నామి.

గంగాం సం. శ్యామలమందు తామెప్పులొచ్చిన అవహా యోద్యమ ముగించుట కేవలై ప్రాంతవాసులకు మేలొనగూడి. కేవలై ప్రాంతవాసుల యభిప్రాయమునకే వ్యతిరేకముగా చట్టపట్టునను జాజగు చిన్నగ్రామములకు కలిపి, యొక పుస్తకాలక సంఘమును ప్రభుత్వమునారేర్పరించిరి. ఆయ్యది ప్రజల కనుమల ముగానందున ప్రజలు జన్ములనీయక జప్తుచేయలేదు, కల సా.లకు నైతిమేగి, సర్కారును లొంగజేయగా వారావులవారిక హామీమును రద్దుపరచిరి. అందుచే నాపురవాసులెల్లకు తీసుక తము కృతజ్ఞులయి యున్నామి.

తాము నెలకొల్పిన నిర్మాణకార్యక్రమమునందు ముఖ్యాశ్రమను కల్పననీ యాప్రాంతమున కొంతవ్యాపించియున్నది ఈ సామ కరణములందు 2000 రాట్టుములకు తక్కువలీతుడై కరిచేయుచున్నది. ఖాదీఆమ్మకముచూడ నానాటి కళిస్థిని నొందుచున్నది.

ఉద్యమరంభమునందేయు నీప్రాంతమునందు మీ కేకు కోను, భూమిలూడినాడు, కంఠకాతీయ భాతగాలందే కా లాంతరమున ప్రభుత్వసాహాయ్యము నహంబించి చి. ఇష్టము మన సుద్యమకోశముకాక మరే కోశముమే దీనికి కాంక్ష యనది.

స్థానికపక్షల యెప్పుకలు ప్రజలతో నైకమత్తునుగ గదు భంగమును కలిగించుచున్నది. జాతిమత మతాభిమానముల కాక ద్రవ్యాపేక్షకుడై రాజ్యాధికారమును ఆంవామును ప్రజలతో అవినితిక పుగొచ్చుచున్నది దేశములోని వివిధముల ములతోను, వివిధవృత్తులందును ప్రాతినిధ్యము సమూహ్య విధానముతోచక, చిక్కలకు కానైన మాట సజ్జాగ్రహము మారగోరెదము.

తమనాయకత్వమున స్వరాజ్యమును సంపాదించునెంచిన

బాపాలాల్ గారి

నగలు,

216, కె. ఎ. రోడ్, మదరాసు

మేము గను, లాల్ దైవిక దానిలందుని తొగలు, ధర్మము, దీక్షలు ప్రకాశింపజేయుచు ప్రార్థించెదము ప్రపంచమున కువియెలుకరి దీనిని యున్నకథ న లిపి మహాతేజస్వ ఆంధ్రప్రదేశ్ గాంధీ గోపాలకృష్ణయ్య గారి ప్రాంతమువారి! వారు మౌనమున మహాప్రణామము నక కలిగిన వచ్చుముగ మేమొనయు చింతిల్లు గుర్తించును. వారిపూ యు తగు గుణిల్ల వారు నడకేసింకడకు గాక!

తిరుపతి తమ దత్తీ గలికిల దైవము గాంధీ గ్రామముల సమూహ్య కాక యుం జే గెదము

లోలోల్లెలగు తామెలను నీవెప్పుకలెప్పుబులమును తురేపల్లె కల దొయల ముమహాభివృద్ధికి కలెయచు, ననుజు పూర్వము ప్రార్థనకు సాక్షాత్తు మర్పించుచున్నాము.

కేవలై ప్రాంతవాసులు.

ఆంధ్రదేశ వర్ణాశ్రమధర్మ మహావననధ, లెజవాడ బ్రహ్మశ్రీ, ప్రభుల బిష్మివరసింహం పంతులు, మైకోర్టు నకిలు, (విశాఖపట్నం) గారి యాధిపత్యమున కుక్కుసంకల్పక కైకాఖకుడ 2, 3, ఉధుండు (అనగా 1929 స. 11 మే 11, 12, తేదీలందు) కలి, అదివారములందు లెజవాడ నగరము న శ్రీ నానమండ్ర బిష్మివరసింహం పంతులుగారి "గోమూల" కివనమనందు జనపబడును.

ప్రతి, స్మృతి, కిష్టచాంతులకు లోచివట్టి వర్ణాశ్రమ ధర్మాభిమానులకు కండితులన్ను, లోకములన్ను సభిక్త ప్రతి సిధుల వావిచ్చేసి సభిక్తబహుప్రపమున జరిపించువరని ప్రార్థిం చుచున్నాడు.

ఇతర ప్రదేశులందుండి సభకు విచ్చేయు ప్రతిధులు 2 కోజాలకు మించుగా తమరాకను తెలుపవలయును. అట్టివారికి బి, భోజనమునగై రాల ఆహ్వానసౌఖ్యమువారు చింతముగా కోసంగెనకు.

ఆహ్వానసంఘసభ్యులు

వివరము నిమిత్తము— నెల్లూరు, కర్ణాటకధర్మము జాననధ, గంపర్లు కేట, లెజవాడ, అం ప్రాములెం.

Large advertisement for 'శైలింగు' (Shailingu) featuring a detailed illustration of a steam engine or industrial machinery. The text is in Telugu and describes the product's features and availability. It includes the name 'శైలింగు' in large, stylized letters, and mentions 'కోల్లూపార్లింగు' (Kolluparlingu) and 'క్రాడాయిలు' (Cradoyilu). The bottom part of the ad lists agents and their locations: 'బాంబి: మెయిన్ రోడ్డు, విజయనగరం.' and 'పోల్ యేజింటు: డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో, 12, తంబుచెట్టిపేది, మద్రాసు.'

ఆంధ్ర దేశమున మహాత్ముని సంఘారము

దోసకాయలపల్లిలో మహాత్ముని కోరికపైని అగ్రవర్ణములవారు అస్పృశ్యులు కలసి కూర్చుండుట

ఖద్దరుబట్టలను మాత్రమే కట్టవలెనుగాని స్వదేశీ మిల్లుబట్టలను వైతము కట్టగూడదు

రాజ్ జోలులో 2130, రాజమహేంద్రవరములో 6100

నేడు (8-5-29) ఉదయమున మహాత్ముడు సీతానగరము వెళ్లెను

రాజ్ జోలులో 2130 రూపాయలు లభించుట

మొన్న రాత్రి మానవ్రతమును వదలుట

రాజ్ జోలులో శ్రీయుత పాన్మాడ మారాఠాపుగారి గృహమున మహాత్ముడు బసయ్యేర్పరుపబడెను. 5 వ తేదీ ఆదివారము నాడు రాత్రి 7½ గంటలు మొదలు 6 వ తేదీ సోమవారము నాడు రాత్రి 7½ గంటల వరకును మహాత్ముడు మానవ్రతము నవలంబించెను. అటు పిమ్మట మానవ్రతమును చాలించి బహిరంగసభకు వెళ్లెను. పెక్కువేల మంది అడట సమావేశమై యుండిరి. ఉన్నతముగ వేదిక పైని మహాత్ముడు కూర్చుండగానే పుష్పహాలను సమర్పించిరి. రాజ్ జోలు తాలూకా ప్రజల పక్షమున శ్రీయుత వాడేవు రామమూర్తి (స్వామినాథి)గారు సన్మానపత్రమును 2130 రూపాయలను మహాత్ముడు సమర్పించిరి. 500 రూపాయల వెలగల నగలు గూడ నొసగబడెను.

కడలి గ్రామమువారు రు 101-7-6 లు సమర్పించిరి.

మహాత్ముడు సభలో నుపన్యసించెను. మనము బడయగ గుభూషణము స్వరాజ్యము గాని కాంచనాభరణములు గావు. స్వరాజ్యమునగా రామరాజ్యమే. రామరాజ్యము రావలెననిన మీరందరును నూలు నడుకవలెను, కద్దరు కట్టవలెను, అస్పృశ్యతను తొలగింపవలెను, పరాధీనతను త్యజింపవలెను అని మహాత్ముడు నుడివెను.

గన్నవరములో నిద్రించుట

రాజ్ జోలునుండి మహాత్ముడు సోమవారమునాడు రాత్రి 7-40 గంటలకు తాటిపాకమీదుగా గన్నవరము వెళ్లెను. మొన్న 5-వ తేదీ సోమవారమునాడు రాత్రి మహాత్ముడు గన్నవరములోనే నిద్రించెను. (మా ప్రత్యేకవిలేఖరి తంతివార్త)

దోసకాయలపల్లిలో 968 రూపాయలు

సభలో మహాత్ముడు కోరిగా అగ్రవర్ణములవారు
అస్పృశ్యులతో కలసి కూర్చుండుట

నిన్న 7 వ తేదీ మంగళవారమునాడు ఉదయమున 10 గంటలకు మహాత్ముడు రాజ్ జోలునుండి రాజమహేంద్రవరము వచ్చెను. నిన్న సాయంకాలము మహాత్ముడు దోసకాయలపల్లి వెళ్లనుండుటచే నిన్న మధ్యాహ్నమే శ్రీయుతులు డా॥ గురుమూర్తి, డా॥ సుబ్రహ్మణ్యము, వెన్నేటి సత్యనారాయణ, భారీవర స్వామినాయుడు (ఎం. ఎల్. సి.) గార్లు ముందుగా దోసకాయలపల్లి వెళ్లిరి. పిమ్మట నిన్న సాయంకాలము మహాత్ముడు దేశభక్తుడు మండల కాంగ్రెసు కార్యదర్శి శ్రీయుత మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగార్లు మున్నగువారు దోసకాయలపల్లి వెళ్లిరి. అచట బహిరంగసభజరిగినది. సభలో అస్పృశ్యులకు ప్రత్యేక స్థల మేర్పరుపబడెను. "మీరు అస్పృశ్యులను వేరుగా కూర్చుండజెట్టుట నాకు చాలకష్టముగా నున్నది. అస్పృశ్యుల యుండగూడదను విషయమున మీకు నమ్మకమున్నచో మీరువారితో కలసి కూర్చుండవలెను" అని మహాత్ముడు నుడివెను. మహాత్ముడులు తెలుపగానే అగ్రవర్ణములవారు తమకును అస్పృశ్యులకును మధ్య కట్టబడిన త్రాళ్లను తెరిపివేసిరి. వెంటనే అందరును కలసి కూర్చుండిరి. తన మాటను సభ్యులు తక్షణమే నెర్పవేర్చినందులకు మహాత్ముడు కత్యధికమగు సంతోషము కలిగినది.

నెటాలులో పుట్టిన బాలుడు

నెటాలులో పుట్టిన 13 రోండ్ల యిడుగల బాలుడు మహాత్ముని సందర్శించి తన్ను సబర్కత్తి ఆశ్రమమునందు చేర్చు కొనవలెనని కోరెను. సీతానగరములో తన్ను కలుసు కొనవలెనని మహాత్ముడు నుడివెను.

(రాజమండ్రి స్వకీయవిలేఖరి.)

రాజమహేంద్రవరమున 6100 రూపాయలు లభించుట

శ్రీలనభలో 648

దోసకాయలపల్లి నుండి నిన్న సాయంకాలము మహాత్ముడు మరల రాజమహేంద్రవరము రాగానే వీరేశలింగ పురమండలమున జరిగిన శ్రీలనభకు వెళ్లెను. శ్రీలు 448 రూపాయలు నగదును 200 వెలగల నగలును సమర్పించిరి. మహాత్ముడు వారికి కర్తవ్యమును బోధించెను.

బహిరంగసభలో సన్మానపత్రములు

నిన్న రాత్రి 7½ గంటలకు పాలుచౌకులో జరిగిన బహిరంగసభకు మహాత్ముడు వెళ్లెను. వేలకొలది ప్రజలు వచ్చిరి. శ్రీయుత నాళం రాజారావుగారును ఎల్కొక్కుపల్లయి కార్యకర్తనువారును ఆంధ్రదేశమునండు ఉచితముగా విద్యుద్దీపముల సమర్పిరి. ము నిజాన్ పాటిటీ తాలూకా బోర్డు యువజన సమితి, శ్రీ సమాజము, మున్నగు సంఘములవారు సభలో సన్మానపత్రములను సమర్పించిరి. మున్యనిసిపాలిటీవారి పక్షమున శ్రీయుత రంధి అప్పల స్వామిగారు సన్మానపత్రమును సమర్పించిరి.

వర్తక సంఘమువారు	2080
అల్యూమినుం వర్తకులు	1401
సన్మాన సంఘము	90
యువజనసమితి	155
రంధి అప్పలస్వామిగారు	216
చేరు తెలుపనొల్లని యొకదేశాభిమాని	116

ఈ రీతిగా పలువురు ధనమును 200 రూపాయల వెలగల నగలును సమర్పించిరి. రాజమహేంద్రవరమునందు మొత్తము 6100 రూపాయలు లభించెను.

"మున్యనిసిపాలిటీవారు అవసరమైనచో సత్యాగ్రహము నవలంబించుటగూడ వెనుదీయక మద్యపానమును అస్పృశ్యతను తొలగింపవలెను. యువజన సమితివారు స్వదేశీ మిల్లుబట్టలను వైతము కట్టగూడదు. కేవలము ఖద్దరు బట్టలనుమాత్రమే కట్టవలెను. లేనిచో విదేశీ వస్త్రుల బహిష్కారము కొనసాగదు. మీరును శ్రీలనభమువారును బోగము మేళములపద్ధతి తొలగించుటకు పూనుకొనినందులకు నేనెంతయును కృతజ్ఞుడను. వ్యధిచారవృత్తి పూర్తిగా అంతరింపవలెను. గోరక్షసమితివారు శ్లాఘనీయులుగా పనిచేయుచున్నారు. శ్రీయుత న్యాపతి సుబ్బారావుసంతులుగారు కేయమున్న భగవద్గీతాప్రచారము నకు తోడ్పడుట హిందువుల కందరికిని ముఖ్యధర్మమే యగును. ఇచట హిందీభాషను చాలమంది నేర్చుకొనుటలేదు. ఇది చాల విషాదకరము. కానసభలకు వెళ్లినంతమాత్రముననే స్వరాజ్యము రాదని ఆ సభలకు వెళ్లినవారుగూడ గ్రహించియే యున్నారు. ఈవిషయమున మీరందరును నా ఆభిప్రాయములను స్వీకరింపవలెనని నేను కోరుటలేదు అని మహాత్ముడు నుడివెను. సభలో మహాత్మున కియ్యబడిన లక్కచెట్టును వేలములకేయగా శ్రీయుత గురుమూర్తిగారు 50 రూపాయలకు కొనిరి. రాజమహేంద్రవరమున శ్రీయుత అరవ ఆదినారాయణమూర్తిగారు చాల కృషిపలిపి ధనమును సమకూర్చిరి.

సీతానగరము వెళ్లుట

నేడు 8 వ తేదీ ఉదయమున మహాత్ముడు రాజమహేంద్రవరము నుండి సీతానగరము వెళ్లెను.

(రాజమండ్రి స్వకీయవిలేఖరి)

* * * కందుకూరులో యేర్పాటులు

మహాత్ముడు యీ నెల 11-వ తేదీని కందుకూరు వచ్చి నపుడు తాలూకాబోర్డు సన్మానపత్రమును సమర్పింపవలెనని తీర్మానము బోర్డుసభలో ఏకగ్రీవముగా నామోదించబడెను. పౌరులు 1116 రూపాయలను సమర్పించుటకు నిశ్చయించిరి. ఏర్పాటులు చురుగుగా జరుగుచున్నవి. (ప్రీ. ప్రెసు.)

తిరుపతి మున్యనిసిపాలిటీ

ఈశ్వర 15 వ తేదీ ఉదయము 7 గంటలకు మహాత్ముడు తిరుపతికివచ్చినపుడు మున్యనిసిపాలిటీవారు సన్మానపత్రమును సమర్పించుటనుగూర్చి ఆలోచించుటకు అవసరసభను జరుపవలెనని సంఘసభ్యులు కొందరు తిరుపతిమున్యనిసిపలు చెయ్యకనుకొనిరి. ఈసభ నేడు 18-5-29 సాయంకాలము జరుగెను. శ్రీమాన్ సి. దొరస్వామిఅయ్యంగారిగారును వివాహాగృహప్రవేశోత్సవ సంబంధమున దొరసాయయ్యంగారు యీ నెల 5 వ తేదీ ఆదివారమునాడు రాత్రి ఖద్దరునిధికి 116 రూపాయలొసంగిరి. (ప్రీ. ప్రెసు)

రాజ్ జోలులో స్వాగతము

5 వ తేదీ ఆదివారమునాడు రాత్రి 7½ గంటలకు మహాత్ముడు మున్నగువారు అమలాపురమునుండి రాజ్ జోలు వచ్చిరి. పాళేర్ల పూడి వద్ద మహాత్ముడు గోదావరినిదాటెను. అనంతరం ని పెక్కువేల మంది మహాత్ముని సందర్శించుటకు వచ్చియుండిరి. నగరములో 2గన్నపేటలోను ధనమియ్యబడెను. సోమవారమునాడు రాజ్ జోలులో హాయిస్కూలు చెనుకనున్న విశాలముగ మైదానమున బహిరంగసభ జరిగినది. రనమును సన్మానపత్రములును సమర్పింపబడెను. మహాత్ముడు 5 గంటసేపు హిందీలో నుపన్యసించెను. దేశభక్తుడు తెలుగులో చెప్పెను. 40000 మంది వచ్చిరి. 600 రూపాయల వెలగల నగలును శ్రీలొసంగిరి.

పిమ్మట మహాత్ముడు తాటిపాకవెళ్లెను. అప్పుడధనము సమర్పింపబడెను. అటునుండి గన్నవరమువెళ్లిరి. 6 వ తేదీ సోమవారము రాత్రి మహాత్ముడు గన్నవరములో నిద్రించెను. నిన్న 7 వ తేదీ మంగళవారమునాడు ఉదయమున మహాత్ముడు వైసలేయము (గోదావరి నదీతీరాల్లో నొకటి) నందు స్నానముచేసి అక్కడకు మీదుగా నడచివెళ్లి అటుపైని హెటూరుమీద రాచి వెళ్లెను. అని రాజ్ జోలునుండి శ్రీయుత వాడేవు రామమూర్తిగారు నేడు తంతివార్త నంపిరి.

నెల్లూరుమండలమున మహాత్ముని సంఘారము

సన్మానపత్రములు

కందుకూరు, గూడూరు తాలూకాబోర్డుల వారును నెల్లూరు జిల్లా సహకార బాంకివారును మహాత్ముడు సన్మానపత్రములను సమర్పించెదరు. గూడూరు తాలూకాబోర్డు సభ్యులలో ప్రతిసభ్యుడును 100 రూపాయల సొసంగుటకు పూనుకొనెను. శ్రీయుతులు జెజనాడ సుందరరామరెడ్డి, చెండ్రేశ్వరరెడ్డి, రేచాల పట్టాభిరామరెడ్డి, తిక్కవరపు వెంకటరావు రెడ్డిగార్లు నలుగురును చేరి 1000 రూపాయలరంతున 4000 రూపాయి లిచ్చుట, కంగీకరించిరి. సహకారబాంకివారు 116 రూపాయలు మాత్రమే యిచ్చెదరు.

(నెల్లూరు స్వకీయవిలేఖరి తంతివార్త)

బిడ్డు పడిపోవుట

కపిలేశ్వరమునందు ప్రకృతివైకారిత్వము

అలమర్లు, మే 7:—గోవానరీ తీరమున కపిలేశ్వరము గ్రామము సమీపమున ఒక ఫర్లాంగుగూరము నదిగట్టు క్రుంగి పోయినది. అందుచే నదీనీరు గ్రామమునకు చేరువగ వచ్చుచున్నది. ఎల్లువల్ల గ్రామమునకు అపాయము కలుగగూడ ఉద్దేశముతో పల్లికూర్చుని డిపార్టుమెంటు ఒకగట్టును నిర్మించియుండిరి. ఈగట్టు ఒకఫర్లాంగు గూరము సరకు క్రుంగిపోయినది. ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటువారు తమ శ్రద్ధతీసికొని త్వరలో పనిచేయకపోయిన గ్రామములకు అపాయము కలుగును. ఇందులకు ప్రభుత్వమువారు 45 వేల రూప్యములు మంజూరు చేసి యున్నను ఇంతవరకు డిపార్టుమెంటువా రేమియు ఖర్చుచేయలేదు.

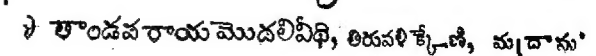
(తంతి వార్త)

కార్మికతగవుల చట్టములు

నేటినుండి అమలుజరుపబడును

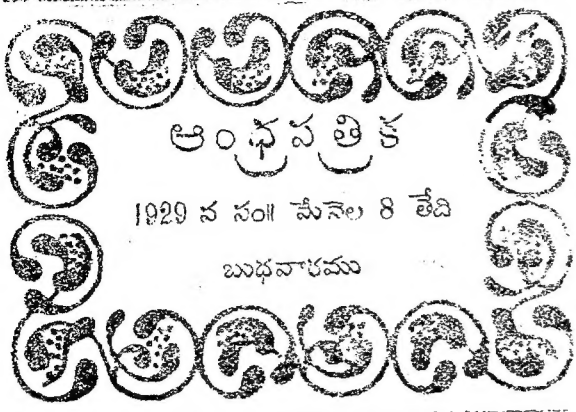
ప్రభుత్వ ప్రకటన

సిల్లా, మే 8:—కార్మిక తగవులచట్టము నేటినుండి అమలుజరుపబడునని గజటి అసాధరణ ప్రకటన నేడు వెల్లవడెను. (అ. ప్రె.)

ప్రకటన

రేడియోను సూర్యగ్రహణముగలదే, ఆంధ్రపత్రిక వెలువడదు. సంపాదకుడు.

బార్లోలివిజయము

సెటిలుమెంటు ఆఫీసరుగారి రిపోర్టువై బార్లోలి రయితు లెటుల ఆందోళన సలిపి, విచారణసంఘమును నియమించుటకు హేతుభూతులయిరో, దెలిసికొనవలయును. వీరు ఆనలంబించిన సత్యాగ్రహము బార్లోలి చరిత్రయందు ప్రాముఖ్యమై వెలుయగలదు. ఇంతయేల, హిందూదేశమునకంతకును బార్లోలిరయితులు నాయకమణులై వెలుసిరి. వీరుసత్యమును, అహింసను ప్రధానముగ చేపట్టి, సర్దారు వల్లభాయి పటేలుగారి నాయకత్వముక్రింద ప్రశంసార్హముగ త్యాగధర్మమును నిర్వహించి, ప్రపంచస్తుతిపాత్రులయిరి. వీరు జూలై నెల ధైర్యసాహసములే, ఇతరమండలములో కీసెటిలుమెంటు సమస్యకరి స్కూలమునకు తోడ్పడుచున్నవి. ముఖ్యముగ కృష్ణాగోదావరిమండలముల కీసెటిలుమెంటు విషయమై అసభికార సంఘ మేర్పడి విచారణసలుపుటకు, బార్లోలి సందర్భములు మార్గముజూపి, కృష్ణాగోదావరిమండల రయితుల కర్తవ్యమును సులభముగావిజెను. వారిప్రతినిధుల మార్గమును సులభపరచెను. బార్లోలిలో విచారణసలుపుటకు నియమింపబడిన బ్రూస్ ఫీల్డు, మాక్సువెల్ గార్ల రిపోర్టును, దానిపై బొంబాయిప్రభుత్వమువారిచ్చిన ఉత్తరువులను నేటివార్తలలో గాననగును. సెటిల్మెంటు ఆఫీసరుగారు, పన్నుల ఎచ్చుదలనిమిత్తము వివరించిన కౌళ్లలోని అంకెలు సమ్మదగినవిగావని, వీరు నిరూపించిరి.

వీనినిబట్టి పన్నులను పెంచుట కెట్టి కారణముగనగుననదని వీరు స్థిరపరచిరి. సెటిల్మెంటు ఆఫీసరుగారు కవుళ్ల అంకెలను తిన్నగ పరిశీలించక బోవుటయగాక, చట్టమునకుగూడ విరుద్ధముగ ప్రవర్తించిరని, విచారణాధికారులు కనుగొనిరి. తిన్నగచూచిన నూటికి 6 వంతున ఎచ్చుచేసిన చాలుననియు, 22 వంతున పన్నులను పెంచుట కెట్టి ఆధారములేదనియు, రిపోర్టు వెలిపెను. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు, విచారణాధికారులు సూచించిన సామాన్యమాత్రముల గూర్చి ఎట్టి యభిప్రాయమొనగదలంపలేదు. వీరు సూచించిన రేట్లను పెంచుటనే అమలులో పెట్టుటకుమాత్రము సమ్మతించిరి. నేమగును రేడియోను, ప్రభుత్వమువారు సెటిల్మెంటు సూత్రమును నిర్ణయించుట యవసరము. లేనిచో, రయితుల ఆందోళన యొక్కయు విచారణయొక్కయు ప్రయోజన మంతరించును. సెటిల్మెంటు ఆఫీసరుగారు రయితుల సౌభాగ్యమును

గూర్చి ఆలోచింపొక్క, బలికెట్టు విచారణాధికారులు భావించుచున్నారు. గ్రామపురికార్డులలో కెల్ల, కౌళ్లనుగూర్చిన రికార్డు లోపభూయిష్టముగ నున్నదని, విచారణాధికారులు గ్రహించిరి. ముఖ్యవిషయములు రిజిస్టరులలో లేవని, వీరు నిరూపించిరి. ఇరువదివేలగు సంవత్సరములనుండియు బార్లోలిచోరాసీతాలూకాలలో ప్రతిగ్రామమున కౌళ్లరేటు లెటుండెనో సెటిల్మెంటు ఆఫీసరుగారు రయినను కనిపెట్టియుండవని వీరి తలంపు. విక్రయములకు సంబంధించిన అంకెలు గూడ సమ్మదగినవిగా లేవని, విచారణాధికారులు భావించుచున్నారు. దక్షిణాఫ్రికానుండి వచ్చినవారు కొందరు, భూముల విలువ దెలియక కొన్ని ధరల బట్టి, పన్నును నిర్ణయించుట పాడిగావని, విచారణాధికారులు మంగదలించిరి. వీరు ఆరునది గ్రామములను తనిఖీచేసిరి. రయితుల మొదల నాలకించిరి. వ్యవసాయమువల్ల బొత్తుగ లాభమురాలేదను విషయమును, వీరు నమ్ముటలేదు. వ్యవసాయపు ఖర్చులను వీరు తిన్నగ పరిశీలించిరో లేదో తెలియదు. ఇవి రానురాను బెరుగుచు, రాబడిలో నష్టమును సూచించుచున్నవి. ప్రజలతరపున మహాదేవ దేశాయి, పరేఖు మున్నగువారొనగిన సహాయమునకు విచారణాధికారులు కృతజ్ఞత వెలుపుచున్నారు. రయితుల తోడ్పాటును వీరు గుర్తించిరి. బార్లోలి రయితులకును వారి నాయకులకును సత్యము గావలయునుగాని, అసత్యమును వారాధారపరచికొన దలంపలేదు. సమగ్రమగు విచారణ జరుగుచో తాము సత్యమును తేటపరుపగలమనియే, వారు వెలుపుచుండిరి. ఈ సంగతిని విచారణాధికారులు గుర్తించిరి. వీరిరువురను యూరపియను ఉద్యోగులు. ప్రజాసేవకులుగ రని చెలువనక్కరలేదు. సెటిల్మెంటు విచారణ విషయమున అవలంబించు పద్ధతులను మార్చవలసిన యవసర మంతగలదో, బార్లోలి చరిత్ర తెలుపకనే తెలుపుచున్నది. సెటిల్మెంటు ఆఫీసరుగారి నిరంకుశేచ్ఛపై రయితుల ఊమ మాధారపడి యుండవలయుననుట సరిగాదు. విచారణ కొకదారి తెన్నుగనుపింప వలయును. దీనిని నిర్ణయించుచు చట్టముగావించుట యవసరము. ఈ సంగతిని జాయింటు కమిటీవారు తమరిపోర్టులో వెనుకనే సూచించియుండిరి. కృష్ణాగోదావరి మండల రయితులు, బార్లోలి రయితులకన్న నెక్కుడు సౌకర్యములను సంపాదించగలిగిరి. అసభికారులుగల విచారణ సంఘమును సంపాదించగలిగిరి. వీరివెరుట రయితులు సత్యము నెరుకపరచి, పన్నులను పెంచుట కెట్టికారణములేదని, సహేతుకముగ నిరూపించుట యవసరము. బార్లోలి విజయము, సెటిల్మెంటు సమస్యకేగాక, హిందూదేశ స్వాతంత్ర్య సమస్యకుగూడ పరిష్కార మార్గమును చూపుచున్నది. అహింసామార్గము నవలంబించి, సత్యమునే ఆధారముగ నైకొనుచో ప్రజేచ్ఛను సఫలపరుప వీలుగలదని, గ్రహించుటకు వీలుగలదని. గాంధీ మహాత్ముడు బోధించిన మార్గము, అనంభవమని ఎంచువారు, బార్లోలి చారిత్రికులగాంధీన, నిజమును కనుగొనగలరు. అహింసాసాధనవలనను, బాధానుభవమువలనను, కార్య ఫల సిద్ధి ఎక్కుడు త్వరితముగ గలుగుననియు, ఉభయ పక్షముల మధ్య వైషమ్యము పెరుగక సఖ్యము గుఱుననియు, గ్రహింపవచ్చును. వ

భాయి పటేలుగారు, మహాత్ముని సందేశమును రయితులలో వ్యాపింపజేసి, వారి సత్యవ్రతావలంబుల జేయగలిగినందులకు వారిసభినందింపవచ్చును. ధర్మ మార్గము విజయమునకు దారిజూపుటకు సందియములేదు. స్వరాజ్యమునుగూడ యామార్గముద్వారానే సంపాదించ వీలుగలదని, బార్లోలిచారిత్రిము తేటపరచుచున్నది. బార్లోలిలో నిర్మాణ కార్యక్రమము పూర్తిగ నిర్వహింపబడుటచే, అక్కడిరయితులకు ధైర్యమును బాధానుభవశక్తియుచేకూరెను. అందుచే హిందూదేశముగూడ నిర్మాణకార్యక్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహించుచో, స్వరాజ్యసంపాదనకు వలయు శక్తిసామర్థ్యములు అలవడుననుటకు సందియములేదు. కాంగ్రెసు బోధించిన దీనిసందేశమే యగుటచే, నిర్మాణకార్యక్రమమును తదేకదీక్షతో నిర్వహించుటయే భారతీయుల ప్రధానకర్తవ్యము. భారతీయు లిందుకు బూనుచో, వారి మనోనిశ్చయమును, ఇంగ్లండులో నేపక్షమువారును నిరోధింపజాలరు. స్వరాజ్యప్రాప్తి నెవరును ఆటంకపరుపజాలరు.

వర్ణాశ్రమధర్మ సమావేశము

వర్ణాశ్రమధర్మాభిమానులు, రాజకీయ వ్యవహారములలో శ్రద్ధనహించుట శుభచిహ్నమయినదని, రాజోవు ఎన్నికలలో వీరు జోక్యముకలుగజేసికొనుట వలన, పరిస్థితులు మరింత క్లిష్టభూయిష్టమగుట దప్పవేరులాభము గలుగబోదు. వర్ణధేదములింకను నిలిచియున్నను, ఆశ్రమజీవితము ననుసరించువారు అరుదుగనున్నారు. ఈవిషయమై వర్ణాశ్రమ ధర్మాభిమానులు శ్రద్ధనహించుటవలన ఎక్కుడు ప్రయోజనముండును. జప్తిసహాయమువారు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేశ్వర విభేదము ననుసరించి ఎన్నికలను సాగింపదలచుచుండ, వర్ణాశ్రమవాదులు బయలుదేరి, సాంఘికాచారములు మార్పు జేపడగూడదను ప్రశ్న ననుసరించి, ఆందోళనము సలిపెదరని దోచును. సాంఘికాచారములను అవసర మేర్పడి నపుడయినను వీరు మార్పుట కంగీకరింపరు. శాసనసభ లిందుకు బూనుచో, సహించరు. మరల నేపగాళరులో యుద్ధవించువరకు వేచియుండ వలెనని కోరుటపావ, సంస్కర్తలకు హిందూ సంఘముపట్ల గల సభిమాన మడుగంటును. కాలానుగుణ్యముగు మార్పుల గావించుటకు హిందూ సంఘమున కర్హత గలదని, పండిత మాళవ్యాజీ బోలు సనాతన ధర్మ పరాధానిలు అంగీకరించు చున్నారు. ఆంధ్రదేశ వర్ణాశ్రమాభిమానులదృష్టిలోమాళవ్యాగారుగూడ త్యాజ్యలే యగుచున్నారు. వీరి నిమిత్తము సాంఘికాచారములు నిలుకడగ నుండబోవు. మార్పు దాని యంతట యది జరుగుచునే యున్నది. రైళ్లలో, ఆస్పత్రులను పాటించుటలేదు. కొళాయిల మూలమున, అన్ని వర్ణములవారును, ఒక్క చోటినుండి వచ్చుననునే త్రాగుచున్నారు. క్రైస్తవులుగ మారిన పంచమ హిందువులను, వర్ణాశ్రమాభిమానులు గౌరవించు చున్నారు. మహమ్మదీయ మతమున చేరినవారెవరయినను, తప్పక గౌరవించెదరు. విదేశములకు బోయినవచ్చిన వారి సంఖ్య బెరుగుటచేతను, వీరి పలుకుబడి విస్తరించుటచేతను, వీరి విషయమై అంతులు కొనసాగుటలేదు. తమకనుకూలించు సంస్కరణములతో వర్ణాశ్రమాభిమానులు

సరిపెట్టు కొనుచున్నారని ధీ పూర్వముగ నెవ్వ రయినను సంస్కరణములకు శలపెట్టుచో మాత్ర ము, వారు బహిష్కార పాత్రులగుచున్నారు. ఇట్టి దృక్పథము ధర్మమును గాక, సౌకర్యమును వీలును ప్రధానాధారముగ నైకొనుచున్నది. ఆర్థిక లాభ ముల సంపాదనకు తోడ్పడునంతవరకు, ఎట్టి సంస్క రణములకు బూనువారయినను, సన్మానార్హులే యగుచున్నారు. ఇంగ్లండుకు బోయివచ్చి కలెక్టరు హోదాలో బ్రవేశింపగలవారు, పూజ్యులే యగు డరు. వర్ణాశ్రమ ధర్మాభిమానులు ఎన్నికలలో జోక్యము కలుగజేసికొనజోవుచున్నందులకు, తమ నియమములెవ్వయో, ఈ కాలములో సహజముగ జరుగుచున్న మార్పులను తామెంతవరకు ఆమో దించెదరో, శాస్త్రాధారము లేదని ఎట్టివానిని తిరస్క రించెదరో చెలువుట యవసరము. స్నానసంధ్యాదుల కయినను వీలొనగని ఉద్యోగములలో ప్రవేశించువా రిని, వీరు మందలించుటలేదు. ఏకులమువారు ఆకుల ధర్మము ననుసరింపనందులకు నిందించుట గనుపించదు. ఇతరులపై దాడిపెడలుటకు ముందు, వీరు తమ హృద యములను తాము పరీక్షించుకొనవలయును వర్ణాశ్ర మధర్మమున కయినను శీలముప్రధానమగునా కాదా? శీలమును కాపాడుకొననివారి విషయమై వీరేమ యింక చర్చనీయమిందురా? లంపములను నైకొ నువారిని, కన్యాశుల్కమును వరశుల్కమును గ్రహించువారిని వీరు సరియగు దారికి చెచ్చెదరా? నేవకావృత్తి నవలంబించుచున్న బ్రాహ్మణకుల మును కాపాడెదరా? వేదాధ్యయనమునకు బదులు, తెల్లవారు నప్పటికి కాఫీ అధ్యయనము చేయు వారి విషయమున వీరెట్టి చర్య దీసికొందురు? ఇట్టి పండియము లెన్నియోని, బాధించుచున్నవి. జీర్ణించిన వర్ణాశ్రమ ధర్మముల ననుసరించి హిందూ సంఘమును పునరుద్ధరింప దలచుచో, జరుగవలసిన పని చాలగలదు. అందుకుమార్గ హరవిలాశ శారదాగారిపై మాత్రమే విజృంభింప నెంచుచో, వర్ణాశ్రమ సమావేశములనలన, మరికొన్ని భేద ములుదయించుట దప్ప శాశ్వతమగు లాభము గలుగజాలదు. సంఘమును శాసింగలవా రెవరు? మతాధిపతులే యగుచో, వీరిలో వీరు తగువు లాడి బ్రిటీషు కోర్టులను పరిష్కారము నిమిత్తము సమీపించుచున్నపుడు, శాసనసభల సహాయమును సంస్కర్తలు నైకొనుట దోసమ గునా? న్యాయస్థానముల సహాయమును వీరు బడ యుట దోసమగునా? మతాధిపతులు తమధర్మమును విడచిపెట్టి చాలకాలమయినది. వారికమీద సంఘ మును శాసింపగలరనుట ప్రమదప్ర చేరుగాదు. రా జుకీయ విషయములలోవలె సాంఘికవిషయములలో గూడ ప్రజాభిప్రాయము తన యాధిక్యమును నిలుపు కొనకమానదు.

ఇంగ్లండు: సైమనుకమిషనుపట్ల సభిమానము
సైమనుగారు హిందూదేశమునే గాక, ఇంగ్లం డునుకూడ కలవరిపెట్టుచున్నారు. కన్సర్వేటివులు వీరికి పోటీగ నొక యభ్యర్థిని నిలువజెట్టిరి. ప్రధానమంత్రిలగు బెల్లు వినుగారు మాత్రము, వీరికి పోటీగ నెవరును నిలువ గూడదని స్వశతమువారిని ఆజ్ఞాపించిరి. సైమను కమిషను ప్రశ్న, శతప్రశ్న కతీతమని భావించ వలయునని, వీరు చాటిరి. సార్వభౌములు గూడ సైమనుగారిని పిలిపించి, వారితో సంభాషించిరి. హిందూదేశ ప్రశ్న పక్ష ప్రశ్న గాగూడదను నియ

మమును, అన్ని పక్షములవారు అనుసరించుచున్న టుల తేలివది సైమనుగారి నెదుర్కొనిన యిబ్బం దులు తొలగిపోయినవి. పోటీగ నిలువబడిన వైఫ్ గారు తమ అభ్యర్థిత్వమును ఉపసంహరించుకొనిరి. కన్సర్వేటివు పక్షమువారుగూడ బెల్లువినుగారి కోర్కె కనుగొనముగ తీర్మానించెదరిని నమ్మవచ్చును. భారతీయ ప్రశ్నగూర్చి, ఇంగ్లండులోని వివిధపక్ష ములవారును జూపుచున్న ఏకీభావమును, హిందూ దేశమునందలి వివిధపక్షములవారును అనుకరించుట మేలు. తమలో తమ కెన్ని భేదములున్నను, నన్నిటిని కట్టిపెట్టి ఏకీభావము జూపుట కర్తవ్యమగుచున్నది. సైమను కమిషను బహిష్కారము విషయమున ఎల్లరును జూపిన పట్టుదలనే, స్వరాజ్య సంపాదన విషయమున గూడ జూపుచో, వీరి సంకల్పము నెర వేరు ననుటకు సందియమేమి? ఆంగ్ల దేశవాసులను బ్రిటీషు సామ్రాజ్యాభిమాన మెటులు ప్రేరేపించు చున్నదో, భారతవర్షాభ్యుదయము భారతీయుల నటులనే ప్రేరేపింపవలయును. తదర్థమై, సాంఘిక, మతభేదముల నన్నిటిని, విడనాడుట యవసరము. సైమనుకమిషను విషయమున ఇంగ్లండు జూపుచు న్న దృక్పథ మిట్టిగూఢాచారమునే భారతీయులకు గఱ పుచున్నది. ఈ పాతమును మరచునెడల, హిందూ దేశము ఆమూల్యావకాశమును కోల్పోయినదగును.

వయోనీరు పత్రిక
వయోనీరు పత్రికను, వికటరుటనుగారు అతివాదపత్రికయని పేరిడిరి. కారణమేమి? వయో నీరు పత్రిక ఆంగ్లో హైందవ పత్రికయినను, ప్రభు త్వమువారికి కొంతకాలమునుండియు తగిన సలహా నిచ్చుచున్నది. సైమను కమిషను బహిష్కార విష యమున, వయోనీరు పత్రిక ప్రజాభిప్రాయమును గౌరవించి, ప్రభుత్వమువారికి తగిన హితవాసగెను. ఇందుకుగాను, వయోనీరుపత్రిక ఆధికారాగ్రహ మునకు గురియయినది. ఇండియా సహాయమంత్రి గూడ యీ పత్రికను అతివాదపత్రికలలో జేర్చిరి. బ్రిటీషువా రయినను, హిందూదేశపు నిజస్థితిని వ్యక్తపరచుచో, అతివాదుల తరగతిలోనే జేరు చున్నారు. అధికారుల చర్య తెలులున్నను, వానిని నమస్కరించువారే సమ్మానార్హులగుదురు. వయోనీరు పత్రిక, వికటరుటనుగారు తనకిచ్చిన బిరుదమునకు విచారింతులకు మార్గ సంతసించవచ్చును. భార తీయాశయముల పట్ల సానుభూతి జూపు బ్రిటీషు వారి కెట్టి లాభముగలుగునో గ్రహించుట కీ నిద ర్యమము తోడ్పడకమానదు.

144 సెక్షను ప్రయోగము
ఈమధ్యను 144 సెక్షను ప్రయోగముకు మేజి స్ట్రీటు లెవరును ఆజ్ఞేపించిన నిదర్శనము గను పించదు. బెంగుళూరులో నిటీవల, పికెటింగును ప్రోత్సహింపవచ్చుననుటకై 144 సెక్షనునును కె. రామశర్మగారిపై ప్రయోగింప వలయునని, పోలీసువారు గోరగ, మేజిస్ట్రీటుగా రందుకు నిరాక రించిరి. శర్మగారు కార్మికులకు సక్రమాంధోళన మునే బోధించిరినియు, శాంతముగ నడుచుకొన వలయుననియే బోధించి రనియు, అందుచే వారు నిర్బంధార్థులుగారనియు, మేజిస్ట్రీటుగా రభిప్రాయ పడిరి. 144 సెక్షను ప్రయోగము విషయము నంద, మేజిస్ట్రీటులు తగిన విచక్షణ నుప్రయోగింపని కారణమున, సక్రమాంధోళనము నకు తీరనిభంగము కలుగుచున్నది. 144 సెక్షనును

నిర్బించిన కారణము మరుగుపడుచున్నది, సరియైన విచక్షణను కనుకంచి నందుకు, బెంగుళూరు మేజి స్ట్రీటుగారు అభినందనార్హులు
మైసూరు ప్రజలకోర్కెలు
మైసూరు ప్రజాసమావేశమునందు, అధినివే శ స్వా తంత్ర్యము కోర బడెను. సంస్థానములకు అర్హ స్థానముండు నటుల ఏర్పాటుజేయ తీర్మానింపబడెను. నిర్బంధ విధానము నిరసింపబడెను. జన్మ స్వాతంత్ర్య నిరోధ మును తొలగింపవలయునని తీర్మానింపబడెను. మై సూరు ప్రజలుగావించిన తీర్మానములను, అన్ని సంస్థానముల ప్రజలును ఆమోదించెద రనుటకు సం దియములేదు. సంస్థాన ప్రజాభిప్రాయమును బట్లర్గు కమిటీవారు కనుగొనియున్నచో, వారి కీ సంగతులు వెల్లడియయ్యెడివి. సంస్థానములను, బ్రిటీషు ఇండి యాను అభివేళరాజ్యము క్రిందిభాగములుగ నేర్ప రచి, నొక్క సమాఖ్య నేర్పరచుటకు వీలయ్యెడిది. బట్లరుకమిటీవారు, సంస్థాన సమన్వయ పరిష్కరించు టకు ఆమూల్యావకాశమును కోల్పోయి రనుటకు సందియములేదు.

ఇంకను సందియమా?
శాసనసభల ఎన్నికలు సకాలమున జరుగు నను యుద్దేశ్యముతో ప్రచారము జరుగుచున్నది. బెంగాలు శాసనసభయు, అస్సాం శాసనసభయు, సకాలమునకు బూర్వమే రద్దు జేయ బడెను. ఎన్నికలు ఇతర రాష్ట్రములకన్న ముందే జరుగనున్నవి. శాసనసభల జీవితమును పెంచుటనుగూర్చి ప్రశ్నింపగ, పార్లమెంటుసభ రద్ద గులోపల తామెనంగతిని జెప్పజాలమని వికటరుట నుగారు కామన్సుభలో జెప్పిన జవాబుజూచిన, ఈ విషయమై యింకను సందియముగలదని తలంప నవకాశముగలదు. ఇప్పటికిని శాసనసభల జీవితము ను పెంచరను సమ్యకము గలుగకున్నది. ఈవిష యమై ప్రభుత్వనిర్ణయ మొత్తత్వంలో వెలువడిన సంతమేలు.

బొంబాయి అల్లరులు
బొంబాయిలో జరిగిన అల్లరుల గూర్చి విచా రించుటకు, గవర్నరుగారు రౌండుటేబిలు సమావే శమును గూర్చిరి. నూతనముగ నిర్మింపబడిన ట్రేడు యూనియను చట్టము బొంబాయిలో ముందుగ ప్ర యోగింపబడునని చెలియుచున్నది. మిల్లు యజమా నులకును, కార్మికులకును రాజీ గుదురదయ్యెను. ఇంతకాలము నుండియు ఉభయుల మధ్య రాజీ గుదురకుండుట, బొంబాయి పౌరులకుగాని, ప్రభుత్వ మువారికిగాని గౌరవము గానేరదు. ట్రేడు యూని యను చట్టమును ప్రయోగించుటవలన, పరి స్థితు లెంతవరకు చక్కబడునో చూడవలయును.

సత్యాగ్రహ విజయము
సామోవా యోధములో, తద్దేశవాసులపై తల పన్నును విధింపగ, వారు పన్నును చెల్లించుటకు నిరాకరించిరి. ఈ రీతిగ రెండుసంవత్సరములు గడి చెను. నేటివార్తలప్రకారము సర్ జోసెఫ్ బాన్సు అను ప్రధానమంత్రిగారు, తలపన్నును తొలగించిన టుల తెలుచున్నది. బలహీనులగు ప్రజలవలంబింప తగినమార్గమునే సామోవాద్యోప ప్రజ లవలంబించి విజయము గాంచిరి. నిరంకుశాధికారము నెదిరించు టకు సామోపాయము తెలుల అక్కరకు వచ్చుచో, యందునుబట్టి గ్రహింపవచ్చును.

విదేశవార్తలు

అధినివేశముల యభివృద్ధి

(వైల్డెస్)

రుగ్బీ, మే 7:—అయిదు సంవత్సరముల నుండి అధిని వేశరాజ్యములందు జరిగిన యభివృద్ధిని గూర్చి కర్నలు అమెరి గా రిట్లుచెలిపిరి. రాబోవు సంవత్సరములో పరిపాలక సాధనములను ఏర్పాటు చేసితిమి. ఆర్థికపరిస్థితులు బాగులేవు. అధిని వేశముల యభివృద్ధికి ఏర్పడుపట్టిన నిధి త్వరలో ఉపయోగపడునుగా క. ట్రాన్సువాన్ పాకర్లముల సేర్పాటు చేయవలెను. త్వరలో నే ప్రపంచమునకు అధినివేశ సామ్రాజ్యమును వ్యవసాయ పక్షవైద్యకాశ్రమను ఆదర్శప్రాయముగ చేయవలెను. ఆరో గ్యాభివృద్ధి విషయమై చేయుచున్న ప్రయత్నములు ఇంకను బాల్యదశయందే యున్నవి. ఉష్ణప్రపంచమున ఆరోగ్యమును గాపాడుటయే అధినివేశముల చేయవలసిన గొప్ప పని. అధినివేశ వర్తకము 500,000,000 పౌనులు. 20 సంవత్సరములలో 1000000000 పౌనులగును. అన్ని మూలల నుండి యభివృద్ధి గల్గెను. రబ్బరుపరిశ్రమ గూడ పెంపొందుచున్నది.

పంచదార పరిశ్రమ కష్టముల నెదుర్కొనుచున్నది. ఇతర విషయములందు గూడ యభివృద్ధి గానించుచున్నది. ఉత్తర రోడీషియా కొలదికాలములో ఆర్థిక రాజకీయములందు ముందంజవేయును.

పంచమ అంతర్జాతీయ సైనిక వైద్యమహాసభ

(వైల్డెస్)

రుగ్బీ, మే 7:—పంచమ అంతర్జాతీయ సైనిక వైద్య మహాసభకు 40 జాతుల ప్రతినిధులు 750 వచ్చిరి. యువరాజు ఓరిని సన్మానించెను. రాత్రి ప్రభుత్వమువారు వీరికి విందుసర్పి రి. లంకాపైను భవనమున గూడ విందుచేసిరి. బ్రిటిషు నాకా సైనిక వైమానిక దళములందు వైద్య ప్రచారమున జేయు సాధనములను జూచిరి. ఈ సభ తనివారమునకు జరుగును. అన్ని సైనికవర్గముల వైద్యసేవను పరిశీలించెదరు.

బ్రిటనులో పనిలేనివారి సంఖ్య

(వైల్డెస్)

రుగ్బీ, మే 7:—ఏప్రిలు 29 తేదీకి 824,400 మంది పూర్తిగ పనిలేకున్నారు. 259,900 తాత్కాలికముగ నిలుపు జేయబడిన. 79500 మంది తాత్కాలికముగ అడపాడడపా పని లోయున్నారు. మొత్తము 1,163,800 క్రిందటి వారముకంటె 28078 మంది ఎక్కువ. నిరుద్యుక్తులె 27797 ఇందులో 907108 పురుషులు. 87700 బాలురు. 86600 స్త్రీలు. 82400 బాలికలుగలరు.

సర్ జాన్ సైముక్

స్పెన్ వ్యాళి పోటీ

లండన్, మే 7:—బాల్లివ్యునుగారు సర్ జాన్ సైముక్ గారి పోటీగ స్పెన్ వ్యాళి ఎన్నికలో బాల్లివ్యునుగారు ఎదురును నిలవరాదనిరి. ఇక కన్వెన్యేటివులు ఏమిచేసెదరో చూడవలసి యున్నది.

బాల్లివ్యును 8 లేఖచే మ్యాక్స్ వ్యులైపుగారు సర్ జాన్ సైముక్ గారికి ప్రత్యర్థిగనుండ నిరాకరించిరి. దీనింతేని రావకీయ పక్షములన్నియు మ్యాక్ మిషను విషయమై ఒకటేయని తెల్ల మునుచున్నది. సయిముక్ గారు బోగ్నారులో రాజుగారిని జూచుచుకేగిరి. దీనిపట్టి రావకీయ ప్రాముఖ్యతను ముక్తిపట్ట రాదు. రాజుగారు ఇండియా వ్యవహారములందు ఆసక్తిని గల్గి యున్నారని మాత్రము గ్రహించవలెను. సైముక్ గారి సేవను కొనియాడుచున్నారన్నమాట. సైముక్ గారు సేను లండనుకేను చున్నారు. ఆ సైను వేల్పు నియోజకవర్గములను ప్రవేశములకు నిష్పక్షప్రచారము నిమిత్త మేగెదరు.

హార్టుహరకారు

భారతకార్మికులు

[బీము సర్వీసు]

లండన్, మే 7:—పాంపటికర్మగమలపనివాండ్ర సంఘ మున రయిటూనరబిలు హార్టుహరకారు ఇట్లు నుడివిరి. భారతకార్మికులు రోజు 1 కి 10 గంటలు పనిచేయుచున్నారు. కాని పిల్లలకుంటె ఎక్కువవేతనమును బొందుచున్నారు. స్త్రీలు ఇంతకంటె ఎక్కువకాలము పనిచేసెదరు. కాని వీరికి 6 పెన్సిలకంటె తక్కువమొత్తము నిచ్చుచున్నారు. పనివాండ్లు నిరతురకుక్షులు. ఉపయోగకరమైనట్టియు సమర్థతగల్గినట్టియు బ్రేడ్ యూనియన్ ఒక రమునెనుక ఇంగ్లండులో నున్న పరిస్థితులవలెనే ఇండియాపరిస్థితులన్నవి. వేతనములు తక్కువగా మట్టుచున్న వన్నపుడు సభ్యులు సిగ్గు సిగ్గు అనిరి.

ప్రొమోదేశీయుల సత్యాగ్రహవిజయము

(బీము సర్వీసు)

నెల్లొంట్, మే 7:—దేశీయులపై విధించిన తలపన్ను ను న్యూజిలాండు ప్రధానామాత్యుడు రద్దుచేసిన ఈ పన్ను గూడ దనే రెండుసంవత్సరములు దేశీయులు సత్యాగ్రహము అవలంబించిరి. ఆయ్యది ఫలింపెను. దీనికిబదులు వైద్యవిశిష్ట ఖర్చులను విధించిరి. కొబ్బరిపేనుపై ఎగుమతిపన్నును పెంచించిరి.

నెయిరోబీ భారతీయులు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మే 7:—భారతదేశీయ సమస్యలను దేశీయు లనుసమస్యలను తూర్పుఆఫ్రికా ఫెడరేషను విచారణసందర్భమున మరల ప్రవేశపెట్టుట బాగులేదని నెయిరోబీ సెట్టరులు సర్ క్యామ్యూలు విల్సను గారికి విజ్ఞప్తినంపిరి. భారతీయులు ప్రస్తుతముందు గోరుచున్న హక్కులనే నెరవేర్చవలెనని పట్టుదలను జూపిరని వాటిని చెప్పించుటకు సాధనము లేదట.

ఇండియను సెంట్రలు కమిటీ

దనిని ప్రారంభించుట

(హుటరు)

లండన్, మే 8:—క్లెమెంటు ఇన్నలో సయిముక్ సెంట్రలు కమిటీవారిసభ ప్రారంభమయినది. సర్ కేంకరక్ నాయకుగారు లండనులో పనిని ప్రారంభించిరి.

1928 కార్యక్రమము ప్రకారము నిర్మింపబోవు, క్రూ యిజరులకు సర్ నార్తాంబర్లండు అనుపేర్ల నిడెదరు.

సర్ జాన్ సయిముక్ దంపతులను విందుగడుచుటకు యువరాజు బోగ్నారు కాహ్వానించెనట. మేరీరాణిని జూచుట రమ్మనిరి.

గురువారము మార్కెట్ హాల్ పరిశోధక ప్రయత్నములు పూర్తి అయినవి. ఆలరస్టారు మాత్రే రాజ్యములందు అంతయు సమకూర్చబడెను.

ఆడపు చమురు కార్యాలుమున దొమ్మి జరిగెను. ప్రాణములు నష్టమైనవి. ఆస్తి పాడైనది. బ్రిటిషు యుద్ధనౌక సహాయమునకు వచ్చుచున్నది.

అమెరికా ప్రభుత్వముతో భారత కాంగ్రెస్ కు జేరిన అమెరికాకాఖివారు తెలుపుటచే, జనపవార పరిశ్రమపై ఎక్కువ పన్ను విధించుటకు మానుకొనిరి.

లండనులో వైమానిక తపాలను సరిఅయిన కాలమున కందజేయుటకు బద్దాదులో తపాలను విడిచిపెట్టవలసి వచ్చెనట. ఇకనుండి అనుకొన్నవేళకే బయలుదేరుటకు పూనుకొనెదరట.

జగ్జనుపరిహారముల సవరణలో బ్రిటనుకు నష్టముచచ్చు నటుల ఏర్పాటుచేసిరట. దీని కిష్టపడువారముగామని సర్ జోషయాప్రాంపుగారు చెలిపిరి.

వాల్మిరురాన్ పర్థినామాత్యుని 4 గురు దోహు లెవ రో చంపుటకు పిస్తోలును గొల్పిరి. ఒకడు చేగోళమును విసరిరి. 4 గురు పారిపోయిరి. చాలమందిని అరెస్టుచేసిరి.

లండన్ ఇండియను వైమానికతపాలు శాస్త్రముగ గ్రీకు రాజ్యమునుండ పోవుట కేర్పాటులను పూర్తిచేసి సర్ సెప్టక్ బ్ర్యాంకరుగారు ఏకేనునుండి తిరిగివచ్చిరి.

వాతావరణస్థితి

1929 సం॥ మే నెల 7-వ తేదీ మంగళవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	మిల్లీమీటర్లలో అత్యధికం గ్రేడ్ 24 గంటలలో	మిల్లీమీటర్లలో అత్యల్పం గ్రేడ్ 24 గంటలలో	మిల్లీమీటర్లలో సగటు గ్రేడ్ 24 గంటలలో	మిల్లీమీటర్లలో సగటు గ్రేడ్ 24 గంటలలో	మిల్లీమీటర్లలో సగటు గ్రేడ్ 24 గంటలలో
గోవాలో పూర్వ	87	79	...	0	1.1
విశాఖపట్టణం	96	85	...	0	0.9
కాకినాడ	99	85	...	0.4	0.5
మచిలీపట్టణము	98	84	...	0	0.7
కర్నూలు	108	84	...	0.4	0.5
బళ్లారి	102	80	...	8.1	+ 1.9
అనంతపురం	...	...	...	0.9	0
కడప	106	88	...	0.8	0.2
నెల్లూరు	108	85	...	0.7	+ 0.2
మద్రాసు	99	83	...	1.8	+ 0.7
కడపూరు	97	82	...	4.0	+ 3.8
నెల్లూరు	102	74	...	2.0	+ 0.2
సేలము	99	75	...	7.0	+ 4.2
కోయంబత్తూరు	94	75	...	5.9	+ 3.9
తిరుచనాపల్లి	108	81	...	8.7	+ 1.8
నాగపట్టణము	97	83	...	2.5	+ 1.7
మధుర	99	80	...	5.8	+ 2.4
పాంబోర్	89	83	...	5.5	+ 3.7
పాలంకోట	...	...	...	4.8	+ 1.2
తిరువేండ్రము	85	80	+	11.9	+ 5.7
కొచ్చిన్	90	80	0.8	7.9	+ 1.6
కాల్కత్తా	94	72	1.9	9.6	+ 4.8
మంగళూరు	91	72	0.9	6.1	+ 4.8
బెంగళూరు	93	69	0.8	7.8	+ 5.1
మేరకార	82	61	0.1	6.9	+ 8.4
కొడైకనాల్	71	57	...	19.9	+ 14.1
మాసూర్	75	57	0.5	12.4	...

సర్పారులు:—గోపాలపురం మచిలీపట్టణములో ఆక సము నిర్మలముగనున్నది. విశాఖపట్టణములో పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. గోపాలపురములోతప్ప ఇతరచోట్ల రాత్రి వేడిమి 3 మొదలు 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కన్:—మేఘములు ఒకమోస్తరుగనున్నవి. రాత్రి వేడిమి 2 మొదలు 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. నిన్న కర్నూలులో 108 డిగ్రీలు ఎండగానెను.

కర్నాటకము:—నిన్న నెల్లూరులో 108 డిగ్రీల ఎండ గానెను.

వి. వ. నారాయణయ్యగారు, సహాయవాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

బెజవాడ వక్రిత్య

నలుకోర్టు ఎత్తివేయ గోరుట
ఉధకమండలం, మే 8:—బెజవాడలో వక్రిత్యవృత్తి నవలంబించుచున్నవారు కొందరు అప్పట్ల నలుకోర్టును ఎత్తివేయవలెనని గోరుటకు యీనెల 15 వ తేదీన ఉధకమండలము లో నున్న లామెంబరువద్దకు రాయబారము వెడలెనున్నారు. (స్వ. వి. తంతి)

నెల్లూరు బియ్యపువ్యాపారుల సంఘము

ఈనెల 5 వ తేదీ సమావేశమైన వైఖయందు శ్రీయుత సాతా సంబరమాను శ్రీశ్రీగారు అధ్యక్షత వహించి యీక్రింది విధమున యుపన్యసించిరి:—

అభ్యుదయ! వైఖయహాళియాలారా:

నేటి సాయంకాలము మన మెల్లర మిచ్చట సమావేశమగుటకు గారణమేమన మనపురపరమున వింతదృష్టిమాదిగా నెలకొని వరలుచున్న పద్ధత్యంతముల వలన హేరాళముగా సాగుచున్న వ్యాపారమునకు నేతత్సంస్థాపనమూలముగా నూతన శంకుస్థాపనంజేసి, యీ వ్యాపారమునకు నూతనముగ నంతురించిన యభ్యంతరముల నంతరింపజేసి, యొకమత్యముచేతను, సంఘభావముచేతను, దీనిని మనరాష్ట్రముం దెల్లడల విస్తరింపజేసి, “నెల్లూరు బియ్యము అపరంజి బంగారము” రెండున్నూ ఒక్కటి యేయను ఖ్యాతిని గడించుటయే.

ప్రప్రథమమున నిట్టి సంఘనిర్మాణమునకు నావశ్యకతను గుఱించి చెప్పించుట మితకు విధియై యున్నను, మనదేశమున ప్రస్తుతము జాతి, కులపద్ధతులన నేర్పడిన యసంఖ్యాకములగు సంఘములని ప్రయోజనములు మన మనోదృష్టికి గోచరములైనచో నేటిదిని మన మిహాళనమున సంఘభావముతో సమావేశమైన సంకల్పము సార్థకమైన దని సాహసించి చెప్పవచ్చును.

భారతభూమియందు వెలయు నెల్ల సంఘములకు మాదృకగాను, మానికముగాను, మెలగుచున్న భారతదేశీయ మహాజనసంఘము హైందవభూమియందు దెల్లడలను ఏబదివర్షములనుండి యొకజాతీయత యను బిజులును, మహాజనసభలనొండె వారా ప్రతికలనొండె వెదజల్లి, దేశభిమాన మంతురింపజేసి రాష్ట్రీయం దండలభలు అనుకాళి విస్తరింపజేసి, దేశోద్ధారతయను నానాలంకృతయై, స్వరాజ్య ఫలదాయమునకై నిరీక్షించుట నారెల్లర చూడె. మఱియు దేశసేవా పరతంత్రులగు లోక మాన్యలిఖుగారు మహాత్మా గాంధీగారు, దేశబంధు పి. ఆర్. నానుగారు యున్నగు దేశభిమాన ధరంధరుల పాడజూపిన దెద్ది? అభిలభారత దేశీయ మహాజన సంఘమే! ఇంకను రాష్ట్రీయసభలు మండలభలు మున్నగునవి యెచ్చటనుండి యుప్పత్తినినవి? అవన్నియు దేశీయ మహాజన సంఘముయొక్క ప్రతికలని చెప్పదగియున్నవి.

మహాళయాలారా! అభిలభారత దేశీయమహాజన సంఘము మార్గదర్శిగా గైకొని, యిప్పుడు మనదేశమందంతటను సంఘములెల్లయును దినప్రవరమానములై వానివాని యుద్యమముల కొనసాగించుట కై హోరాహోరి గ బాటుపడుచున్నయవి. మఱియు నాంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘము వారు ఎడతెగని ప్రయత్నముల నెరపి, యాంధ్రరాష్ట్రీయమునకు సర్వకళాశాలను స్థాపింపగలిగిరి. ఆయా జాతులవారు కాసననిర్మాణ సభలయందు అభ్యర్థులుగ నెన్నుకొనబడుట వారు అవిరామంబుగ బాటుపడుటయే కారణము. కాన సభ్యులారా, పట్టుదలతో సంఘముద్వారా సాధింపదగు నుద్యమంబుల మనము ప్రశ్నేకముగాను, అసహాయంబుగను సాధించుట దుర్లభము. దానంజేసి, సహృదయులగు మిమ్ముల నేడు నేను మనవిపూర్వకముగా కోరున దేమనగా మన మీ సంఘమును స్థాపించి, యొకమత్యముచే బలపఱచి కులాభిమానముచేర బెంచి పెట్టజేసి, మన వ్యాపారమును నిర్విఘ్నముగా జరుగగలందులకు దగిన పరికరములను, సౌకర్యములను, గాలక్రమమున సంఘభావప్రక్రియను పట్టుదలను బూని సాధించి సమకూర్చుకొనవలయును.

ఇంతతడవు చేసు నెల్లూరి వ్యాపార సంఘస్థాపనకు గారణముల బేర్కొనకయే ముచ్చటించినందులకు మిమ్ములనే మన్నింప వేడుచున్నాడను. ఇంచుక వాణిజ్యముగ గూర్చి ముచ్చటించి పదంపడి కారణముల విమర్శింపబూనెద.

లోకమున ననేకులు పలువిధములగు జీవనము సలుపుచున్నారు. వానిలో నుత్తమమైనది వ్యవసాయము. ఇయ్యది నిరపాయ కరమైనదియు, నిష్కర్షకమైనదియునై యెప్పుడున్నది. వ్యాపారము రెండవది. కృషికంబై వర్తకమువలన జనులకు నెక్కువ ధనము చేరుదు. వాణిజ్యమున నీరీచేడియ నినసించును. వ్యాపారముననే ధాన్యశక్తి, ధనశక్తి, రాజ్యశక్తి గలుగుచున్నవి. ఆస్యలకు నూడిగము నేయుట మూడవది. ఇదియు న్యాయమైన వృత్తులలో జీవనదయ్యు, నిందు మనుష్యుల కేమాత్రము న్యాయత్రయములేదు. అతఁడన్యండు చెప్పినప్రకారము నడుచుకొనవలయు. సర్వకాల సర్వావస్థలయందును వాడు తన యధికారిని తృప్తిపఱచుటయే యతని పనియై యున్నది. ఇంక ననేక

చిక్కులున్నవి. కాన కొలువుకొలుచుట యంత లాభకరమైనదని తోచెను. ఉండు వృత్తిలను ధనము గడించువాడు హేయముగ జూడబడును. అన్ని వృత్తులలో లాభము నొసంగునదియు, గౌరవదాయకముగనడియు నైన వృత్తి వాణిజ్యమే.

ఈ వృత్తివలననేగదా ప్రపంచమునందనేక దేశములు ధనము నార్జించి వివిజులగుచు నగ్రస్థానము విహించి యున్నవి. వ్యాపారముమీమనలన గదా యధిక ప్రస్థమును గడింపగలిగినది. వ్యాపార మన నేమి? ఒకదేశముననున్న వస్తువుల నింకొకచోటున కంపుట. జీవనయాత్రకు వలయు వస్తువులన్నియు నొకయెడనే సంపాదించవలయునన్న కష్టతరము. ఒకచోట నెక్కువ ధాన్యము పండును. ఒకప్రదేశమున నుప్పును పండును. వేరొకచోట దూది పండును. నాల్గవప్రదేశమున కాయధాన్యములు పండును. ధాన్యముపండు ప్రదేశముననుండు వ్యాపారులు తమ దేశమునకు వలయు ధాన్యమునుంచి కొని ధాన్య మవసరమైనచోట్లకు నెగుమతిజేసి అచ్చటనుండి తమదేశమునకు వలయు సరుకుల దెప్పించుకొందురు. ఇట్లు ఇచ్చి తీసుకొనుపనికే వ్యాపారమందురు.

ప్రకృతము ప్రస్తుతకాల పరిస్థితుల జూచినవర్తకమునకు సంబంధించిన ప్రతికాళియందును వృత్తులందును మునుపటి కెప్పటికి చాలా ప్రబలమైన మార్పుల జేరియున్నవి. మనము బజారునకు బోయి చిల్లరంగళ్లలోను షాపులలోను జూచిన మన మీ మార్పుల సులభముగా గ్రహింపగలము. చిల్లరసామానుల నమ్ము నంగళ్లలో నొకవిధమైన గోధుమలు మిక్కిలగాక యాన స్తువులలోనే రెండుమాడు రకముల నమ్ము జూపుదురు. ఇక షాపులజాతమున్న నెన్నియొరకములైన చిమ్మిలు, గొడుగులు, సోపులు మున్నగునవి యమ్ముచున్నాడు. మనకేదేని నొకవస్తువు వలయునన్న దానిలోనుండు రకములన్నియు జూపుదురు. రకమునకు తగినవెలలు చెప్పటయు కొరినవస్తువునకు తగినధర యిచ్చి కొనుట సాంప్రదాయకమై యున్నది. యిక్కుమ సాంబెను పేనాలలో రు 10 లు, రు 12 లు వెలగల వాచరు మెన్ను పేనా మెదలకొని ఆటాలు అయిదు వెలగల వెంటి పేనాలవరకు నుత్తమ, మధ్యమ, అధమగుణములుగల పేనాలు గలవు. వెంటి పేనాచూపి వాటరు మెన్ను పేనా ధరనడుగుట యసంభవము.

అయితే మన బియ్యపువ్యాపారమున్నో అందుండ సిద్ధిగతులు చేరు. నెల్లూరు మొలకొలుకులు బియ్యములో ఉత్తరాది బియ్యముకలిపి మొలకొలుకుల బియ్యపుధరకో దానికన్న కొంచెము తక్కువధరకో యితర కోస్తాలకు రవాణాచేయుట గలదు. మిమ్ములలో పారోక్షిక మిశ్రమైన బియ్యముచూచుటకు తెలియకున్నను ఒడుగులోను దేహలోగ్యవిషయమునను కాలక్రమమున నిది మిశ్రమబియ్యమని భుజించువారికి ననుభవవేద్యమగుచున్నది.

ఇట్లు అమ్ముచునము, తత్కాలము ధనార్జనాపేక్షచే నెక్కువ లాభము పొందినవారమయ్యు ఉత్తరకోస్తర నెల్లూరు బియ్యము అను చిరకాలమునుండి, వన్నెకెక్కిన పేరునకు ననరకము తెచ్చిన వారమగుచున్నారము. బియ్యమునందు నిట్టి వ్యభిచార ముచరించినచో నొక్కతూరి కులంగనభ్రష్టత్వమునొందిపిచ్చుట నయ్యది మఱుపునకునచ్చుట కెంతకాలముపట్టునో యంతకాలము పట్టుననుటకు సందియములేదు. ఇట్లు చేయుటలో నచ్చకపు బియ్యమునకు వెలతగ్గును. క్రమముగా మనబియ్యము నితరకోస్తాలవారుకొనుట తగ్గును. అందుచే బియ్యపువ్యాపారమునకు, చేటు వాటిల్లును. ఇప్పటివరకు మనదేశపు ప్రాంత్యములందు ధాన్యముకొనుటయు బియ్యము అమ్ముటయు కొలతపద్ధతి ననుసరించి కుంచమునబట్టియు కేరునబట్టియు వ్యాపారమును జరుపుచున్నాము. గుంటూరు, తెనాలి, ప్రాంత్యములందు కొనుగోలు అమ్మకమును కాలాపద్ధతి ననుసరించి వ్యాపారము జరుపుచున్నాము. అందువలన ధాన్యమునుగాని, బియ్యమునుగాని కొనువారికిని అమ్మువారికిని యేలాటి నష్టములేదు. అట్టిపద్ధతి ఇచ్చటగూడ ప్రవేశపెట్టవలెనన్న యీసంఘముద్వారా సాధించుట సులభమార్గము. మై సుమహరింపబడిన దున్నీతులను వారించుటకును, నూతన కొలత ప్రతిని ప్రవేశపెట్టుటకును, మనమీ సంఘముద్వారా కొన్ని కట్టుదిట్టములయిన నిబంధనల నేర్పరచి వానిప్రకారము మనమందరము నడుచుకొనునట్లు బద్ధకంకలులై యుండినగాని మనవ్యాపారమునకు నిశ్చలమైన ప్రాముఖ్యతయు కీర్తియు గలుగనేరదని నొక్క వక్కాణించెదను.

ఫ్యాక్టరీ ఆఫ్ఫలోనున్న బాయిల్స్ ఆఫ్ఫమున్న, ఇన్ కంటాంప్స్ ఆఫ్ఫమున్న అప్పుడప్పుడు గలుగుచున్న గర్భలు యీసంఘముఖమున తెనుగున కరపత్రముల ప్రకటించి యెల్లకకు తెల్పుట అతిసులభమైన పద్ధతిగాను, అందుకూలమున ఆయామార్పులను అంగరకు సకాలమున తెల్పుటకు పిలుగుచున్నది.

పురపాలకసంఘమునందు ప్రస్తుతము మన పెద్దయంత్రములకు సంబంధించినదియు ఇంకను మనవ్యాపారమునకును సంబంధించిన ఇతరసమస్యలను గురించి మన పక్షముగాని ప్రతినిధులు పురపాలక సంఘముందు వీరిని గురించి మాటలాడుట యందును, మనపక్షము వారే ప్రతినిధులై మనతరపున మాటాడుట యందును భేదముగలదు. అందుచేత, మనమీ సంఘ సభ్యులకుగాను ఒక ప్రతినిధిని ఎన్నుకొనుటకు తగిన కృషిజేసిన తప్పక జయప్రదము గాగలదు. ఇట్టిలాభము లన్నియు వ్యాపారసంఘము మూలమున సంఘటిల్లుననుటకు సందియములేదు.

ప్రస్తుతము మన హిందూదేశమందు ననేకవర్తకసంఘములు వర్ధిల్లుచున్నవి. అవి చెన్నపట్టణము నందును బొంబాయియందును ఆలహాబాదునందును ఇంకను నితర ముఖ్యపట్టణము లందును వస్త్రులు యంత్రసంబంధమైన సంఘము లేర్పడియున్నవి. ఇవి వారివారి వ్యాపారములను మనహిందూదేశమందంతటను వ్యాపింప చేయుటకుగాను స్థాపింప బడియున్నవి. వానిద్వారా వారు సర్కారువారివలన వ్యాపార సంబంధమైన యనేక హక్కులను పొందియున్నారు. అట్టి హక్కులను మనముగూడ నీసంఘముద్వారా బొంద గలుగుదుము.

ఇకను విదేశములందు వర్తకవ్యాపార సంఘములన్న నో వానికార్యక్రమము మనము వినిన అత్యశ్చర్యనిమగ్నులమగుదుము. అందున కొకయదాహరణము. మా కె చెప్పరు వస్త్రముల వ్యాపార సంఘమువారు యేగంటయందైనను ప్రపంచమందెల్లడలగల ప్రతియొక్కనెల చెప్పగలుగునంతటి క్లిసామర్థ్యములుగలిగియున్నారు. దీనివలన వారి వర్తకమునకు లాభకరమగు పద్ధతులను వారు యెప్పుడు గమనించుచున్నారు. విదేశీయవర్తకసంఘమువారు యెట్టి సంఘబలిమిచేయేపద్ధతులనలంబించి ప్రపంచమందెల్లడలను వారివ్యాపారము నల్లుకొనునట్లు చేయగలిగిరి ఆసంఘబలిమిచే మనమును మనదేశమును ఆ పద్ధతుల నలంబించి మనవ్యాపారవ్యాప్తియు అభివృద్ధియు పెంపొందించవలయును.

ఇంతదనుక నే విమర్శించి చెప్పిన విషయములు మీవీక్షులకు విస్మయములుగ నుండునని నే సంకోచించెద. అయినను జాత్యుద్ధారతచే, వ్యాపారస్థుల నుద్ధరించువాధ్యత విధియైయుండుటచే, బ్రోత్సహింపబడినందున నేనింతదూరము నాశక్తికొలది సాహసించి చెప్పబూనితిని. నామనవిని సదయహృదయై యాలకింపుడు.

భారతదేశమందెల్లడలను పూర్వపుస్థితులు మారినవి. ఏ చుట్టజూచినను జాత్యుద్ధారత ప్రబలియున్నది. ఏమండలమున జూచినను ఆయావ్యాపార సంఘములు ఇప్పటికే స్థాపింపబడి యున్నవి. ఇతరజిల్లాలన్న నో యెచ్చటి వారును సంఘస్థాపన యందు ముందంజ వేసియున్నారు. మనముమాత్రము వెనుజిక్కి యున్నారము. మనకేల నిట్టి న్యూనత ప్రాప్తించవలయు. వారితో మనమేల జోడుగ నుండగూడదు. ఇప్పటికే కాలవిలంబన మైనది. కావున మనము దృఢనిశ్చయముతో నీసంఘ స్థాపన జేసి దాని నెల్లవిధముల నున్నతస్థితికి దెచ్చి దానివలన వ్యాపారమును పెంపొంద జేయుదురని నేను మిమ్ముల మనఃపూర్వకముగా బ్రార్థించుచున్నాడను.

ఉపన్యాసకుని ఉపన్యాసానంతరము శ్రీయుత దీపాలపిచ్చయ్యశాస్త్రిగారును, మంగమారు వెంకటసుబ్బారావు పంతులుగారును యేలేత్ సంఘముయొక్క ఉద్దేశ్యములను తత్సంఘముద్వారా కలుగబోవు లాభములను గురించియు ఉపన్యసించిరి.

అనంతరము సంఘ కార్యదర్శులలో నొకరగు శ్రీయుత చుండూరు కన్నయ్యకెట్టిగారు సభాధ్యక్షులను పదనములనర్పించుటతో సభ నిర్విఘ్నముగా జరుపబడినది. (ఒక విలేఖరి)

మోటారు ప్రమాదము

మమ్మిడివరం, మే 6:— నేటి ఉదయము అమలాపురంనుంచి వచ్చు మోటారు బస్సుక్రింద మమ్మిడివరమునకు 8 మైళ్లదూరమున మమ్మిడివరమునకు వచ్చు క్రొత్తలంక బ్రాంచి పోస్తుమాస్తరు దానిక్రిందపడి తలపగిలి వెంటనే మృతినొందెనని తెలుపుట కెంతయు విచారించు చున్నాము. పృథ్వీవారబడిన బ్రాంచిపోస్తుమాస్తరు తనకుమార్తె వివాహముచూస్తూ నిశ్చయము నిమిత్తము సమీపముననున్న భట్టువిల్లి గ్రామము నుండి వచ్చుచుండెను. ఇటులనే అనేక ప్రమాదములు అచ్చట చచ్చు జరుగుచుండుట వినుచుంటిమి. గాని యిట్టిభూతవార్త ఎప్పుడును వినలేదు. అధికారులు తగుగత్య తీసుకొనుటకు కోరుచున్నాము. వారి కుటుంబమునకు సామర్థాతి తెలుపుచున్నాము. (పురవాసి)

తూర్పు గోదావరిలో గాంధీగారి సంచారము

(మా ప్రత్యేకవిలేఖరి)

మకాం రాజోలు, మే 6:- ఇంతవరకు తుని, పితాపురం, డివిజనులును, కాకినాడ, పెద్దాపురం, రామచంద్రపురం అమలాపురం తాలూకాలును, రాజోలు తాలూకా కొంతవరకును గాంధీమహాత్ముడు పర్యటనముచేసెను. నిన్నరాత్రి 8 గంటలకు రాజోలు చేరెను. ధారితో గం 7-15 లకు మహాత్ముడు మానము ప్రారంభించెను. ఈరాత్రి ఆవేశకు వదలి పిమ్మట బహిరంగ సభకువచ్చి సన్మానమును గొని రాత్రి యిచ్చటనే విశ్రమించును. రేపటియందయమున తిరుగ సంచారము ప్రారంభించి రాజోలు తాలూకా రాజమహేంద్రవరము తాలూకా ఏజన్సీ సబ్ డివిజను మూడోజూలలో పూర్తిచేయవలసియున్నది. ఈ జిల్లా యొక్క నై సర్గిక స్వరూపములు మిక్కిలి భిన్నమై వేర్వేరు సృష్టినై చిత్రముల నుచ్చుచు యాత్రికులకు వివిధ యానందముల గూర్చుచుండును.

విశ్వరూపనందగు పల్లపు తాలూకాలు ముఖ్యమైనవి. రామచంద్రపురం, అమలాపురం, రాజోలు, రామచంద్రపురం తాలూకానంటియున్న కొన్ని కాకినాడ తాలూకా గ్రామములు అట్టిసితియందుండును. రామచంద్రపురం తాలూకా కేవలము సరిపంటకును, చెలకుపంటకును నిలయమై యున్నది. రాజోలు తాలూకాయను, రామచంద్రపురం తాలూకాయను గోదావరి నదీ ముఖద్వారమున నొక్కొక్క డెల్టాద్వీపమునందగు ఈతాలూకాలను చేరుటకు నదీకాళి లడ్డమగుటచే ప్రయాణ మానందకరమైనప్పటికిని సులభమనిపించదు. అందులో నృద్దుడైన వారికి, పేదయాళ్ళ గృహంతులకు, అబలకు కొంచెము కష్టమని పించకమానదు. అయినను యీతాలూకాలో నడుగుపెట్టు నప్పటికి కన్నులపండువుగ నుండును. ఎక్కడజూచిన కొబ్బరి తోటలు, మామిళ్ళు, ఆరేటలు, పనసలు యింకను యితర ఫల వృక్షములుండి హృదయారవిందముగ గోచరించును.

కాని యిదిగాక, అమలాపురము తాలూకాలో నచ్చట చ్చట పోతోటలుండును. ఈ వేసంగిలో అట్టితోటలలో గాలక్షేపము చేయుట మానసికవికాసమును గలిగించి హాయినిగూర్చును. కొంతవరకు ఈతాలూకాలో వూడుపునెంచేలును కొంత వరకు సాగాకుఆటాలు, మెంతులు, జీన్న మొదలగులంకధూములు గలవు. ఇంతయేల సర్వసాధారణమైనదియై యాత్రికున కుల్లాసము సద్ధిల్లచేయును. మహాత్ముని సంచారకార్యక్రమము దీనినంతయు జూడగల్గునట్లున్నది. కాని ఆయన అంతగా వివర పరిశీలనతో సంబంధించునట్లు దోషగు. ప్రయాణమునందు పరుగురు. బసలోనున్నపుడు బసలోనేయుండును. ఆయన కార్యవిధాన మేదియో అది తప్ప తదితరముతో ఆయనకు పని లేదు. బసలో ఆయనకు సౌఖ్యదాయకముగ వసతులు ఒక గూడెనా యను ప్రశంసకూడ పనికిరాదు.

“సుఖములకేమి యనేకములకలవు. ఇన్యబహి అదరణము చాలును” అని తృప్తిని తెలియజేయుచు మహాత్ముడు తెలుపును. ఇక్కడ కొంచెము దోషముండ వచ్చును. నేటికా గదిలో ప్రవేశించవలసినదని మహాత్ముని నొకరు కోరగా “నాకిక్కడ బాగుగానే యున్నది. ఇన్యబహి సౌఖ్యములు చాలును. సౌఖ్యము లనంతములు. ఇక్కడనే యుండును”. అని ప్రత్యుత్తర మొసంగెను. మహాత్మునితో నాయాపరిశీకుల ప్లుప్తముగా తెలియజేసినచో తెలిసికొను చుండును. బడలికయనునది పైకి తెలుపదు. నడువనలసి యుండునోహా యని శంకించుచున్న సమయమున, ఉత్సాహముతో తాను నడవగల్గుదునని నడవ మొదలిడును. కాని పిమ్మట శ్రమకు గారణమగును.

ఈ మహాత్ముని సంచార వివరము లిదినరలో 4 వ తేదీని వేళంగి (కాకినాడ తాలూకా) చేరుట వరకును తెలిపితిమి. అందును బట్టి దూరసంచారము చేయుటయు, వచ్చి కార్య సాధ్యము అతి ఘనముగా నున్నట్లును గన్పించదు. కాని యీ ప్రాంతముల పరిశీతులు కాలమానాదికారణములన్ని బాగుండుటచేత సానుభూతితో స్వల్పధనమే ఇన్యబహి కన్పించును. మహాత్ముడన్నట్లు, యిచ్చేవారివల్లనే యింకి నురాబట్టుట సహజ ధర్మమైనది. మామూలుగా ఎట్టిప్రజాకార్యము వచ్చినను సామాన్యపు బౌద్ధార్యవంతులే యిచ్చుకొనవలసి యుంటున్నది. అట్టివారే నేటి ఖద్దరునిధికిగూడ బక్తికొలది యిచ్చుచుండిరి.

వేళంగి కాకినాడతాలూకాలో నొకభాగ్యవంతుడైన గ్రామము. ధనికులైనవారు లక్షాధికార్లనబడువారును హెచ్చుమందిగలరు. అయినను నచ్చట గ్రామమొత్తము రూ 879 లు వ్య

క్తు లిచ్చినది. రూ 898-0-9 మొత్తం రూ 1772-0-9 వసూలయ్యెను. వేళంగి కమ్మవారు ధారితమైన దాతృత్వముచూపిన యెడల నిజముగా ఎంతఘనముగానైనను నుండేది. వేళంగిలో మాధ్యాహ్నిక విశ్రాంతిలో మెల్ల నెంకటసుబ్బారావు సత్యం గార్లు, మార్ని మారన్న గారు, యింకను యితర స్త్రీపురుషులు మహాత్ముని దర్శించిరి. వారికి తోచినకానుక లర్పించిరి. సాయంకాలము 5-30 గంటలకు బహిరంగసభలో కొన్ని హెచ్చరికవాక్యములు చెప్పాచు ఖద్దరునుమాత్రమే తప్పకుండ ధరించనలెననియు, అస్పృశ్యతను మత్తుపదార్థములను వాడుకచేయుటను మానివేయనలెననియు నొక్కచెప్పిరి. ఇక్కడ స్త్రీలసభ యేర్పాటుచేయు నిమిత్తము శ్రీ గుమ్మడిదల దుర్గాబాయిమ్మ, వేమగంటి పాపాయమ్మ, వేదాంతం కమలాదేవిమ్మ గుస్త్రీలు కాకినాడనుండి వచ్చిరి. వేళంగినుండి శ్రీమతి దుర్గాబాయిమ్మ గారు మహాత్ముని సంచారములోనుండుచు అచ్చటచ్చట మహాత్ముని యుపన్యాసముల నాంధ్రీకరించుచున్నారు. గృహకృత్యములందు కన్యారిబాయిగారికి విశేష చేదోడుగా నున్నారు.

వేళంగిలో 5-45 గంటలకు బయలుదేరి తిన్నగ రామచంద్రపురం 6-10 గంటలకు నెల్లెరి. బజారులో ఉత్సాహపురుషుడయిన శ్రీమద్వారి లక్ష్మీనారాయణగారు తనఖద్దరు కొట్టు యెదుట మహాత్ముని బండియాపి లేతకొబ్బరిబండములు వారితో నయిరాయిచ్చి గౌరవించెను. ఈయొక్కతనము ఆపుచేయుటలో వందలకొలది జనము మోటారుపై త్రోసుకొనిపోయి మహాత్మునిము పుట్టెను. నెంట్లే మహాత్ముని మోటారుబండి జన సమర్థములో త్రోసుకొని పోయి తిలక్ పురమందెరమున బహిరంగసభలో నాగెను. సుమారు 8000 మంది మహాత్మునిపై నిరీక్షించుచున్నవారై ఆయనదర్శనము కొరకయి తొందరపడుచు నిలవమొదలిడిరి. మహాత్ముడు ఉన్నతాసనమున గూర్చుండినవాడయి తాలూకాబోర్డు యూనియన్ బోర్డు స్వాగతపత్రముల నందుకొనెను. రూ 2808-0-8 కానుకగానివ్వబడెను. శ్రీ బిక్కిని వెంకటరత్నం గారు వక్తిగ్లు మున్నగు వారు సభయందు డినవాడయి తాలూకాబోర్డు యూనియన్ బోర్డు స్వాగతపత్రముల నందుకొనెను. రూ 2808-0-8 కానుకగానివ్వబడెను. శ్రీ బిక్కిని వెంకటరత్నం గారు వక్తిగ్లు మున్నగు వారు సభయందు చాలవరకు ధ్వనిని వారించిరి. మహాత్ముని ఖద్దరు కట్టవలసినదను హెచ్చరికవాక్యములై వరదవారే చిల్లరవనూర్లు రూ 27-18-9 అయినది.

6-27 గంటలకు కుప్పగోగుల యాశ్రమమునకువెళ్లి మహాత్ముడు దర్శించెను. డాక్టరు బోక్సిగారు మొదలగు కైస్తవులు అచ్చటి వ్యవహారమునంతను తెలియజేసిరి.

7 గంటలకు బ్రాహ్మరామమునవచ్చిరి. ఇది పురాణప్రసిద్ధమైన గ్రామము. పురాతనకట్టడమైన భీమేశ్వరస్వామివారి యాలయముఖమున రెండువేలమంది సమావేశమయిరి. అచ్చట కొన్ని మాటలు ఖద్దరు ధరించవలసినదనిచెప్పి రూ 321 లును అందుతోనొక (బాదంకాయ స్వరూపముగల) నెండిపల్లెమును వందనపూర్వకముగా నందుకొనెను. జనసమూహముయొక్క త్రోపునిలుపుట కష్టమయ్యెను. మహాత్ముడు వెంటనే బయలుదేరెను.

ఆర్యనట్టము

రాత్రి 7-30 గంటలకు ఆర్యనట్టము చేరెను. సభ నిశ్చయముగా నుండెను. అచ్చట ఆగ్రామమువారు రూ 370 లును, ఎండమూరు గ్రామస్థులు సుబ్బరాజుగారు రూ 116 లును, యితరములు రూ 50 లును మహాత్మునకు సమర్పించబడెను. విదేశీవస్త్ర బహిష్కారముచేసి ఖద్దరునుమాత్రము ధరించవలసినదనియు, అస్పృశ్యతా నివారణము చేయవలసినదనియు, మద్య పానాదులు చేయరాదనియు మహాత్ముడు హెచ్చరించెను.

గొల్లపాలెం

గం 7-45 లకు గొల్లపాలెం నెల్లెరి. అచ్చట ఆతిథిశిబ్దమైన సభ గూడినందులకు మహాత్ముడు సంతోషమున తెలిపెను. గొల్లపాలెం మత్తుమిల్లి గ్రామములు కలిపి రూ 818-4-9 యివ్వబడెను. మహాత్ముని ప్రబోధమైన పిదప నచ్చినమార్గము ననే నెనుకకు నెల్లెరి.

11 మైళ్ళకు నెల్లె గ్రామమువద్ద మహాత్ము డాగి రూ 116 లు వందనపూర్వకముగా నందుకొనెను. మరియొక రూ 100 లు కూడ నచ్చెను.

చోడవరం

అక్కడనుండి తిన్నగారి మైల్లదూరమున నున్న చోడవరం వచ్చిరి. ఇది బిక్కిని వెంకటరత్నంగారి స్వగ్రామము. వారి యింటనే ఆరాత్రి మహాత్ముడు బసచేసెను. గ్రామస్థులు రూ 160 లు సమర్పించిరి.

5 వ తేదీ యుదయమున చోడవరములో 5-30 గంటలకు బయల్దేరుటకు పూర్వము శ్రీ వెంకటరత్నంగారును భార్య యును యితర బంధువులైన స్త్రీలును వచ్చి మహాత్ముని దర్శించిరి. రూ 505 లు విరాళమును వెంకటరత్నంగా రర్పించిరి.

ఆలమూరు

గం 6-30 లకు ఆలమూరుచేరిరి. శ్రీ నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారి గారు మున్నగువారు మహాత్ముని సగౌరవములతో సభామధ్యమున మన్నతాసాధింపుని జేసిరి. ఆలమూరు కో ఆపరేటివ్ యూనియన్ ఫిర్యా గ్రామములు రూ 1000 లును, ఆలమూరు గ్రామ యూనియన్ సభ్యులును ఫిర్యా సభ్యులును గలిపి రూ 1000 లును, యువజన సంఘము వారు రూ 100 లును, మొత్తము రూ 2100 లు మహాత్మునకు సమర్పించబడెను. సన్మాన పత్రము లొసంగబడెను. ఆరువేల జనమువరకు సభకూడెను. స్త్రీలకు ప్రత్యేక సభ యగత్యము లేకుండ మహాసభలోనే యేర్పాటు గావింపబడెను. సభలోనొక నెంజేపల్లెముగూడ నివ్వబడెను. మహాత్ముడు వందనము లర్పించు గ్రామ పునర్నిర్మాణము ఆవశ్యకమనియు, యిచ్చట కృషిచేయుచు న్నందులకు సంతోషమే యనియు, ఖద్దరు ధారణముచేయుట, విదేశీవస్త్ర బహిష్కారము చేయుట, అస్పృశ్యతానివారణము చేయుట, మద్యపానాది దురలవాటులు లేకుండచేయుట, యిట్టివానిని గురించి కృషిచేయవలసిన దనియు అట్టివి లేనిదే గ్రామ పునర్నిర్మాణ మని పించుకొన దనియు చెప్పెను.

ఆలమూరునుండి మోటారు మీద బయల్దేరి కాలవవరకు ఒక మైలు నెల్లెరి. ఎండకాల మగుటచేత కాలవలన్నియు మాయబడుటచేత నీరు మోకాలులోతుండెను. కాలవను దాటించుటకురెండు చిన్న నావలుంపబడెను. అందొకనావలో మహాత్ముడును, ఆయనభార్యయు తక్కినవారును గూర్చుండి ఆవలియొడ్డునకు వచ్చిరి. ఒడ్డునుండి గోదావరిగట్టు సుమారు 20 అడుగుల యెత్తుండెను. ఇతరుల సహాయమున మహాత్ముడు గట్టెక్కిెను. కొలదిదూరములో అగట్టుదిగిరి. ఈ గట్టు క్రిందనే సుమారు 40 అడుగుల దిగువున గోదావరి నది పాయ వృద్ధ గొతమి కలదు.

నావప్రయాణము

గట్టివాలు తక్కువగుటచే నిలుపుగానున్నది. దిగుటకు వీలుగా మెట్లొప్పులుగా కొట్టబడెను. మహాత్ముడు తనపాదు కలతోనే శ్రీనరసింహదేవర సత్యనారాయణగారిపట్టున క్రిందకు కష్టముగా దిగెను. అచ్చట నొకనావలో మహాత్మునిపరువుపై గూర్చుండజేసిరి. స్వరాజ్యపతాకములతోను, అచటి మొక్కలతోను, కాగితపు గొలుసులతోను మంగళప్రదముగా నానావ యలంకరింపబడెను. అట్టిరీతిగనే రెండవనావగలదు. అందు మహాత్మునియొక్కయు వారి యనుచరుల యొక్కయు సామాను లుంపబడెను. ఇందుమాత్రము పారుపూడి రామమోహన్ గారు ను ఆయనతండ్రి సత్యనారాయణగారును నుండిరి. మహాత్ముని పడవలో శ్రీమతి కన్యారిబాయి, ప్రభావతి, నేశభక్తకొండ వెంకటప్పయ్య, వెన్నేటి సత్యనారాయణ, నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు మరి ఖద్దరు ముగ్గురును గూర్చుండిరి. నీటియొడ్డున జనసమూహములుగూడి మహాత్మునిమును గావించుచుండిరి. మరి రెండుపడవలో వైముసుఖ్యులు గూర్చుండిరి. మహాత్ముని యీరెండు పడవలలోను జనముత్రోసికొనివచ్చుచు ఎక్కబోయిరి. మహాత్ముని నావలో నెవరు రాకుండ గట్టునుండి నావ త్రోయబడెను. సామాను నావలో ఎంతత్రోసివైచినను జనము ఎక్కుట ప్రారంభించిరి. కొంతవరకు జనమును త్రోసివైచి నావను కదిలించేసరికి మరి 10, 15 గురు నావనుపట్టి ఎక్కబోవు సరికి నావ నీటిలోనికి వంగిపోయి నీళ్లుపోసికొనెను. మహాయల్ల కల్లోలమయ్యెను.

రామమోహనునికి ప్రమాదము తప్పట

సత్యనారాయణగారు పైతట్టు పట్టుకొని నీటియందు బడకుండ గాపాడుకొనిరి. కాని సామానులు జాగ్రత్తగ బాధ్యతతోనున్న రామమోహను డెప్పుడు నీటిలోపడెనో ఆకల్లోలములో తెలియదు. కాని వరకమైనరేపు అయినప్పటికిని అక్కడ మునిగిపోవునంతలోతు ఉండకపోవుటచేత యీ యునుకుడు నీటిలోనుండిలేచి గుండెలలోతున తిరుగ పడవను పట్టుకొని జనమును త్రోసివైచెను. పడవమునిషియు ఎంతగోలపెట్టినను, మహాత్ముని నావలోని వారెంత యరచినను క్రోధనావను పట్టుకొని వదలరు. ఇంక కార్యములేదని కొలదినుండి వైముసు ఘృలుండగానే నావికుడు నావను తొందరగ నావలి ఇసుకతిప్పకు పట్టి పైజనమును దింపివైచెను. నావలోని నీటిని తొందరగా తోడివైచిరి. ప్రాణహాయములు లేకుండ నందరు కృతార్థులైరి. సామానులు, ఆహారపదార్థములు, కాగితపు దస్త్రములు కొంతవరకు తడిసినవి. మహాత్ముడు ఆతురతతో దీనినంతయును జూచి నావయందు తనపనియందు వర్తించెను.

తాతపూడి

ఈ విచారకరమగు ప్రమాదము ప్రాంతకాల

నావ ప్రయాణమునందలి యానందోత్సాహముల గొంత మరుగు పరచెను. నావలు రెండును మూడుమైళ్ళుపోయి తాతపూడి చేరున నా గను. ఇచ్చట గొతమి వెడల్పు విశేషముండదు 60,70 గజములుండవచ్చు. చేవులో పెంటలు డెబ్బనాయకులు శ్రీనడింపల్లి సుబ్బరాజు కళావేంకట్రావుగారు మహాత్మునికి ప్రణామంబు లాచరించి తమతాలాకాలకు ఆహ్వానించిరి. చేవునందే మోటారుకారు ఆప బడెను. సరసింహదేవర సత్యనారాయణ గారును వెంకట్రావు గారును చేతులందు మహాత్మునిదాల్చి మోటారునందు గూర్చుండబెట్టిరి. తక్కినవారును గూర్చుండిరి.

సుమారు 7-45 గంటలకు మోటారు బయల్దేరినది. ఈ లంకమీద కొత్తపేట కంకర రోడ్డుమీద వెళ్ళుటకు 8 మైళ్ళు పోవలెను. నల్ల బంగార మనబడెడు టంకధూములగుండా ఎత్తు పల్లములో బండివెళ్ళెను. వరదలులేని యీ ఎండకాలముగుటచేత పొలములకు యీమార్గ మేర్పడును. జిల్లాబోర్డువారు దీనినిగురించి బాగ్రత్త పహింపలేదు. అందుచేత రాజమండ్రి తాలూకా బోర్డువారే మోటార్లు పోవుటకు వీలుగా మార్గమును బాగుచేసి రని తెలిసినది. లంకలో కొంతభాగము వెళ్ళునకి రైతులకట్టిన మామిడాకుల తోరణము కనిపించెను. అచ్చట మహాత్మునికి రయితులు స్వాగత మిచ్చిరి. కర్నూలుకాయలు అందరకును పంచిపెట్టిరి.

కొత్త పేట

మహాత్ముని బండి కొత్తపేట చేరినదిమొదలు అతిథిగా తరగా పోసాగెను. వేడుకతో ఆతురతతో నెదురుజూచుచున్న వందలకొలది జనసమూహములు మహాత్ముని దర్శనమునకై నాప చిరి. పరుగెత్తసాగిరి. ఏమైనను సరే మహాత్ముడు కనిపించిన వారికి కనుపించెను. లేనివారికి లేదు. అగవలసినవొట్ల తప్ప తక్కినవొట్ల విశ్రాంతిగా పరుండియుండువారు.

పల్లి వెల

కొత్తపేటకు రెండుమైళ్ల దూరములోనున్న పల్లివెలలో (రాజోలు తాలూకా) మహాత్ముడాగెను. జనసమర్థ మెక్కువై మహాత్ముని వైబడసాగినప్పుడు ఒక నిమిషములో మోటారు పరుగెత్తెను. ఇక్కడ రూ 1116 లు యివ్వబడెను. ఇక్కడి సభలోనున్న రెండునిమిషములలో మహాత్ముడు పంచము సభ కాలాగమించుటకు గనిపెట్టి వారికిని తక్కినవారితో గలిసి కూర్చుండుటకు హక్కుగలవని నుడిచెను. అంతట వారును సభలో గలిసిరి. ఒక పృథ్వీబ్రాహ్మణుడు వర్ణాశ్రమధర్మము నిలువనప్పుడు స్వరాజ్యమెందులకు? అని ప్రశ్నించెను. వర్ణాశ్రమధర్మ మేమిటో తమ రర్థముచేసికొనవలసినదని మహాత్ముడు నుడిచెను.

పల్లివెల వదిలి ప్రయాణముసాగించిరి. మధ్య దగ్గరయగుట చేత జనసమూహములు మహాత్మునిజూడ నెంతయేని ప్రయత్నించెను. అలస్యగుటచే మహాత్ముడాగుటలేదు. 6 మైళ్ళు నచ్చునకి ముక్కామల (అమలాపురం తాలూకా) వద్ద రూ 814 లు కానుకగా నర్పింపబడెను. అచ్చటనుండి యింకను 11 మైళ్ళు అమలాపురమున్నది.

పుల్లేటికురు గ్రామమున (రాజోలు తాలూకా) మోటారువెళ్ళుచుండగనే ప్రభల సుబ్బారావుగారు రూ 818-8-0 లు మోటారులోని కందించిరి. కారు ఆపవలెనని యిద్దరుముగ్గురు దారికడ్డముగా పడుకొనిరి. “అట్లు చేయగూడదు. తొందరగా పోవలసియున్న” దని కూడావున్న వెంకట్రావుగారు కోరగా మోటారుబండి పోనిచ్చిరి. దారిలో పెదపూడి (రాజోలు తాలూకా) లో రూ 84 లాసంగబడెను.

అంబాజీపేట

అంబాజీపేటలో రూ 115-8-8 యివ్వబడెను. ప్రతి గ్రామమునందు స్వాగతములు మార్గమధ్యముల గట్టబడెను. గంగలకురువారు రూ 116-8-9 లు యిచ్చిరి. సుమారు 9-30 గంటలకు అమలాపురములో జిల్లాబోర్డువారి విశ్రాంతిగృహమున మహాత్ముడును తక్కినవారును బసచేసిరి. పట్టణములోని రస్తా లు స్వాగతములతోను, మహాత్ముని నూత్ర వాక్యములతోను అచ్చటప్పుట నలంకరింపబడెను.

సాయంకాలము 8 గంటలనుండి మహాత్ముని బంగళా యొద్ద జనసంక్షేపముగానుండి గొడవ కొంతవరకు గల్గెను. నాలు వడకు కాలములో కొందరుముఖ్యులు వకేళ్ళ యితరులు మహాత్మునిదర్శించి కానుకలర్పించిరి. శ్రీ నడింపల్లి సుబ్బారాజుగారు రూ 555 లును, వ్రేళ్ల బంగారు ఉంగరములు అయిదింటిని నీలపురాయిగల నొక బంగారు పుంగరమును మహాత్ముని కిచ్చించిరి. ఆయనభార్యయును తక్కినస్త్రీలును 3 కంటెలు, పట్టెడ మున్నగునగులును రూ 118 లును ఒసంగిరి. మ రి రూ 11 లు గూడ చిల్ల ర గా ని వ్వ బ డె ను.

శుక్ర ఉగాది సంచిక
తయారైనది. 4-5-29 తేదీనుండి దిన, వారపత్రిక చందాదారులకు నెంబరువారిగా పంపబడును. గాన అందరు వి. పి. లను పుచ్చుకొనకోరెదము. సంచిక అవసరము లేనివారు దయయుంచి ముందుగానే తెలిపిన మాకు అనవసరముగా తపాలఖర్చులుదండు గ తగలదు.
వ్యవస్థాపకుడు.

మహాత్మ గాంధీగారు

ఆలమూరునందు రూ 2300 లు సమర్పింపబడెను
మహాత్మ గాంధీగారు గత ఆదివారమునాటి ఉదయము 8-30 గంటలకు ఆలమూరు విచ్చేసిరి. 5000 మంది గ్రామస్థులు మార్చిటుప్రదేశమునందు సమావేశమైరి. మహాత్మా గాంధీగారు సభకువచ్చినతోడనే రెండు వెండి పల్లెరములతో రెండువేలరూ పాయలు సమర్పింపబడెను. సభలో నుచురూపాయలు వసూలు గాబడెను. కపిలేశ్వరపురం యువజనసమితివారు నూరురూ పాయలు సమర్పించిరి. మొత్తము రూ 2300 లభించెను. ఆలమూరు సహకారసంఘమువారు మహాత్మునికి సన్మానపత్రముచ్చించిరి. మహాత్ముడు ఖద్దరును, మధ్యపానని పేదమును ప్రోత్సహించ వలెనని కోరెను. పిదప మహాత్ముడు నదినిదాటి ఆనలియొడ్డు నకు తేరగ అచ్చట నడింపల్లి సుబ్బరాజు, కళా వెంకటరావు గార్లు మహాత్మునికి స్వాగత మొసగిరి.

(ఒకవివేఖిరి)

గాంధీమహాత్ముని రాక

మహాత్ముడు విశాఖపట్టణము వచ్చినప్పుడు ‘కోట్లోని యువజన సంఘమువారు మహాత్ముని మోటారునాపి హరతిసో సగి ఖద్దరుమాలను వేసిరి. సంఘమువారు పంపాదించిన 25-0-0 రూపాయలను సుంకర సరసింగనావు బి. ఎ. గార్లచ్చించిరి. యువకు లిట్లర్పించుటను మహాత్ముడు ప్రశంసించెను. మహాత్ముని రాకకు ముందు ఈ సంఘమువారు వగరసంకీర్తనమును జరిపి ప్రబోధము కలిగించి యుండిరి.

ఫరీదుల్ జమా ఉర్రపు బాబులూల్.

శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయము, నెల్లూరు

రామకవీర్ నాటకము

తేది మార్చిబడినది

శ్రీ గాంధీ మహాత్ముని సన్మానించుట కింకను కొన్ని గ్రామములవారు కోరినందున 11 తేది రాత్రికి నాటకమునకు వారు రావీలుకలుగక పోవుటచే వారి అనుకూలప్రకారము నాటకము తేది 12-5-29 ఆదివారం సాయంత్రము 8 గంటలకు మార్చబడినది. విద్యాలయ శంకుస్థాపనము, స్త్రీల సభ, పురుషుల సభ నాటకము ఆనాడే జరుపబడును.

పోణకా కనకమ్మ, కార్యదర్శిని.

ఇరగవరం

మే 6:—నిన్నటిరాత్రి 7 గంటలకు యిరగవరం గ్రంథాలయంహాల్లో బ్రహ్మశ్రీ పీసపాటి సోమయాజులుగారి ఆధిపత్యమున సభ జరిగెను. సభకు సుమారు రెండువందలమంది సభ్యులు దయచేసిరి. అధ్యక్షులు గాంధీమహాత్ముని ఆంధ్రదేశ సంహార ఉద్దేశమునుబోధించిరి. అందరు ఖద్దరుధారణ దీక్షాతత్పరులైరి. శ్రీమాన్ మానవోత్తరు తంగిరాల రామసోమయాజి గారు ప్రస్తుత రాజకీయవిషయములను బోధించిరి. గ్రామస్థులచే చేయబడుచున్న ఆలయ మరమ్మత్తులుచూచి చాలా కొనియాడిరి.

మేడూరి మాచేశ్వరశాస్త్రి, తంగిరాల సుబ్బాపుధాని, కార్యదర్శులు.

ఆంధ్రదేశ వర్ణాశ్రమధర్మ మహాసభ

ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శులు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—ఆంధ్రదేశ వర్ణాశ్రమధర్మ మహాసభ యీ నెల 11, 12 తేదీలందు బెజవాడనగరమున శ్రీ యనమండ్రి లక్ష్మీనరసింహం పంతులుగారి “గోమహాలు” నందు సమావేశమగును. బ్రహ్మశ్రీ ప్రభల లక్ష్మీనరసింహం పంతులుగారు, ఆద్యోకేటు, విశాఖపట్టణం, ఆగ్రాసనాధిపత్యం వహింతురు.

ఈ సభయొక్క ముఖ్యోద్దేశములు ఏమనగా:—(1) భారతశాసనసభలో చర్చలోనున్న హరవీలిన శారదా గారి వివాహశాసనములను ఖండించుట, (2) ఇకమీద శాసనసభలందు వర్ణాశ్రమధర్మవిరుద్ధ బిల్లులకు ప్రవేశమివ్వనర్హని ప్రభుత్వమువారిని కోరుట, (3) రాజోవున్నికలో మతాచారవిరుద్ధములగు బిల్లులను శాసనసభలయందు ప్రవేశపెట్టుచునియు, ఇతరులు ప్రవేశపెట్టినచో వానిని త్రోసివేయుటకు ప్రయత్నించెదమనియు ప్రమాణపత్రికల నిచ్చినవారికిమాత్రమే వోటరులు తమ వోట్ల నియంలయునని వోట్లకు బోధించుట, (4) రాజకీయసంస్థలని చెప్పుకొనెడి నానాజాతియరులములకు చేరిన భారతీయులుగల సేవనలు కాంగ్రెసుసంస్థయందు భారతీయ మతాచారవిరుద్ధములగు తీర్మానములను తేయగూడదని కాంగ్రెసువారిని పాపించుట.

శృతిస్మృతి శిక్షాచారములకు. లోబడినట్టి వర్ణాశ్రమ ధర్మాభిమానులగు పండితులును తాకితులును సభకు విచ్చేయ ప్రార్థితులు. ప్రతినిధులుగా నచ్చినవారికి బస, భోజనము ఆహ్వానసంఘమువారు ఏర్పాటుచేయుచున్నారు.

మే 11, 12 తేదీలలో బెజవాడయందు జరుగును
బెజవాడ, మే 8:—ఆంధ్రదేశ వర్ణాశ్రమధర్మ మహాసభ మేనెల 11, 12 తేదీలలో బెజవాడయందు గోమహాలులో విశాఖపట్టణం వకేలు శ్రీయుత ప్రభల లక్ష్మీనరసింహంగారి అధ్యక్షతను జరుగును. భారతశాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడిన హరవీలినశారదాగారి బిల్లును ఖండించుటకును, వర్ణాశ్రమధర్మ సాంప్రదాయములకు విరుద్ధమగు శాసనములను శాసనసభలలో ప్రవేశపెట్టగూడదని కోరుటకును, ఇట్టి బిల్లులను ఆమోదించుని నాగ్దాస మిచ్చునారికే తమవోట్లను యివ్వవలయునని కోరుటలను కోరుటకును, మతసాంప్రదాయములకు విరుద్ధమగుప్రచారము నలంపగూడదని కాంగ్రెసువారిని కోరుటకును ఈ సభ సమావేశపరచబడినది. వర్ణాశ్రమధర్మ పరాయణులందరు సభకు రావార్ధితులు. ప్రతినిధులకు ఉచితముగా భోజనసౌకర్యంకార్యములు ఏర్పరపబడినవి అని సన్మానసంఘపు కార్యదర్శి తంతివాత్ర పంపుచున్నాడు.

మధురతాలూకా రాజకీయసభ

శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారి యధ్యక్షతన
సమావేశ మగుట

(శ్రీ ప్రెస్ తంతివార్త)

మంత్రిపదవుల నంగీకరించవలెనను తీర్మాన ముమోదించబడుట
మధుర, మే 7:—నిన్న తిరువరన్ కుండ్రమ్ పట్టణమున
చెరుడన మధురతాలూకా రాజకీయసమావేశ శ్రీమాన్ శ్రీని
వాసయ్యంగారి యధ్యక్షతన సమావేశ మయ్యెను. సభకువచ్చిన
ప్రతినిధి ప్రేక్షకులు అత్యుత్సాహపూరితులైయుండిరి. సభను
ప్రారంభించుచు వివిధవర్గములవారు స్నేహభావమున నుండ
వలసినదని, రాజరామ్ పాండియన్ గారు కోరిరి. మరియు ప్ర
భుత్వ నిరంకుశ విధానమున కాహుతియై చరసాలయందు నవ
యువన్న కార్మిక నాయకులకు తనసానుభూతి నతడు తెలియ
జరచెను.

శ్రీమాన్ గారి యధ్యక్షకోసన్యసము

గంటన్నరసేపు గంభీరముగా నుపన్యసించుచు శ్రీమాన్
గారు బ్రాహ్మణేతరులను కాంగ్రెస్ లో చేరవలసినదని ప్రబో
ధించెను. రాష్ట్రములకు తగినవిధమున కాంగ్రెస్ కార్యక్రమ
మును జరుపుటకు ప్రతిరాష్ట్రమునకు స్వేచ్ఛ నొసంగ
వలసిన వారు కోరిరి. ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రీయ స్వపరి
పాలనను నొసంగిరిగాన మద్రాసు రాష్ట్రమునందలి కాంగ్రెస్
వాదులు మంత్రిపదవుల నంగీకరింపవచ్చునని వారుచెప్పిరి.

నైహూనివేదిక

హూనివేదికనుగూర్చి అనేక భేదాభిప్రాయములున్న
వనియు, తానును, తను పార్టీయు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము
నామోదించుచు మద్రాసు కాంగ్రెస్ మహాసభలో నామోదిం
పబడిన తీర్మానమును పిరసావహించెద రనియు శ్రీమాన్ గారు
చెప్పిరి.

లేబరు నాయకుల అరెస్టు

లేబరునాయకులను, కాంగ్రెస్ వాలంటీర్లను అరెస్టు
చేసి, తీవ్ర నిర్బంధవిధాన ములులొనరించిన ప్రభుత్వమువారి
చర్యను శ్రీమాన్ గారు తీవ్రముగా ఖండించిరి.

కాంగ్రెస్ వాదుల నెన్నుకొనుడు

రాజోవు ఎన్నికలలో కాంగ్రెస్ వాదుల నెన్నుకొనవల
సిన దని శ్రీమాన్ గారు కోరిరి. జమీందారులు తమ నియోజక
వర్గముల వెలుపల ఎన్నికకు నిలుచుచో కాంగ్రెస్ సభ్యులు
కావలెననియు లేనిచో వారికి ప్రజలు నోట్లు నివ్వరాదనియు
వారు చెప్పిరి.

తీర్మానములు

1. సభవారు లాలాజీ మ ర ణ ము న కు సంతాప
ము ను వెలిబుచ్చిరి. భారతీయు
లు వారి పాదారవిందముల ననుసరించి దేశసేవ జేయవలెనని
ప్రజలు కోరిరి.
2. ఖద్దరు ప్రోత్సాహము, విదేశవస్త్ర బహిష్కరణ
మును కోరుచు తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.
2. కాంగ్రెస్ అభ్యర్థులకు రాజోవు ఎన్నికలలో సహా
యము చేయవలెనని మూడవతీర్మానము కోరెను.
4. కాంగ్రెస్ వాదులు మంత్రిపదవుల నంగీకరింపవచ్చు
నని సభవారు తీర్మానించిరి.
5. ఎన్నికలకుముందు మద్యపాన నిషేధముకై 4 1/2 లక్ష
లహాస్యములను మంత్రివర్గమువారు ప్రత్యేకించుట ఎన్నికలలో
ప్రజాసానుభూతిని బడయుటకేగాని సభ్యులకు మద్యపాననిషే
ధప్రచారమునకు గాని సభవారభిప్రాయపడిరి
6. అసెంబ్లీ అధ్యక్షుని రూపింగును కొనియాడుచు,
సభవారు గవర్నరుజనరలు నిరంకుశచర్యను తీవ్రముగా ఖం
డించిరి.
7. కార్మికతగవుల చట్టమును నిర్మించినందులకు సభవారు
ప్రభుత్వమువారిని తీవ్రముగా ఖండించిరి.

కే ద రి న్

గ్రంథకర్త:—శరణ రామస్వామి చౌదరి

కామరూపదేవ గారు వ్రాసిన హిందీగ్రంథమున కనువాదము
లోకప్రసిద్ధముగ వికసితమౌచుచున్నది. అందరును చదువవలె.
ముఖ్యకర్త లోక వ్రాయబడినది. ఉన్నత రక్షితకారణముగా
కామరూపదేవ కేదరి గారు. ధర 0-4-0.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, మదరాసు.

అయ్యంగారి దక్షిణ దేశ ప్రచారము

స్వరాజ్యోద్యమముపట్ల దాక్షిణ్య
బ్రాహ్మణేతరుల ఉత్సాహమును అయ్యంగారు
ప్రశంసించుట

మధుర, మే 6:—దక్షిణదేశ ప్రచారఫలితమునుగూర్చి
శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు శ్రీ ప్రెస్ ప్రతినిధితో నిట్లు
చెప్పిరి:—

నే నమకొనినదానికంటె మా ప్రచారము హెచ్చుజయ
ప్రదముగా జరిగినది. ప్రజలలో దేశభక్తి, ధైర్యము, అన్యోన్య
ప్రేమ మరల చిగిర్చినవి. స్వాతంత్ర్యముపట్ల మన బ్రాహ్మణే
తర సోదరుల యభిమానము, ముఖ్యముగా యువకులయొత్సాహ
ము చాల ప్రశంసనీయములు. తమిళనాడునుగూర్చి నాకొకసారి
యుండిన అనుమానము లిప్పుడు తీరినవి. ఇదివరకు నేను యీ
ప్రాంతములకు వచ్చినప్పటికంటె యిప్పుడు కాంగ్రెస్ యొక్క
పలుకుబడి చాల హెచ్చినది. కాంగ్రెస్ కు వ్యతిరేకముగా నుం
డునని నేను తలచిన జిల్లాలగుండ కాంగ్రెస్ పట్ల అభిమాన
మును జూపి నాకు తృప్తి గొలిపినవి. ఇతర రాష్ట్రములనీతి
యెట్లున్నను తమిళనాడు స్వరాజ్యోద్యమముపట్ల తనవిద్యు
క్తమును నిర్వర్తించునని నాకు సందేహమేమియును లేదు.

సత్యమూర్తిగారి యభిప్రాయము

శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారితో ప్రచారముచేయు
చున్న శ్రీయుత సత్యమూర్తిగారిట్లుచెప్పిరి:—

స్వరాజ్య పోరాటమునందు తనకు తగినస్థానము నాక్ర
మించుకొనుటకు తమిళనాడు ఉత్సాహించుచున్నది. మే మెచ్చ
టికి బోయినను ప్రజ లత్యంతోత్సాహమును ప్రకటించిరి. సాం
ఘిక సామరస్యమునకు వారు యిచ్చుగించుచుండిరి. సర్వతో
ముఖ జాతీయాభివృద్ధికై పాటుబడు భారతజాతీయ మహాసభ
లోచేరి తత్కార్యక్రమమును సాగించుటకు తమిళనాడులో
నందరూప్రజలును పూనుకొనుచున్నారు. రాజోవు కాంగ్రెస్
ఎన్నికలలో కాంగ్రెస్ అభ్యర్థులు హెచ్చుగా
ఎన్నుకొనబడుదురని నాకు పూర్తి యగు
సమ్మతములు గలవు.

స్వయముగా వ్యతిరేకము అధిక సంఖ్యాకులకు లొంగెదను

శ్రీమాన్ గారు మంత్రిపదవుల స్వీకరించవచ్చు
ననుట.

మధుర, మే, 6:—మధుర తాలూకా కాంగ్రెస్ సంఘ
యాజమాన్యమున జరిగిన మహాసభలో నుపన్యసించుచు శ్రీమాన్
గారు యిట్లు చెప్పిరి:—

నేను స్వయముగా మంత్రిపదవుల నంగీకరించుటకు వ్యతి
రేకుడను. వినమ పూర్వానుభవము గలిగి, మంత్రిపదవులను స్వీక
రించుట మేలని తలచు అధిక సంఖ్యాకుల యభిప్రాయమును నే
నంగీకరించెదను. కాననసభలో మనము చేయు గడబిడమన స్వా
తంత్ర్యము లభించదని నేనెరుంగుదును. భారతీయులచే తయారు
చేయబడు స్వాతంత్ర్య ప్రణాళిక ప్రభుత్వము వారిచే నొప్పు
కొనబడదు. కాననసభలోను, స్థానికసభలోను కాంగ్రెస్
నిర్మాణ కార్యక్రమమునకు చాల సహాయ భూతమగును. కాం
గ్రెస్ విధానమును బోలిన విధానము నంగీకరించు క్రొత్తప్రతి
స్థాపనముల నిర్మాణము నాకష్టము లేదు. ప్రభుత్వ నిరంకుశ
విధానము చాలకాలము జరుగ నేరదు. మనగమ్యస్థానము కను
మేరమారమున మన్నది.

సత్యమూర్తి, రాజారాం పాండియన్, మొదలగునాయ
కులు సభలో నుపన్యసించిరి. (శ్రీ ప్రెస్.)

అరుంధతీయ నేతనసభవారు ఒకదేవాలయమందు

పూజజరుపుట

పెరంబూరు అరుంధతీయ సంఘమువారు తమకు దగ్గర
గానున్న యొక దేవాలయమందు ప్రతినిత్యము సరిగా పూజ
జరుగుచుండలేదని తెలిసికొని అందుకు తగిన యేర్పాట్లు
గావించుటకు వెంటనే ప్రయత్నించి యీ నెల 5 వ తేదీ యు
దయమున నొక భజన మేళముతో పురము చుట్టివచ్చి, దేవాలయ
మందు యధావిధిగా పూజ జరిపించిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

బి. ఏ. డిగ్రీ పరీక్షాఫలితములు.

గత ఏప్రిలులో జూపబడిన పరీక్షలలో ఈవిగున విజ
ప్రభు నెంబరుకలవారు బి. ఏ. పాఠ్య 2 లో కృతార్థులైరి.

1 గ్రూపు మేధామేటికృ.

1 క్లాసు—3 76 90 143 153 270 272 376 394
544 570.

2 క్లాసు—7 25 71 78 82 151 263 269 271 393
561.

3 క్లాసు—5 6 8 12 13 15 16 24 65 69 70 72
73 77 79 133 137 138 139 140 142 146 149 152 154
155 157 256 258 259 260 264 265 268 273 275 276
279 380 384 391 392 398 409 545 547 548 549 550
552 555 557 560 564 565 574 577

గ్రూపు 2 బి ఫిజికల్ సైన్సు.

2 క్లాసు—616 636

3 క్లాసు—87 615 617 618 621 623 624 625
626 628 631 632 634 638 639 640 641.

గ్రూపు 5 హిస్టరీ ఎకనమిక్సు (హిస్టరీ మెయిన్).

2 క్లాసు—334.

3 క్లాసు—35 37 38 90 180 181 182 184 185
187 191 193 196 242 246 247 249 250 251 327 328
335 336 337 338 339 341 342 344 345 350 352 355
358 459 463 471 472 476 664 667 668 669 571 672
674 675 676 679 680 682 683 684 688 689 693 694
695 696 697 699.

467 701 నెంబర్ ఫలితము ముందు ప్రకటింపబడును.

గ్రూపు 6 హిస్టరీ, ఎకనమిక్సు (ఎకనమిక్సు మెయిన్)

2 క్లాసు—480.

3 క్లాసు—40 43 45 46 47 51 52 53 91 92 93
94 95 96 97 98 99 101 102 103 104 105 106 107
108 111 112 113 200 202 203 208 209 213 214 215
217 480 482 486 487 489 490 492 494 495 500 502.

గ్రూపు 7. సంస్కృతము, హిందూదేశచరిత్ర

3 క్లాసు—5.

తెలుగు, ద. హిందూదేశచరిత్ర లేక సంస్కృతము

2 క్లాసు—56.

3 క్లాసు—218 219 360 509 510 703 704.

వన్నె కెక్కిన కారు

ధర తగ్గించడమైనది

అడిసన్ అండుకో లిమిటెడ్, మోటారు డీలర్స్
డాబ్బి బ్రదర్స్ విక్టరీసిక్స్ కారు ధర రు 4450/ నుంచి 4150/
లకు తగ్గించిరి మాకు తెలియపరచిరి. చూడగా ధరతగ్గించడం
చాల ఆశ్చర్యముగానున్నది. ఏలన యిదివరలో వున్న ధరకే
అంతవిలువచేయుననెడి దృఢసమ్మతం దక్షిణదేశమున దంతటను.
వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడు కొనేవానికి మరిఎట్టి ఆక్షేపణ
మాడ ఉండదు.

విక్టరీసిక్స్ దక్షిణదేశమున చుద్రాసునకి ఉచితమండ
లమునకు మొదటిసారిగా నూతన రికార్డును యివ్వగలిగినదిచేరే.
ఎక్కువ వేగముగా గొంపోగలదు. నడచునప్పుడు చప్పుడూ కా
కుండ పోగలదు.

విక్టరీసిక్స్ నందు 2 మాత్రన విశేషములు గలవు.

ఆటోమొటెల్స్ లో మొదటిపర్యాయముగా ఛాసిస్
బాడీ ఒకేభాగములో తయారగుట, ఇదివరలో వేర్వేరుగా
తయారగుటకలదు.

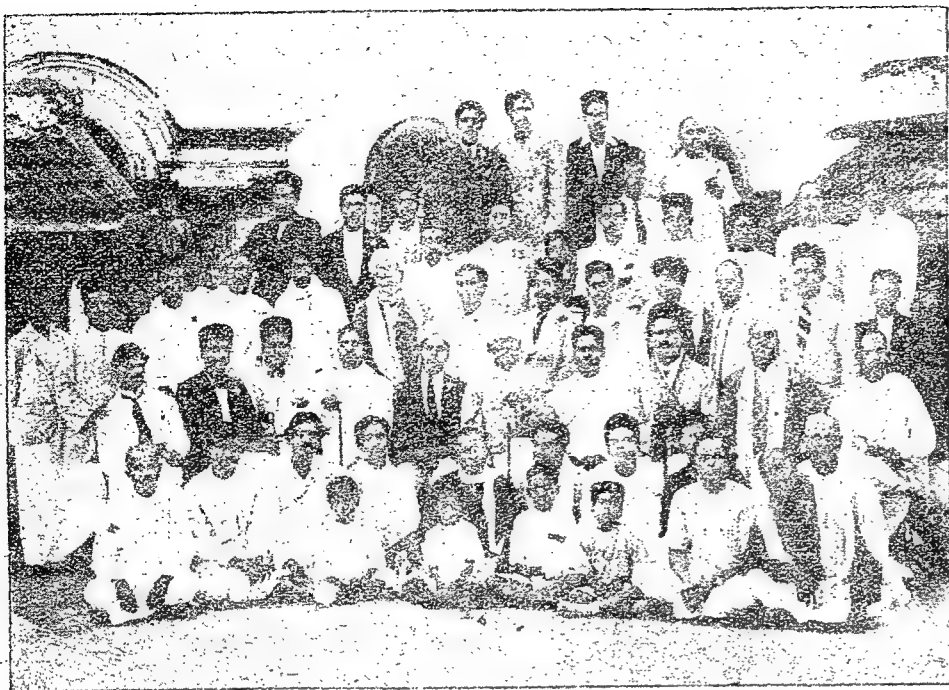
రెండవది మోటారుకారు బాడీలకు డబుల్ స్టీల్ యువ
యోగించుట కిదియే ప్రథమము.

కారులో ముఖ్యమైన భాగములు 8, అందులో బాడీ
ఛాసిస్ కలసియుండుటవల్ల జాయంట్లయందు కీలమునెమిడి
శబ్దముగలుగదు.

ఎంతవేగముగా పోయినను డాబ్బిబ్రదర్స్ 5 సిలండరు
మోటారులో ప్రయాణమునందు సౌఖ్యమును ఆనందమును
చేకూరును.

వైవిధ్యములన్నియు చూడ కారువిలువ బాగుగా
బోధపడును. చదువులు ఒకమారు కారును విత్తించి యితర వా
ట్లతో అన్నివిధముల సరిపోల్చి చూచుకొనవచ్చును. చాల అంద
మైనకారు 8 అంత విలువచేయుననియు అప్పుడు విార నెదరు.

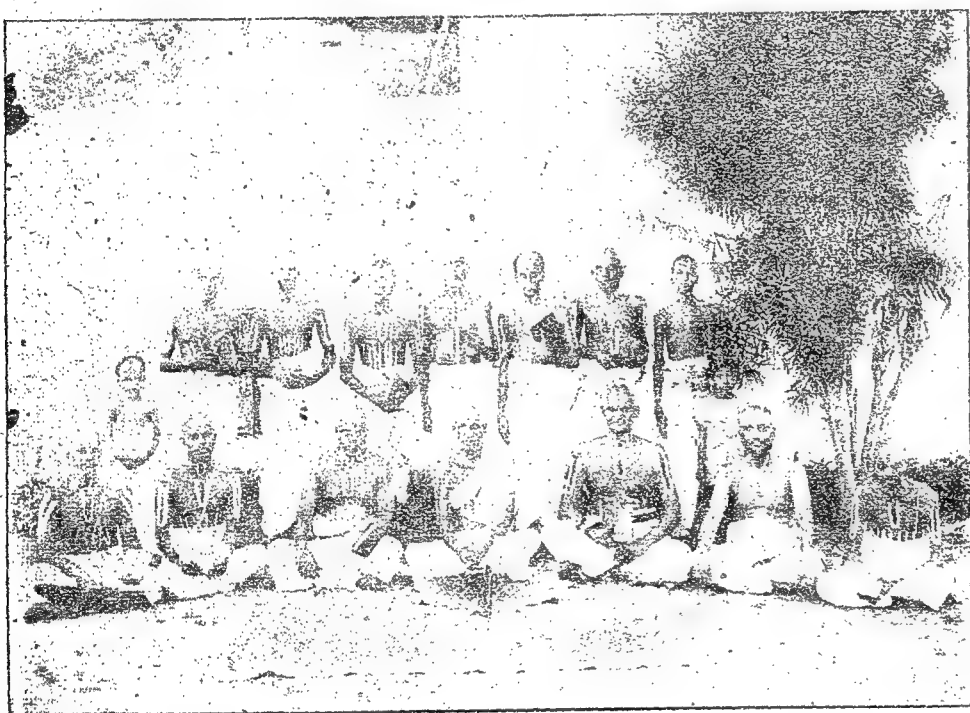
చెన్నపురి ఆంధ్రనాటకసభ

తెలుగు సంవత్సరాదిపండుగ జరిపినపుడు తీయబడిన ఛాయాపటము. శ్రీ. గడ్డె రంగయ్య నాయుడుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. కంఠెప్పర్ల గోపాలకృష్ణారావుగారు, కార్యదర్శి వెంకటేశ్వయ్య గారు వారి కుడివైపున కూర్చొనియున్నారు.

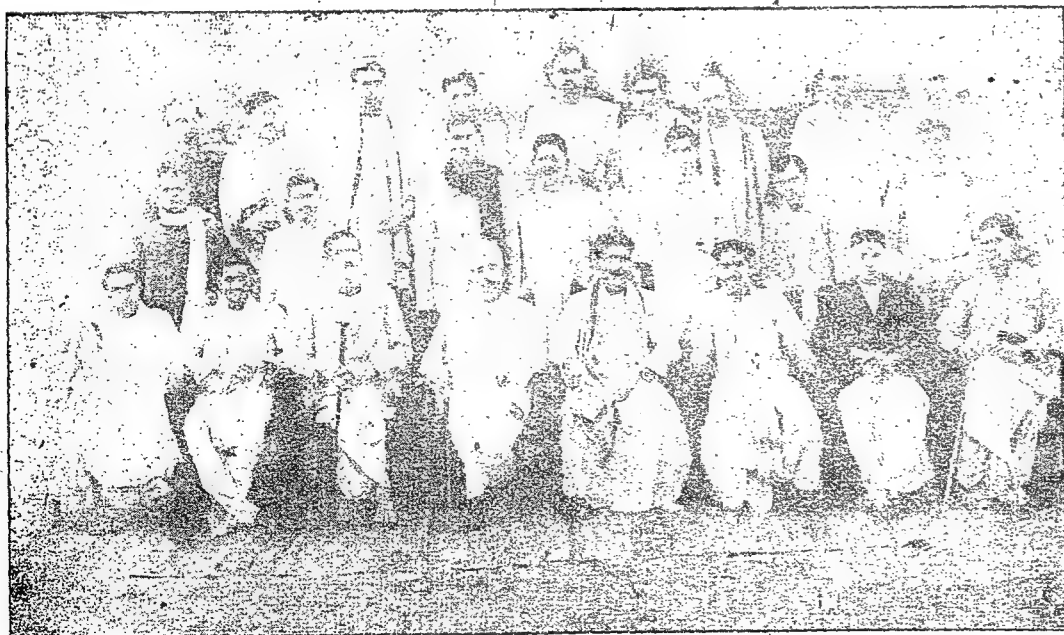
తిరువల్లి క్రైస్తవి అహోబలమఠ సభ

రహస్యత్రయసార కాలక్షేపశాఖవారి వార్షిక కాలక్షేపోత్సవములు

వీరిలో కృష్ణాజినముపై మగ్గ్య కూర్చున్నవారు శ్రీమత్ కురివి కాపురమ్మలగు విద్యాకా స్వామిశేషదా చార్యులగారు, వీరు కొంతకాలము ప్రధాన అహోబలమఠమునకు శ్రీకార్యముగా నుండిరి. వీరి జీవితకాలము ప్రధానముగ విశిష్ట ద్వైతమతసిద్ధాంతమును శిష్యులకు బోధించుటయందే వినియోగింపబడెను. (ప్రె. ఛా. లీ.)

ఆంధ్ర ఇన్స్పెక్టరెన్సు కంపెనీ

బందరులో జరిగిన వార్షికోత్సవము సమయమున తీయబడెను. చెరుకువాడ వెంకటనరసింహంగారు, శనివారపు సుబ్బారావుగారు, యర్రమిల్లి మంగయ్యగారు (కార్యదర్శి) బి. మునుస్వామి నాయుడుగారు ఎం. ఎల్. సి. (సభాధ్యక్షులు) డా॥ కోకా అహోబలరావుగారు, మేనేజింగు డైరెక్టరు, వరుసగ (ఎడమనుండి కుడి) కూర్చొనియున్నారు.

బ్రజకుమార నెహ్రూగారు

అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయవిద్యార్థి. “భారత శ్రీల విద్యాభివృద్ధికిగల ప్రతిబంధకములు” గూర్చిన వ్యాసరచన పోటీయందు ఇర్వినుప్రభువుగా రొసంగిన బంగారుపతకము ప్రథమబహుమతిని బడసిరి. ఇండియాలో 10 విశ్వవిద్యాలయములనుండి అభ్యర్థులు పోటీ జేసిరి. (ఎక. ఐ. ఎ.)

లెఫ్. కర్న. గౌ॥ జార్జి వైడెరిక్

ప్రాస్థీ గారు

గోపన్నప్రభువు తరువాత మదరాసు గవర్నరుగ నియమింపబడిన పార్లమెంటు సభ్యులు.

సేతు కస్తూరిభాయి

లాల్బాయిగారు

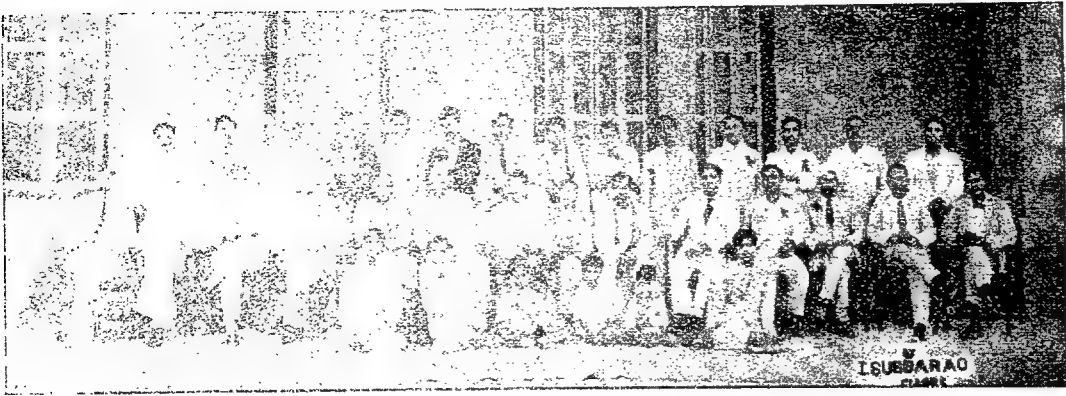
అహమ్మదాబాదు మిల్లు యజమాని. జనీవా లో జరుగు కార్మికసభకు మిల్లు యజమానుల ప్రనిధిగ బోవుచున్నారు. (పి. ఎక. ఎ.)

దంత చూర్ణము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0

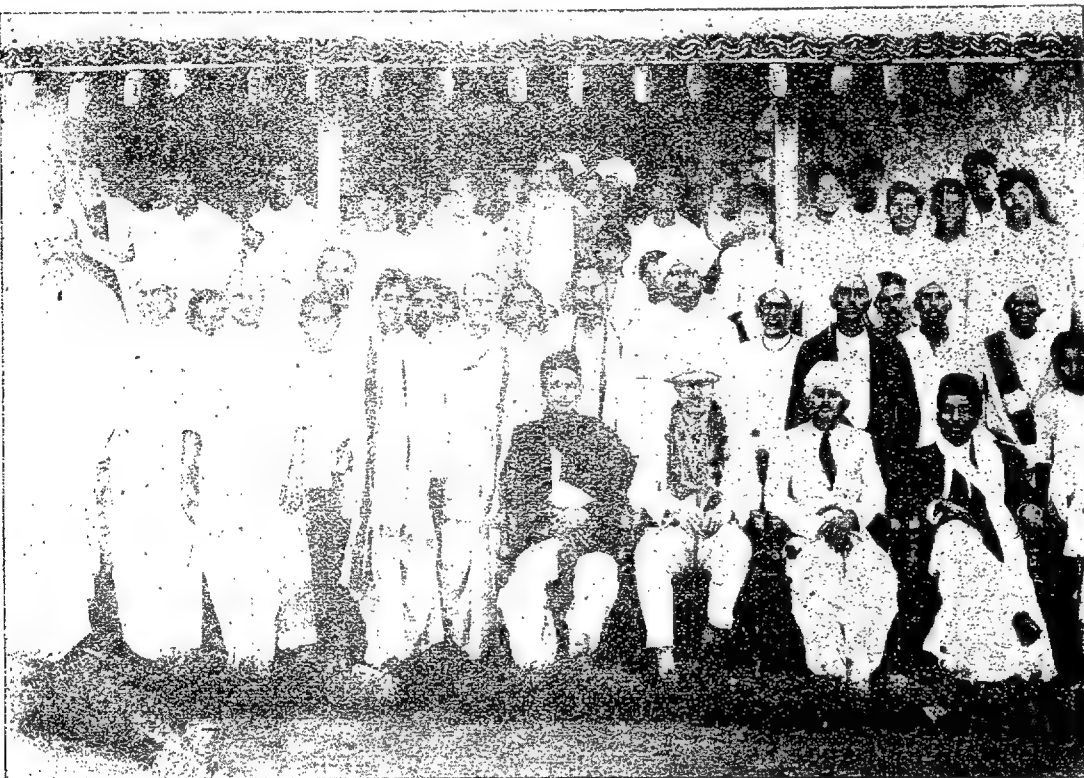
ఈ దంతచూర్ణముతో కడుగుకోవలసిన చిగుళ్లుగట్టి వుండును. ఇకల్లనుండి రక్తముకాఁగలదు. నోటచుక్కండము లేకయుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా కుండును. అమృతాంజనము డిపో మద్రాసు, బొంబాయి.

రెండవ ఆంధ్ర వైద్యసభ

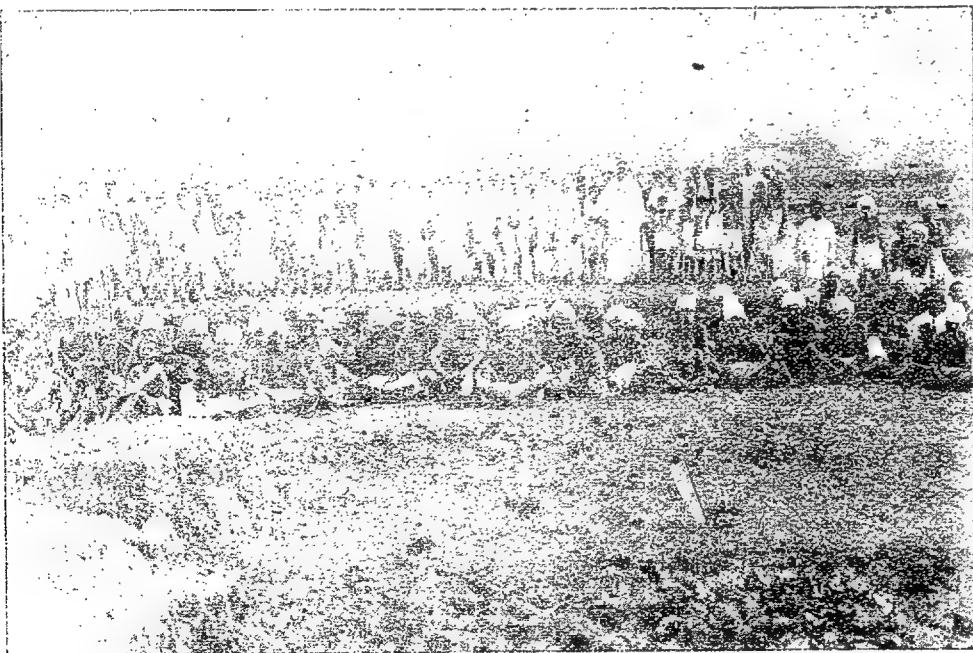
మద్రాసులో ఏప్రిలు 28 వ తేదీన జరిగెను. (ఎఫ్. ఐ. ఎ.)

కృష్ణాజిల్లా గ్రామ పంచాయతీలసభ

కలెక్టరు లీచిగారి అధ్యక్షతన కపిలేశ్వరపురం గ్రామమున జనవరిమాసమున జరిగెను.

రూ 28,000 చెరువు

కృష్ణాజిల్లాయందు పెదపాలపర్రు గ్రామపంచాయతీవారు రూ 28,000 వ్యయపరిచి పెద్దచెరువు త్రవ్వించుచున్నారని, ఈ రాష్ట్రమునం దిప్పటి కింత పెద్దచెరువు యెచ్చటను లేననచచ్చును. జిల్లాబోర్డు ఇంజనీరుగారు, సూపరువై జరు, పనివాండ్రు యిందు గలరు.

ధరి సరిసము! నమ్మకమైన సరకు !!

స్వదేశీభాగిమానులారా! స్వదేశీ పరిశ్రమమునకు ప్రోత్సహ మొనగి, ఉత్పాదమును గలిగింపుడు!!
అన్ని దేశముల కన్నరమెట్లు హిందూదేశమునందే ప్రాంతవ
పారిశ్రామికతందే కలిగి ఉన్నదని తయారచేయబడినది. వివరము
లకు ఈ దిగుబెట్టిన పత్రము ప్రాయశః.

కంటి జిల్లా పంచాయతీ
"పేరూరి"

ది ఈస్టరన్ కన్వెక్షనరీ మాన్యువల్

16, ఆదియప్పనాయకపీఠి,
జి. టి., మద్రాసు.

తాడేపల్లి గూడెమునందు మహాత్ముని సన్మానము

మహాత్మాజీగారిని తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు శ్రీకలిదిండి గంగరాజుగారు వేదికపైకి నెక్కించుచుండుట. (శ॥ సు॥ తీసిరి)

మహాత్మాజీ వేదికపై నెక్కి ప్రజల కోరికననుసరించి నిలుచుకొని కనబడుట. (శ॥ సు॥ తీసిరి)

పడవమునిగి పదునైదుగురు చనిపోవుట

హుగ్లీనదిలో విఘాతము

కలకత్తా, మే 8:—పెద్దగాలివచ్చి హుగ్లీనదిలో పోవుచుండిన పడవను ముంచివేసినందున 15 గురి ప్రాణములుపోయినవి. చనిపోయినవారు మరి తొమ్మిండుగురు కాశిపురలో ఆడంజూటి మిల్లులో పనిచేయుచుండినవారు. ఆదినము పనిముగిసినపిదప పనివాండ్రందరు మిల్లుపట్ల పడవనెక్కి, ఆలంబజారునందున్న తమ యిండ్లకుబోవనున్నారు. నది మధ్యపడవ యుండగ తెరచాప యెత్తబడెను. పెనుగాలివచ్చి తెరచాపను స్తంభముతోసహా పడద్రోసెను. పడవమునిగెను. బలముగలవారు 9 గురు యీరుకొనుచు ఒడ్డుచేరిరి. ఇతరుల శవములైన తమ పడలేదు. కలకత్తా పోర్టుపోలీసువారు నిన్న సాయంకాలము శవముల వెనుకటకై లాంచినీ పంపిరి. (ఆ. ప్రె)

NOTICE.

Is hereby that Karanchety Satyanarayana Murti is not the Agent of the undersigned Anybody dealing with him does so at his own risk and the undersigned is not responsible.
KANDARPA VASUDEVA RAO,
Merchant, Vizianagaram.

మదన సువార్తలు

తపాలానోటీసు:—ద. ఆఫీసులోను తపాలా మద్రాసు జనరలుపోస్టాఫీసునందు 9-5-29 తేదీ సాయంత్రము 6-25 గంటలకు కట్టివేయబడును.

అఖిలభారత తంతుకారకసంఘము:— ఈసంఘముయొక్క కాళిశతబద్ధులను చేతితో నేయబడిన కాశ్మీరపు బట్టలను అమ్ముటకు శ్రీనగరమందొక డిపోను స్థాపించెదరు.

మద్రాసునందు మరణసంఖ్య:— ఈనెల 4 తేదీతో అంతమైన వారమున మద్రాసునందు 16 గురు మహుచి 8 ఆటలవృత్తి, 2 ఎం.టెరిగు జ్వరము 18 మలేరియా 28 తదితర జ్వరముల నలనను మరణించిరి.

ఒక కాలక్షేపము:—రేపు సాయంత్రము 4 గంటలకు 41 నెంకటరంగంపిల్ల వీధి తిరునల్లెగోలలో చిరంజీవి సాభాగ్యవతి వైదేహియను 8 ఏండ్ల బాలిక సీతాకల్యాణ హాగికథను చెప్పెను. స్త్రీలుమాత్రమే హాజరు కావచ్చును.

రాకపోకలు:—శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులుగారు మద్రాసునుండి సింగపూరునకు నిన్న పయనమైరి. వీరు రాబోవు జూలై నెలొఖరునకు మద్రాసునకు తిరిగి వచ్చెదరు.

మహారాజా సర్ కెమెన్ ప్రసాద్ గారు నిన్న ఉదయము బొంబాయి కేగిరి.

డిల్ బి. టి. రంగాచారిగారి, టస్కర్ టెల్లర్, కె. రామనిమిసన్, గార్లు నిన్నరాత్రి మద్రాసువిడిచి ఉడుకమండలమున కేగిరి.

తాడులింగముదలియారుగారు నిన్నరాత్రి మద్రాసువిడిచి కోయంబత్తూరున కేగిరి.

మద్రాసు యువజనసమితిసభ:—నిన్న రాయశేట్లలో సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీ కార్యాలయమున జరిగెను. శ్రీమతి లక్ష్మీపతిగా రధ్యక్షతనహించిరి. శ్రీమతి నల్లమత్తు అమ్మగారు రాజమండ్రి ప్రెయినింగుస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయని ఉపన్యసించిరి. ప్రభుమున తమకు యువజన ఉద్యమముతో నెట్లుసంబంధముకలిగినదో చెప్పిరి యువజనులు ఇంగ్లండునుండికంటె యూరపుఖండమున ననేకవిషయములను సేర్పుకొనవలసిన అవశ్యకతకలనది. జర్మనీలో యువజనోద్యమము మిక్కిలి యభివృద్ధికరముగ నున్నదనిరి. రాజమహేంద్రవరమున యువజనోద్యమమునుగూర్చి దెలుపుచు తాను గావించిన చర్యలను చెలిపిరి. సాంఘిక సేవకు సలుపవలసినదని సభికులను హెచ్చరించిరి.

పిదప వివిధస్థలములలో ప్రచారమునలిపి యువజనసమితి తులను ఏర్పాటుచేయుటకును, 'వాయిస్ ఆఫ్ యూత్' అను నొక పత్రికను ప్రచురించుటకును ఖద్దరు పరిశ్రమనుగరించి విచారణసలుపుటకు ఒకసంఘము సేర్పాటుచేయుటకును తీర్మానములు గావించబడెను.

కొత్తగా కనిపెట్టిన

జర్మనీ X నేరియా క్యాపుయెల్లు

భయంకరమయిన నెగరోగములను ప్రపంచములో అంతరింపజేయుటకు సిద్ధపరచబడినది, ఎంత కాలమునుండి కాపురమున్న రోగముయినను 9 ట్యాబ్లెట్లతో ఆరోగ్యవంతులుగా జేసి యెక్కువబలమును గలిగించి రక్తమును శుభ్రపరచును. మూత్రనాళమునుండి వెలువడు ప్రసమును నిలిపి వేయును. మంటనుత్పించును. స్త్రీలకు గర్భముచెడి తెలుపు నిస్తారముగా పడుట; మూత్రసంబంధముగు యితర జాడ్యములు బర్మా X నేరియా అనుభవించలేని నెగరోగములు నగరా మానుచునున్నవి. సం దేహించిన వారోగ్యవంతులు కాలేరు. విస్తారపాక్ష లవనసరము.

30 క్యాపుయెల్లు అమరియుండు 64

పెట్టెరు రు 2-9-0, 3 పెట్టెలు రు. 6-12-0

Dr. A. S. MURTY COY

Chicacole City, Ganjam Dt

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ ప్రకటన:— బి. ఏ. ఆనర్సు(బ్రాంచి) మేధమెటిక్సు ఎం.ఏ. బ్రాంచి మేధమెటిక్సు ఎం. ఏ. బ్రాంచి 4 (ఆరవితర ఉర్దూ) బి. ఎస్. సి. డిగ్రీల పరీక్షాఫలితములు ఈనెల 10 తేదీన మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు సెనేటు మండరమున ప్రకటింపబడును.

మద్రాసు యువజనసమితి:— గూజమా న్యమున 10 వ తేదీ శుక్రవారం సాయంకాలం 6 గంటల తిరునల్లెగోల మణిఅయ్యరు హాలులో శ్రీమతి సి. ఎన్. నల్లమత్తు అమ్మగారు (రాజమండ్రి ప్రెయినింగుస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయని) "పాశ్చాత్యదేశములో విద్యార్థి జీవితము" గూర్చి యువన్యసించురు. శ్రీమతి లక్ష్మీపతిగా రధ్యక్షత వహించురు.

ఈ క్రిందిరాశిములు చేరినవని మద్రాసు యువజనసమితి కార్యదర్శి ప్రకటించుచున్నారు:—
డి. కె. టియంగు (బి. ఏ.) రూ 50
ఆర్. కె. వణ్సుగం కెట్టి (ఎం. ఎల్. ఎ.) 50
ఏ. కాశేశ్వరరావు (ఎం. ఎల్. సి) 10
ఎస్. టి. పి. మారియుత్తు (భూస్వామి, మురుగూరు) 10
డా|| పి. రామారావు (ఎక్స్ పర్ట్ సైన్సులీస్టు మద్రాసు) 5
శ్రీమతి రుక్మిణి లక్ష్మీపతి 5

సర్జికల్ సైమను
రాజుగారిలో ఇండియాసంగతులు దెలుపుట
(బీము సర్వీసు)
లండన్, మే 7:—రాజుగారు సైమనుగారిని కలిసికొని ఇండియా సమాకార మెంతవరకుగలెనని యడిగిరి. 7 మాసములు తాను ఇండియాలో ఎట్లు పనిచేసినది సైమనుగారు చెలిపిరి. రాజుగారు శ్రద్ధతో ఆలకించిరి.
డార్లీ స్వీపులాబరీలు నిషేధింపబడినవి.

అన్నామలై విశ్వవిద్యాలయము
ఎస్. ఇ. రంగనాథంగారు ఉపాధ్యక్షులుగ నియమింప బడిరి.
ఉదకమండలము, మే 8:— ఎస్. ఇ. రంగనాథంగారు అన్నమలై విశ్వవిద్యాలయము ఉపాధ్యక్షులుగ నియమింపబడినట్లు ప్రకటించబడెను.
(స్వకీయవిలేఖరి)

మోహినితైలము
5 తు|| నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0.
పురుషులు వాటుటకు యోగ్యమైనది.
అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి-మదరాసు

మంచితరుణము
మేము తెల్ల సిల్కుతో ఖండాలు నాణ్యముగా తయారు చేయించి విక్రయించుచున్నాము. ఆఫీస్లకు, వర్క్లకు, పెద్దమనుష్యులకు వైన వేసుకొనుటకు చాల బాగుగా వుండును. సిల్కు బహు మృదువుగాను మిక్కిలి మెత్తగాను వుండును.
మా ఖండాలు నచ్చనివారికి సొమ్ము తిరిగి వాపసు యిచ్చివేయుదుము.
X 8+46" వ తెల్లసిల్కు సాదా మామిడంచు ఖండువా 1-కి రు 7-12-0
X 2 1/2+46" వ డిప్ 1-కి రు 6-8-0
X 8 1/2, 4 లోను దొరుకును.
వై సిల్కులో 46" వర్టింగు గజం 1-కి రు. 2-8-0. సర్కులు అన్నియు వి. పి. పి. గా పంపుదును.
తెలిగ్రాం అడ్రసు, 'ఓం' పితాపురం.

మరపు
ప్రకృతి కన్నుల పండువై పరగునేక
పరివిగ వసంత పసనముతో వీయనేక
పల్లనంబుల సేరు గ నట్టువేళ
చివురు జొంపంపు గుబురుల జిదుమునేక
అకుండుల డాగి పై బ్రాసవేళ
ఒనర లేమావి కొమ్ముల నూగునేక
కొనరికొనరి "కుహూ" యని మాయువేళ
భళి! వనప్రియమని జనుల్లులుకువేళ
జొర! పికము! తలంచిలే! యాత్మనన్ను||
మెల్లగా సంజ కంబాయ లల్లువేళ
చుక్క లంతంత తలలను జూపువేళ
నిండుబాబిలి వెలుగునించువేళ
వెన్నెలజాట్టి మత్తిలి యున్న వేళ
తోడివారల తో నాట లాడువేళ
మరచితే? చకోరవత్సవ! మదిని నన్ను||
తరుల తొట్టలలోమారి వరులవేళ
లేగి పూదోటలను విహరించువేళ
ఫలములను మెక్కి కిలకిల పలుకువేళ
కీరమా! యేల పిలువ వొక మారునన్ను||
కాటుమబ్బుల యుబ్బుల గాంచువేళ
అలరి పురివిచ్చి తై తక్కు లానువేళ
సాయముల వేల్చి నయ్యాళి సజువువేళ
అర్జుడని యెంచ వేముకో! బర్మా! నన్ను||
కమ్మతెమ్మెర కరటాల జమ్మువేళ
సరసులందున క్రిడలు సలుపువేళ
ఆతలనుగాంచి తెక్కు లల్లార్చువేళ
తమ్మిలేదాండ్ల మెక్కుచు తనరువేళ
వింతనడకలతో విట్ట పీనువేళ
సహజ సౌందర్య మొడలిపై జారువేళ
మరునడెల్లునె! రాయంచ! మదిని నన్ను||
భావ ముప్పొంగ జేయు ప్రభావవేళ
మలయపవనుండు మెలమెల్ల మసలువేళ
తమ్మిపువ్వుల తావులు జమ్మువేళ
పుష్పాదులు కుప్ప తిప్పలై కప్పుత
గొనబుతెక్కుల మిసమిస ల్లాగువేళ
ప్రేమదముననేగి విరి నెజ్జల బురువేళ
నూనముల తేట తేనియ లానువేళ
ప్రభిత ఝంకార రవళితో! వాడువేళ
మాటకై నను జీరితే? లేటి నన్ను||
వేలమూరు వేంకటసుబ్రహ్మణ్యము.

నర్వపక్ష సమావేశ రిపోర్టు
నెహ్రూరిపోర్టు తెలుగుపుస్తకములు బెజవాడ ఖద్దరు ప్లోర్సులోను, బందరు కాంగ్రెసు ఆఫీసులోను విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. కావలసినవారు ఆయాస్థలములలో తీసుకొనవచ్చును. వెల రు 1/- కరూపాయి మాత్రం

నవీనరకములు
మేము తెల్ల సిల్కుతో ఖండాలు నాణ్యముగా తయారు చేయించి విక్రయించుచున్నాము. ఆఫీస్లకు, వర్క్లకు, పెద్దమనుష్యులకు వైన వేసుకొనుటకు చాల బాగుగా వుండును. సిల్కు బహు మృదువుగాను మిక్కిలి మెత్తగాను వుండును.
మా ఖండాలు నచ్చనివారికి సొమ్ము తిరిగి వాపసు యిచ్చివేయుదుము.
X 8+46" వ తెల్లసిల్కు సాదా మామిడంచు ఖండువా 1-కి రు 7-12-0
X 2 1/2+46" వ డిప్ 1-కి రు 6-8-0
X 8 1/2, 4 లోను దొరుకును.
వై సిల్కులో 46" వర్టింగు గజం 1-కి రు. 2-8-0. సర్కులు అన్నియు వి. పి. పి. గా పంపుదును.
తెలిగ్రాం అడ్రసు, 'ఓం' పితాపురం.

మా అభివృద్ధి సూచకముగు అంకెలను పరికింపుడు
జనరల్ అశూరెక్స్ సొసైటీ లిమిటెడ్ (ఆజీరు)
The General Assurance Society Ltd., (Ajmer)
చాక్లెట్ రమ. పూర్తివిజయి.
సం. 1926 రు 27, 80, 500
సం. 1927 55, 74, 500
సం. 1928 80, 56, 500
రు 19, 25, 500
88, 01, 500
60, 18, 000
1928 సం. 1929 భోన్స్
1000 కి రు 2 1/2 ఇండియన్
కంపెనీలో కృత హచ్చెనది.
మా తొలిసారి సొసైటీలో ఎంచుకొనుడు. వివరములకు వ్రాయుడు.
V. Rama Rao, B. COM. Chief Agent for Ganjam & Vizag Dist. Tuni

ఆర్. ఎస్. బూమ్యసీలుగారు

బార్దోలీ విజయము

పన్నులను పొచ్చించుట అక్రమమని
స్పష్టముగా సర్దు నిర్ధారణచేసిరి.

పాఠశాల, మే 7:— గత 1928 సం॥ రము అక్టోబరు 18 లేదీ. ఆర్. యస్. బ్రూమ్స్ ఫీల్డుగారును, ఆర్. యమ్. మాక్సువెలుగారును, బాల్లోలీ రీసెటిల్మెంటు పనుల హెచ్చింపుయొక్క స్థాయావ్యయములనుగూర్చి విచారణ చేయగలందులకై స్పెషలు అఫీసర్లుగా నియమింపబడిరి— వీరు తమ విచారణమునందలి తమ సారాంశములను పొందుపరచుచు నివేదికను తయారుచేసిరి. వీరు 60 గ్రామములను తనిఖీచేసి లెక్క వివరములను పరీక్షచేసి తయారీపాఠము తయారుచేసిరి.

స్వేషము ఆశీస్సులు యాక్రింద ముఖ్యవిషయమును
గూర్చి విచారింపవలసి యుండునీతి:—

ఏ. ఇ.నేల రీసటిల్మెంటువల్ల భూమిశిస్తులు హెచ్చించు ట యక్రమమగునా కాదాయనియును బి. భూమి శిస్తులను తగ్గించ వలయుననిగాని, హెచ్చించవలయుననిగాని నిర్ధారణ చేసియేడల అట్టి నిర్ణయమునును ఆధారభూతమైన తార్కాణ నిదర్శనములను స్వేచ్ఛల అప్రీస్టర్లు విచారణచేయవలసినవాడైరి.

ఇనివరలో రీ సెటిల్మెంటు ఆఫీసర్లు కొన్ని హెచ్చింపులు చేయుటకు హేతుభూతిములుగా పేర్కొని లెక్కనిదర్శనములను వివరముగా యీ స్పెషలు ఆఫీసర్లు పరిశీలనచేసిరి. భూములవల్ల ఫలించెడు ఫలసాయమును రవాణాచేయుటకు గల ప్రత్యేకకర్తృములు, రహదారులు, వ్యాపారశాలలకు గల ఉపగ్రహాలు, ఆయాపంటలవివరములు మున్నగువిషయములను గమనించి రవాణాసౌకర్యములవల్ల పంటలకు గల ధరలను నిర్ణయించినసేగాని కొన్ని హెచ్చింపులనుచేయవలెదను. గనుక స్పెషలు ఆఫీసర్లు యిచ్చియు వివర్తించిరి.

రి-సెకరీల్వంటు ఆఫీసర్లు భూముల కవులుఖజీనలను కట్టు
బడులను కొన్నివిరించి భూమి అయివలెను తద్యారా నిర్ణ
యించిరి. ఆ కట్టుబడిలకొల వివరములను యీ స్పెషలు ఆఫీ
సర్లుచూడ విమర్శించిరి. గ్రామస్తులతో స్వయముగా ముఖాముఖి
మాట్లాడిననేగాని కట్టుబడులచూర్చిన పరిచయ వివరములు తెలి
యవు అని స్పెషలు ఆఫీసరు ప్రావీరి.

గ్రామ లెక్కలపై ప్రజలు అన్ని దిశలోనూ ఆసక్తి
చేసి కట్టుబడి లెక్కలపై ప్రజలంతా ఆసక్తిగా పాల్గొని
యూటక మైనట్టియు లెక్కలపై ప్రజల వింకోకడలేదు. ఆ లెక్కల
న్నీయు తప్పులతోడివి - ఆ లెక్కలను ఆధారముగా గైకొని
ఉమ్మడి సహాయముల తప్ప - ఉత్తరప్రదేశ్ ముఖ్యముగా
కావలసిన సంజాయిషీ లభించదు:- బార్డర్ల తాలూకా
లో ను హో ర= నీ తాలూకా లో ను గత 24
సం॥ క ముల యందు భూములు ఎంతేంతకట్టుబడుటకు
కవుళ్ళకియ్య బడెనో లెక్కజూచి దామాషాయిని భూమిఫల
సాయమును నిర్ణయించి ఉమ్మడి సహాయపురు చేయబడెనని నెటి
తెల్పంటు ఆసక్తిగల గ్రామీయుండిరి. కాని యిట్టి సని వా
రుచేసియుండుట అసంభవము - గత 24 సం॥
రముల లెక్కలను వారు తాలూకా కవుళ్ళ లెక్కలను వారు
విలియా చూచియుండవచ్చును చెప్పులేదు. ఇట్టిసని వారుచేసియుం
దురని నమ్మ జేలలేదు. కాబట్టి వారు లెక్క-తేల్చిన కట్టుబడి
దామాషాయి లెక్కలను ఆధారముగా గైకొనిచేసిన ఉమ్మడి సహాయ
పుని నష్టముల కొందఱ లెక్కలు స్వచ్ఛమైనవి కావు.

యక కంఠచివయ మేనునగా-గ్రామదలల వేర్వేరు కవిన్యూ డివిజన్లుగా నేటి రైంటువారు పునర్వ్యవస్థ చేసియుం డి, తాలూకాలోని గ్రామములను యీర్తిగా కొత్త సంపు ట్లోకము చేయుటకు గల ఆధార హేతువులు తమకేమియు

గోపరించుటలేమియు యాక్రొశ్ట విభజననుగూర్చి అలోచింప
నవనరములేకయే ప్రాతవిభజననుగూర్చి
మాత్రమేపునరాలోచనచేసి తామొకక్రొశ్ట
పునర్విభజననుచించియున్నార
నియు నేచుట అసంగతమనిరి.

ఈ స్వేచ్ఛలు ఆశీస్సులు తమ నివేదికలో సూచించిన ఇం
కొక ముగ్గురివయసు గలను. ఈతాలూకాలలో భూములఖరీ
దు హెచ్చినది. ఇంగులకు కారణము ప్రజలకు భూములపట్ల
ఎక్కువ ఫలసాయము లభించుటకారు. ఈతాలూకాలలోని
కొందరు జనులు పక్షిజాప్రికాసునెళ్ల అచట బాగుగా గగనము
సంపాదించి యీ దేశమునకు తిరిగివచ్చి తమ స్వస్థానములను యీ
తాలూకాలలోనే భూములు కొనవలంచి భూములకు మితిమిం
చిన హెచ్చుగరల నిచ్చుకొనుచున్నారు. కారణమేమనగా,
వారిగగనమును వారు నిర్లక్ష్యముగా వాడుచుండుట లేదుగాని,
కొంచె ముదారబుద్ధితో హెచ్చుగరలనిచ్చి కొనుచున్నారు.
వీరు యీ భూములకు పెట్టుచున్న ఫరలకు అగిన వడ్డీలేటు. భూ
ఫలసాయమువల్ల గిట్టుబడికానియెడల వారింకఫరలను భూము
లకు పెట్టినగనుక భూఫలసాయమును రావడియును హెచ్చియే
యుండవలెనని యాశాచేసి తదాధారముగా భూమిస్థులను
హెచ్చించుట పెదగారపాటు.

భూమిశిస్తులను హెచ్చించుటలో రీ-సెటిల్మెంటు ఆఫీ
సర్లు ఒక పెద్ద అక్రమమును చేసిరి. ఇకముందు రాబోవు సంవత్స
రములలో సవరు తాలూకాలలోని భూములపట్ల ఎంతెంత హె
చ్చరాబడిగలదో ఊహించి అంచనావేసి ఆ అంచనాలెక్కు
లను ఆధారముచేసికొని శిస్తునిర్ణయములను చేసిరి. ఈ విధముగా
భవిష్యత్ఫలసాయమును అంచనావేసి శిస్తు హెచ్చిం
పులు నిర్ణయము చేయుట లాండు రెవిన్యూ
చట్టములోని నిబంధనలకు వ్యతిరేకమైయున్నది. ఎందువలనన
గా, గతఫసలీల ఫలసాయపులెక్కులను ఆధారముగా తీసికొన
వలయునేగాని రాబోవుసంవత్సరము ఫలసాయములను ఊహించి
లెక్కవేయరాదు. అట్టిఊహలను ఊహాజనితమైన లెక్కలు
ను తేట్యకావచ్చును. అంచనా వేసినప్రకారము భవిష్యత్ఫలసా
యము దైవికకారణములవల్ల లభింపకపోవచ్చును. కనుక న్యాయ
చట్టముప్రకారము అట్టివిధమున శిస్తునిర్ణయములు చేయరా
దు. కాబట్టి సెటిల్మెంటు ఆఫీసర్లు ల్యాండు
రెవిన్యూ చట్టమునకు విరుద్ధముగా వర్తించిరి.
వారుచేసిన వివరణ పరిశీలనయందు సంగతి సందర్భములకవిరూ
ములను కల్పించుటకాని అసత్యవిషయములను ఆధారములుగా
గయకొని దుర్బ్ధులలో పంటటగాని యొక పెద్దదోషముకాదు.
న్యాయచట్ట నిబంధనలకు ప్రత్యక్షవిరుద్ధముగా శిస్తు హెచ్చిం
పులను నిర్ణయించుటయే పెద్దదోషము.

మొత్తమువీధ గ్రామములందు రైతులందరు చాలవరకు
ముఖ్యస్థులైయున్నారు. అనేక సందర్భములలో రయితల
ముఖ్య గ్రామీణులకు పంటలు చెడిపోవుట
చుండుటయే కారణమైయున్నది. రహితల
వ్యవసాయ నష్టములనుగల అనేక కారణములలో కొన్ని సంద
ర్భానితమైనవి అంగీకరించ దగియున్నవి—మొత్తమువీధ
వ్యవసాయ వృత్తియే సర్వత్ర నష్టదాయకమును విషయమును
అంగీకరింపజాలమనియును న్యవ
సాయముననుది లాభదాయకముగా నిర్వహించుటకు వీలున్నద
నియు, స్వేచ్ఛలు ఆఫీసర్లు తమరిబాట్లలో వ్రాసిరి—భూమి
పన్నులవల్లనే వ్యవసాయమునకు నష్టము కలుగుచున్నదని తరచు
వాదించుచున్నది కాని, యీ సిద్ధాంతమును మేము చేసిన
విచారణవల్ల అంగీకరించ వీలులేకున్నదని
వ్రాసిరి. భూమి యొక్క సరియైన విలువనుబట్టియే, శిస్తు నిర్ణ
యము చేయవలయునని స్వేచ్ఛలు ఆఫీసర్లు వ్రాసిరి. తాము తిర
గిన గ్రామములు కొలదియేయైనను పరిశీలించిన భూప్రదేశము
లు తాలూకా మొత్తమువీధ సమాన స్వభావముగలవే యగు
టవల్ల కొలది గ్రామభూములలో నిర్ణయించిన నిజమైన భూమి
కిమ్మగులనే మిగిలిన గ్రామభూములకుగూడ వర్తింపజేయు
టకు సందేహ మునవరములేదు. కనుక, యీ కిమ్మగు నిర్ణయ
ములను బట్టి, రీసెట్టిల్వైంట్సులో నిర్ణయింప
వకైన శిస్తు హెచ్చింపులను రద్దుచేసిరి. ప్రాతేక్షు లేటును
బ్యాంట్ తాలూకాలో నూటికి 6/లు చొప్పున హెచ్చిం
పవచ్చుననియు, చొరానీ తాలూకాలోని ప్రాతేక్షు లేటును
నూటికి 5.24 చొప్పున హెచ్చింపవచ్చుననియు యీ క్రొత్త
స్వేచ్ఛలు ఆఫీసర్లు నిర్ణయించిరి. ఇప్పుడు తాము నిర్ణయించిన
హెచ్చింపు నికృష్టముకాదనియు, రీసెట్టిల్వైంట్సువారు చేసిన
హెచ్చింపు ఏమాత్రమును అర్హమై యుండలేదనియు స్వేచ్ఛలు
ఆఫీసర్లు వ్రాసిరి.

ఈ రిపబ్లికను తయారుచేయుటలో తమ ముఖ్యోద్దేశమిది
నరసారిగారు, పరిభుగారు, మహాదేవు దేవాయిగారు మున్నగు
వా రెంతయు సంవసియులనియు వారు శై కులకరవున తయారు
చేసిన లెక్క- వివరములన్నియు నిష్పాక్షికబద్ధిలో తయారు
చేయబడినవనియు వారు చాల సహకారదానో సహృద్య
సమతో తోడ్పడిరియు అందులకు యీ సభ్యుల ఆశ్రియ
బృందమెంతయు సంపన్నమనియు ననియు
మైములు ఆక్షిపగ్గుచు నుని నేది కలలో
మధుటించిరి.

ఈవిషయములలో శేర్మీసంబంధమునకు శ్రీమద్భక్తమునందు
విభాసనమునకును పరిగణించి నదియు, వారి
యొక్క హక్కులను వారు సమర్థములై శ్రీమద్భక్తము
వివరించినందు, వారు నిష్కల్మషములగుటకు
విషయములగుటచేత గౌరవించి మన్నింపదగి యున్ననదియు
సాక్షులు ఆసీసరు శేర్మీసరి

బొంబాయి గవర్నమెంటువారు యీ నివేదికను స్వీకరించిరి. ఈనివేదికలో నూచింపబడిన శిస్తు నిర్ణయ విధానసూక్ష్మములను ఈపనేతములనుగూర్చి బొంబాయి గవర్నమెంటువారు తమ అభిప్రాయము నిష్పాదు తెలియజేయబోవుటలేదనియు, 'స్పెషుల ఆఫీసర్లు నిర్ణయించిన శిస్తురేటు హెచ్చించుట, గామముల పునర్విభజనను ఆమోదించి వెంటనే అమలుపరచెదమనియు బొంబాయి గవర్నమెంటువారు ప్రకటనను చేసిరి. (అ. ప్రె.)

బొంబాయిలో కార్మిక తగవుల

చట్టము అనులుజరుపుట

మిల్లుయజమానులకు కార్మికులకు రాజీకుదురలేదు

గవర్నరుగారి యత్నములు విఫలమగుట

అలరితగి శాంతికుదరెను

బాంబాయి మే, 7:— శేష గవర్నరుగారు మిల్లు యజమానులు నీర్మి కంగారు యూనియను ప్రతినిధులతో జరిపిన రౌండు టేబిలు సమావేశము గూర్చిన సభ్యత్వ ప్రకటన యిటుగలదు:—

గవర్నరుగారు సభను ప్రారంభించుచు ఉభయపక్షముల వారిని సభకు ఆహ్వానింపవలసిన అగత్యమునుగూర్చి దెలిపిరి. ప్రస్తుతము జరుగుచున్న కార్మిక సమైక్యోత్పాదన యీ నగరమున పెక్కుండ్రమగు చాలయిబ్బంది కలదు. కావున యీకష్టపరిస్థితులను లోలగించుటకు ఉభయపక్షములు రాజీకీ నచ్చుట మంచిది. తగవుకు కారణములైన ముఖ్యవిషయములను దెలిసి వాటినిగూర్చి రాజీపడవలెనని గోరిరి. ఉభయపక్షముల ప్రతినిధులు తమతమ అభిప్రాయములను బోధపరచిరి. తరువాత 2½ గంటలకు చర్చజరిగెను. వాటియూ మిల్లులందు సమైక్యతవైసవారిని తిరిగి పనిలో చేర్చుకొనెడి ముఖ్యవిషయముగూర్చి రాజీకు దురుట దుర్లభమయ్యెను. అంతట గవర్నరుగారు కార్మికతగవు నచ్చము బుధవారమునాటినుండి ఆమునిజరుగునని తనకష్టపడవార్త నచ్చిననియు, యీసభనలన పరిష్కరింపబడజాలని వ్యవహారములు ఆడటమువలన పరిష్కరింపబడ గలవని సభలో నెలిపిరి.

ఉభయపక్షములవారు గవర్నరుగారు రాజీయన్నముల
కుగాను శ్రమపడినందుకు, అభినందించినపిదప సభముగి నెను.

34 మిల్లులు పనిచేయుచున్నవి

నేడు 84 మిల్లలు పనికేయంచున్న నని మిల్లు యజమా
నుల సంఘమువారు ప్రకటించుచున్నారు. ఏడు మిల్లులందు పని
వాండ్ల పూర్తిగ నచ్చిరి. మొత్తము పనిచేయుచున్న వారిసంఖ్య
84,000.

కర్మాఽఽత్తగుప్త త్రిసివేయుట

జాంబాయి, మే 8:—ఇదిగోరుకు కొట్టాల్సలు జరిగిన
 ఖాగమనంకు శాంతి చేతు దివందున వీధులలో నడుమరాదన
 ప్రభుత్వమునాగు జాగ్రత్తన కర్వు ఉత్తరపు మాడ్చిరి, రాత్రి
 9-30 నుండి కేల్ల నాది 5 గంటల వరకు ఏమరు వీధులలో తిరగరా
 దని తాసిం చే.

15 మిల్లులు శుభ్ర తక్కినాన్నియు మూయబడినవి. ఆల్ల
రిచ్చి కాంతి చేసారినందున చాలమకాణములు తెరువబడినవి.
మిలిటరీ, పోలీసువారు కాపలా కాయుచున్నారు. (అ. పై.)

కృష్ణ గోదావరిజిల్లాల రీసెటిలెంటు

విచారణ

జెజవాడ, మే 7:—కృష్ణ గోదానదిజిల్లాల రీ సెటిల్మెంట్లు విషయమై విచారణసభలు శాసనసభలో రిచీవ్ నియమింపబడిన సంఘమువారు ఈ సెల 12 వ తేదీ జెజవాడయందలి శ్రీధర్గా విలాస్ నందు సమావేశమయ్యెదరు. 12 వ తేదీ ఉదయం పడమట ప్రారంభింపి కనుపుగల్గి గ్రామములను, సాయంకాలము ఇల్లప్రోలు కొండపల్లి గ్రామములను 13 వ తేదీ ఉదయం కంచిన వెళ్ళినది గాను గ్రామములను, సాయంకాలము గౌరవరము కొణకంబి గ్రామములను, 14 వ తేదీ లింగాలపట్టణంవాయి మొక్కపేట గ్రామము లందు విచారణసభిని 14 వ తేదీ రాత్రి తిరిగి జెజవాడ చేరెదరు.

(१५०)

వృత్తాంతలేఖలు

బె జ వా డ

(స్వకీయవిలేఖరి)

శిశుసంరక్షణాలయము

బెజవాడ, 4-5-29:—నిన్న సాయంత్రము 5-30 గంటలకు భారత మహిళాసంఘము యొక్క ఆవరణయందు “శిశు సంరక్షణాలయ” ప్రారంభోత్సవము జయప్రదముగ జరిగినది. అధ్యక్షత వహించవలసిన శ్రీ దేశ్కోదారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు బెజవాడకు రాజాలక పోవుటచే వారికి బదులుగా శ్రీయుత సి. కొలందరెడ్డిగారధ్యక్షత వహించిరి. సముక్తలెక్కరు హెజమాది వెంకటసుబ్బారావుగారి సతీమణి ప్రారంభోత్సవమును జరిపెను.

ప్రార్థనగీతములతో సభ ప్రారంభమయ్యెను. కార్యదర్శిని యగు శ్రీమతి తుర్లపాటి రాజేశ్వరమ్మగారు శిశురక్షణాలయమును స్థాపించవలసిన అవసరమును గూర్చియు, చేయవలసిన పనిని గూర్చియు చక్కని వ్యాసమును చదివిరి. హెల్తు ఆఫీసరు డాక్టరు మిస్ట్రోగారు శిశురక్షణాలయము యొక్క ఉపయోగములను గూర్చి వివరించి తమ కేక్కిలది తోడ్పడుదుమని నెలవిచ్చిరి. పిమ్మట శ్రీయుత ఉన్నవలక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారు ఉపన్యసించిరి. చెన్నపురియందు కలవలవారును, నంద్యాలయందు గోరక్షణసంఘమువారు పసిబిడ్డలకు పాలను ధర్మము చేయుటను వివరించి బెజవాడ పురమున గూడ గోరక్షణ సంఘమువారు మాడ పాలను బీద శిశువులకు ధర్మము చేయుట యుచితముగ నుండుననిరి. బెజవాడయందు ఇక్కార్యమునకు స్త్రీలు ముందంజవేసి మార్గదర్శకులైనందులకు వారి సభినందించిరి. ఈ యుగ్యమును జయప్రదముగ కొనసాగు గాక యని దీవించిరి.

పిమ్మట అధ్యక్షులవారి వచనములతో సభ ముగింపుకు నచ్చెను. సభకు విచ్చేసిన సభ్యులు, సభ్యురాలంద్రు శిశురక్షణాలయమును చూచి అచట జరుగు కార్యమును గూర్చి తెలిసికొనిరి.

యాపెన్ సతిగారు సభవారికి వందనము లర్పించెను. అంతటితో సభ ముగిసెను.

అటుపైని శ్రీమతి వరదాబాయిగారు విద్యాభ్యులకు బహుమతుల నిచ్చివేసిరి.

విద్యార్థులు కొన్ని పద్యములను, వచనములను ఇంగ్లీషున తెలుగున చదివిరి. శరీరబలమును ప్రదర్శించుటకు కొన్ని వ్యాయామ ప్రదర్శనములు జరిగెను. సభ్యులకు సంతోషము కలిగెను.

అధ్యక్షులవారు ఇటుల చెప్పిరి. స్త్రీలు తగినంతమంది సభకు విచ్చేసి తమ కుమారులు పదివిన వదువు నెలుంగకుండుట విచారకరము. పిల్లలకు తగిన శిక్షనొసంగగలవారు తెల్లలగుటం జేసివారలు ఇట్టిసభలకు విచ్చేయుట అవసరముగ నున్నది. స్త్రీలు సభకు రాకుండుటకు పురుషులై కారకులు. అది మన జాతి డౌర్బాగ్యమును తెలియజెప్పుచున్నది. మనపిల్లకాయల వదువు విషయమున తెల్లలు, సోదరిలు ఎక్కువ శ్రద్ధను వహించవలయునని కోరుచున్నాను. ఆంగ్లా ఆర్టు శిక్షకులకు సంబంధించిన మమ్ముల నిరువురకు నేటిసభయందు గౌరవసాముల నొసంగినందులకు నేను పాతకాలాధికారులకు మా యిరువురి పక్షమున నందనముల నర్పించుచున్నాను. నాటక కళను వృద్ధిచేయు సలకలమును తమకు దృఢముగ గలదని నేను నమ్ముచున్నాను. ఈరోజు ప్రతికలలో ఇచటనుండి యూనివర్సిటీ కార్యస్థానము మార్పబడినటుల ప్రచురింపబడినది. ఇచ్చట చక్కని నాటక కాలను నిర్మించుటకు గట్టిగ యత్నించు చున్నాము. ఈపని సానుకూలమయినచో యూనివర్సిటీ లేనిలోటు పూర్తిగ పోగలదు. యూనివర్సిటీ కంటే హెచ్చు విజ్ఞానమును నాటకముల మూలమున వ్యాప్తిచేయగలము. నేను యింగ్లాండువెళ్లి నవ్వుడు అచటనున్న మనవారిలో రెండు తరహాలనుపులను గాంచి నాడను. ఒక తరహావారు మన ఆచారములన్నియు చెడవనియు ఇవియన్నియు నిర్మూలమై పోయి దొరలలాగా, దొరసానులలాగా మనము తయారైనగాని మనకు మోక్షము లేనేలేదనెదరు. రెండో తరహావారు మనదేశము చాల గొప్ప నాగరికతను గలిగియుండెననియు, మనదేశము మహాన్నతస్థితియందుండెననియు, మన యాచారములన్నియు సరియైనవననియు

వాదించెదరు, కాని మన డౌన్స్ త్రమునకు మూలకారణమేదియో దానిని మఱచిపోయినారు. నిర్భయత్వమే మనపూర్వుల గొప్ప తనమునకు మూలకారణము. సత్యమును సాధించుటకు పట్టుదలను చూపిరి. కనుగొనినసత్యమును నిర్భయముగ అనుష్ఠించిరి. మనకు స్వరాజ్యము యాచనవలన రాదు. అందులకై మనము అన్నివిధముల బోరాడవలయును. పొరుగుకు తగినబలము, ధైర్యము కావలెను. ఈ రెండును చిన్నప్పటి నుండియు మన తాలు రనుష్ఠించవలయును. ఇట్టిశిక్ష నొసంగగల ఉపాధ్యాయులకు తగినమర్యాదను మనమెల్లరము చూపవలయును. సత్యశీలము, ధర్మావరణాలయందు మనబాలరు చిన్నప్పటినుండి శిక్ష నొంది భారతమాత మోక్షమును సాధించెదరుగావు!

పిమ్మట వందనసమర్పణముతో సభ ముగింపుకు నచ్చెను.

మునిసిపల్ హైస్కూలు వార్షికోత్సవము

నిన్న సాయంత్రం 6 గంటలకు మ్యూనిసిపల్ హైస్కూల్ ఆవరణయందు చక్క-గ నలంకరించబడిన ప్రదేశమునందు మ్యూనిసిపల్ హైస్కూలు వార్షికోత్సవము శ్రీయుత బల్లారి టి. రాఘవాచార్యులుగారి అధ్యక్షతక్రింద అత్యుత్సాహముతో జరుపబడెను. విద్యార్థులకు శ్రీమతి వరదాబాయిగారు బహుమతుల పంచిపెట్టిరి.

సభ ప్రార్థనలతో ప్రారంభమయ్యెను. పిమ్మట ప్రధానోపాధ్యాయులగు శ్రీయుత అత్తిలి గురుమూర్తి పంతులు గారు గతసంవత్సర నివేదికను చదివిరి. నివేదికలోని సంగతులను క్లుప్తముగా నిందు బొందుపరచుచున్నాడను. ఈపాతకాల 71 ఏండ్లక్రిందట ప్రారంభించబడినది. కృష్ణ ఆనకట్టను నిర్మించిన ఇంజనీయరు కప్టెన్ ఆర్ గారు ప్రారంభించి కొన్నాళ్లు జరిపిరి. పిమ్మట 5 ఏండ్లకు మిమెన్ వారు యాజమాన్యమును వహించి 1920 వరకు పాతకాలను సాగించిరి. 1921 లో మ్యూనిసిపాలిటీ వారు పాతకాలను తీసికొని నేటివరకు పాలించుచున్నారు. ఈ పాతకాలకు గతసంవత్సరము ఆదారు 27,500. ఖర్చు రు86000. స్కూలుకు ప్రస్తుతమున్న భవనము సరిగ చాలులేదు. పైగ ఫ్యాక్టరీల సొగ మసివలన బాధపెచ్చు. ఇచటనుంచి మరొకమంచి ప్రదేశమునకు మార్పుట మంచిది. కష్టపడి భవవ్యత్పరులకు తయారుచేయుచున్న ఉపాధ్యాయులకు తగిన వేతనముల నొసంగి వారికి యుచితముగు మర్యాదలొసంగుట సమంజస మని రిపోర్టును దుడవారింపబడినది. రాఘవాచార్యులుగారి పేరుతో ఆంగ్లా జింఖానావారు రెండు బహుమతులను యీపాతకాల విద్యార్థుల కిచ్చునటుల యేర్పాటు జరిగినటుల ప్రకటించబడెను.

ముఖ్యమగు మూడు ప్రాచీనవైద్యగ్రంథములు:—

1. శరభరాజీయము:— బసవరాజీయమునం టి ది. సులభయోగములు కలవు. 340 పేజీలు, క్యాలికోలైండు వెల రు. 2/-
2. చారుచర్య:— అశోగ్యవిధులను బోధించును. 0.6-0
3. కూటముద్గరము:— త్రిదోష తత్త్వ విచారము. 8-97 0.4-0

ఆర్షవైద్యగ్రంథమాల, ముక్త్యుల (కృష్ణా)

“పాలినీస్ గనోమిక్చర్”

గనేరియా, లెకోరియాకు ఆమోఘమైన శాస్త్రీయపరిశోధనము. 5 దినములలో వ్యాధిని సమూలముగా నాశనమొనర్చును. వైద్యులందరిచే శ్లాఘింపబడి అనేకులచే వాడబడుచున్నది.

1. మొదటి డోస్ తోవెంటనే విముక్తిగలుగును,
2. 12 గంటలలో న్రవించుట ఆగిపోవును.
3. 5 దినములలో పూర్తిగా నయమొనర్చుటను. ఒకమారు వాడిచూచిన, దాని అద్భుతగుణమునుమీరే కనుగొనెదరు.

16 డోసులకు సరిపోవు సీసా 1 కి రు 3/-
పోస్టేజీ వ్రత్యేకం రు 0-7-0 126
ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
5, Harimohan Roy Lane,
Belurghata, CALCUTTA

సుప్రసిద్ధుడైన దైవజ్ఞుడు:— మహారాజులు, వ్యాపారపతులు, సత్కు, మొదలగు గొప్పవారు బం గారుపతకములను, వేసకువేలు యోగ్యతాపత్రకల నొసంగియున్నారు. త్రికాల ఫలములు సరిగా చెప్పబడును. ఒకజాతకము గణించుటకు రు 2. జీవితాంతమునకు ఖద్దన తెలుసుకొనుటకు రు 5. దీనినే వ్రాయుటకు రు 20. సం॥ర ఫలములు వ్రాయుటకు రు 5. భవిష్యత్తును గురించిన 3 ప్రశ్నలకు రు 1. తరువాత ప్రశ్న 1-కి 0-8-0. జాతకము, మీ జననతేది కాలము, లేక ఉత్తరము వ్రాయుకాలము తెలుపవలెను. ఇతర వివరములకు వ్రాయుడు. లేక ఖద్దన దయచేయుడు. ఉత్తరములు ఆంగ్ల భాషలోనే వ్రాయవలెను.
Pandit Kaliyur M. SREENIVASA CHARIAR, 218, Srinivas, Mit Street, Madras.

శ్రేష్ఠమైన తలనూనె

కుంతలకౌముది తలనూనె

నవీన ఆవిరి పద్ధతులవల్ల మంచి సువాసన గలిగియుండునట్లు జిడ్డురహితమై యుండునట్లును, పరిశుభ్రముగా తయారైనది. అందులో చందన తైలము, పువ్వునుండితీయబడిన నూనెలు చేరి యుండుటవలన మెదడునకు చల్లదనము గలిగించు గుణములను గలిగియున్నది.

ఉష్ణప్రదేశములకు చాల ఆప్యోదకరమైనది.

స్తోమ లన్నిటియందును దొరకును.

R. C. Sen & Co., Ltd . **Calcutta**

స్వాగతవ్రతము

మహాత్మా!

స్వాతంత్ర్యభాగ్యముగల దేశములో విజ్ఞానమును శాస్త్రవిద్యను నామనమున మూర్ఖమై యుండుకారముగా పరిగణింపదగి "ఆంధ్రరత్న" గౌరవముంది దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి జీవితముచే నవిత్రమైన యాపట్టణమున తమకు స్వాగతమునగు మహాభాగ్యము మాకట్టినందున కవరమితానంద ముండుచున్నారము.

ఈ చీరాల పేరాల గ్రామములలో బలవంతముగా తెచ్చిపెట్టిన పురపాలక సంఘ ప్రారంభమున పశ్చిమ నీయకుండు సహాయనిరాకరణోద్యమమునకు ముందు ఆంధ్రరత్నముగారికి తామువంగిన యాభివృద్ధిని తమ కొకపర్యాయము జ్ఞప్తికి తెచ్చుచు స్వరాజ్యప్రాప్తికై ఆంధ్రులు పలుపు కృషి మేము విజయవంతముగా కార్యనిర్వహణలు చేయుటకు పలుకు బలమును, చలమును మాకు ప్రసాదించు శాశ్వతము తాము మా కనుగ్రహించే నేడుచున్నారము.

స్వరాజ్యసమరమున ప్రస్తుతకాలమున భారతీయుల ఘోరిమై, జయప్రదమైనమార్గమున నడవించుటకై భగవదగ్రహముచే తా మాకోగ్య మందినందులకు దేవదేవుని నిరంతర భక్తితో స్మరించుచు తమ కికముందుగూడ చక్రిని యాలోగ్యమును, బలమును దీర్ఘాయుష్యమును దయచేయుటకై కాశ్యా మయుడగు భగవంతుని నేడుచున్నారము.

చీరాల, పేరాల పౌరులు.

* * * *

లోకకన్యాయమున మోగినదాన్ కరంచదు గాంధీ మహాత్ములవారి చరణసన్నిధికి:-

తిమ్మసముద్రపురవాస్తవ్యులగు మేము సమర్పించు

కొనిన హృదయపూర్వక స్వాగతము.

గాంధీర్మా మహాతేజః విశ్వభారతీయశ్రీ

స్వరాజ్యపవనమై ట్రాడుర్నాతోసి భూతల!

అభయంతి ప్రజా స్వర్యస్వాగతం విదాతకం

భవతే మహాతే కుర్వం లోకవ్య కవితాతయే!

ప్రతికం తే మహాభాగ భారతీయ స్వదా నరా

తవాగమనమేవాత్ర ఇందోరాగమనం యథా!

త్రిజగద్రంధ్రసర్థి సృష్టన్నిజీర్షిత్రిజీర్ణ కండలీకృత్వర కళిమండలా! పంచరత్న పర్యభూమండలా!

నిత్యకరకరంబుల కరమర్చించు చోరంబులచందంబున భవదాగమనంబు నపేక్షించు మాబోల్లుకు "పంతస్వయమేన దర్శనం దత్వాచరితార్థావాప్త్యంతి" అనునీతిగా పంపావరిగంగా ప్రవాహవరదమువలె అవిరక్తికరపంథివంబుగా మాకు దర్శనంబొపంగి కాకుగ్గకమనీయకటాక్షశక్తిచే మమ్ము చరితార్థులచేయుటకు వాత్సల్యజలధులంబున భగవదీయవాత్సల్యమే నిదానము. భవచ్ఛాసిత వికమత్యత్య ఆస్పృశ్యతానివారణాద్యాచరణమునం దలములమైజియు, క్రధాజాడ్యుల ముయినట్టి మమ్ము ఆహ్వాత్మికాభిధర్మశత్రులయిన మీరలు శాంత్యతి నమబ్బహించెంబు నేని స్వాతంత్ర్యయోగక్షిని ప్రతిష్ఠింపజేయుటకై చేరిపకలయందు తంతునిర్మాణదాదప్రకము అనగా రాట్నముమండి నూలు వడుకుట ప్రాథమికకృత్యమని ఉద్ఘోషింపజేసి చరితార్థులచేయుట మాపురాకృతభాగదేయము అనవల్లమైనదిగా! అకించనలమైన మేము తమకు పమర్చించుకొనిన యాస్వల్యవిరాళిమను "భక్త్యా దత్తం తృణం మేదనగోకమం" అననట్లు అభ్యుపగమించి మమ్ములకు చరితార్థులకు చేయుదురగా! యువ్యదుష్టమవృత్తుంబు ఫలనిష్పత్తి గలవగుటకు వరమేక్యమని ప్రార్థించుచు మాగారి!

తిమ్మసముద్రపురవాసులు.

కృష్ణామండల గ్రామోద్యోగీయుల మహాసభ

ఈ సభ ది 24-5-29 గుడివాడ రామకృష్ణవారి హాలులో జరుపబడునుగాన సోదరోద్యోగీయులందరు తప్పక దయజేసి సభను జయప్రదముగాజరుప ప్రార్థించుచున్నాను. చిత్తుతీర్థానము లు సంపగోరువారు మే నెల 15 తేదీలోగా గ్రామోద్యోగీయుల ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి బొడ్డుపాటి పూర్ణసుందరరావు గారు గుడివాడ అని వ్రాయవలెను. అధ్యక్షుని నామము పత్రిక లలో ముందు ప్రకటింపబడును.

త్రిపుర సేని శివప్రసాదరావు బి. యే.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు.

10 వ కమ్మమహాజనసభ, అంగలూరు

ఈ నెలఖరన పదియవ కమ్మమహాజన సభను అంగలూరునందు జరుపుట కేర్పాటులు చేయబడుచున్నవి. ఇదివరలో జరిగిన సభ లన్నిటికంటె సుత్సాహవంతముగ జరుగునని పలువురు చెప్పుకొనుచున్నారు. కార్యనిర్వహణలందరను యువపలై యున్నారు. అన్ని పార్టీలవారును పాల్గొనుటకై రాజకీయవిషయములను సభయందు చర్చింపరాదను నియమ మేర్పాటుచేయబడినది. సాంఘిక సభలందు రాజకీయములను జొప్పించకుండుట సభావిజయమునకు మూలకారణమని చెప్పు వచ్చును.

కృష్ణా మండలముందు అంగలూరు విద్యావంతమైన గ్రామము. ఆ గ్రామముందలి యువకులు పలువురు రాజకీయ సాంఘిక వాఙ్మయ నేపథ్యం పాల్గొని మాతృదేశమునకు గీర్తిని గడించుచున్నారు. కమ్మ సంఘమునకు జెందిన యా గ్రామ మాసంఘమున కాదర్శప్రాయముగనుండి యీ సభానంతరము సంఘముందు మాతనోత్సాహమును కలిగించుటకై పలువురు యువకులు పూనుకొనిరి.

నెలఖరన మహాజనసభ జరుగును. జిల్లాయంతయు తిరిగి ఆ హోదా న సభ్యుల ను చేర్చుచు చున్నారు. ఇంత వరకును సుమారు మూడు వేల రూప్యము లు చ మూలైనట్లు మాకు తెలియవచ్చుచున్నది. పండిట్ల పాకలు వేయబడును. ప్రతినిధులకు, ఆహ్వానసంఘ సభ్యులకును భోజనము లుచితముగ నేర్పాటు చేయబడును. విమర్శదీపములు, ప్రచురణము వగైరా చక్రిని యేర్పాటులు చేయబడునని తెలియుచున్నది.

సభాధ్యక్షులుగ, రాఘవేంద్రరావు, ము ని స్వామి నాయుడుగార్ల పేర్లు నూచింప బడుచున్నవి.

భీమునిపట్టణము

మే 4:-మా పురపాలకోన్నత పాఠశాలా సాంవత్సరికోత్సవములు మ. రా. శ్రీ కుడ్యా యం. ఏ. ఐ. సి. యస్. విజయనగరము సబుకల్వరువారి యగ్రాసనాధిపత్యంబున 4-5-29 వ తేది సాయంకాలము 5¹/₂ గంటలకు వైభవముగా జరుపబడినవి. పురపాలకసంఘ కార్యాలయము సభాప్రదేశముగ నేర్పాటు చేయబడినది. ఆసభకు విశాఖపట్టణమండల విద్యాశాఖాధికారు లగు మ.రా. శ్రీ వి. కే. రామునిమీననుగారు, శ్రీ యుత డాక్టరు బుర్రా కేమగిరిరావు పంతులుగారు, మున్నగు ప్రముఖులు పలువురు దయచేసిరి. అధ్యక్షులు సతీసహితలయి యగ్రాసనాధిపత్యము వహించుటతోడనే పురపాలకోన్నత పాఠశాలా ప్రధానోపాధ్యాయులు వారిని కర్పూమాల్లికలచే నలంకరింపజేసిరి. దైవప్రార్థనము బాలికలచే గావింపబడిన యనంతరమున గతసంవత్సరము చిత్తమానసంవత్సరమును విద్యా వైసద్యము, ఆటలలోను, ఉపన్యాసభోగణిని దక్షిణవిషయములలోను బ్రథమ ద్వితీయులుగా జయముగాంచిన బాలబాలికలకు బహుమానములు శ్రీమతి కుడ్యాగారిసతి సక్రమ బహుమానపురస్కరంబుగఁ బంచిపెట్టిరి. ఆదిమాండ్రుల పిల్లలు బహుమానములు గైకొన నేతెంచినపుడు సభ్యులు కరతాళధ్వనులు గావించి యానందము వెలిబుచ్చిరి. యువజన సారస్వత సంఘ కార్యదర్శి సంవత్సరాంత నివేదికను జదివిరి. సభాంతమున ఆంగ్లాంధ్రములయందు విద్యార్థులు "హేమిలన్" "రేమరుమారు" రామదాసు నాటకంబులలోని ముఖ్యరంగములను గొన్నింటిని ప్రకటించిరి. నాటకములలో చాకచక్యము గనపఱచుచు బాత్రోచిత్రముగఁ బ్రదర్శించిన విద్యార్థులకు పుస్తకములు బహుమతిగా నొసంగబడినవి.

అధ్యక్షులు ప్రధానోపాధ్యాయులవారి నాటకాభిలాషను గొనియాడుచు యువజన సారస్వత సంఘమువలని లాభము లుజ్జీవించుచు వానిని సధికారవర్గమువారి నన్ని విధముల నభివృద్ధిచేసి ప్రోత్సహ మొసంగవలయునని కోరుచు సంగ్రహముగ నాంగ్లమున నుపన్యసించిరి. వందనము లర్పింపబడెను. మంగళాంతముగ బూర్తియయ్యెను.

(ఒక విలేఖరి)

ప్రాకులాదు విష క్రిములనుచూచితరా?

రాత్రియంతయు అసహ్యమైన బొద్దింకలు తఱచుచుగా కల్పవృక్షదార్ధముల కుప్పలనుండి భయంకరవ్యాధులకు మూలముగ క్రిములను నోటి యుండిదుకొని నెట్లయింటియందు, వుండునను ఉపయోగించు భోజన పాత్రల యందు, అందలి వదార్థములందు ప్రాకులాదులుగుండును. రాత్రి మీ నెట్లయింటిచుట్టు నూటికినూరు

వంతులు, పురుగులకు సంహరించుటకై కొంత ఫిజ్ ఫై ఫ్లూయిడ్ చల్లివాటిని చూపబడుచు మీకు శుభముగ ని దించవచ్చును. అన్నివిధము సోకర్యములయిత్తం డబ్బిలలో నుభవబడి ఎల్లవోట్ల అమ్మబడును.

ఆర్. యమ్. హాలింగ్స్ పౌడ్ కంపెనీ, యన్. జె. యు. ఎస్. ఎ. చేతయూ రుచేయబడినది.

మద్రాసులో సరకలవారు దుర్బిక్ అండ్ హాస్ కంపెనీ లిమిటెడ్. అన్ని మీకు హానియొనర్చక పూర్వము మీరు వాటిని చంపుడు

Good chance.

"శిల్క వంటి మజిలిన్లు"

దొరలు మిక్కిలి ప్రీతిగా వాడుచున్నారు. అక్కరలేనివో డబ్బు వాపసు అంపెదము. ప్రసిద్ధిజేందిన మజిలీ న్లని మీకు తెలిసియేయుండును.

12 జగముల తాను 6 కమిజులుగను రూ 7-8-0

15 ,, మెడగల పనితనముగు 6 మీజులుగలపెట్టె 9-0-0

పట్టువీరి కమిజులుగలపెట్టె 15 ,, మెడగలవి. 9-0-0

పోస్టేజీవేరు. క్యాటలాగుయినాం.

గుప్తా ఆంధుకో, చికాకోల్. గంజాం జిల్లా,

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(8-5-29)

సీమజ్యోతి దినములు

ఇగునది గజముల సీన్ గరలు	రు.ల.పై
కొరికంపులు—22 X 22 ముంగిసెమర్కు— (బి)	8-7-0
" సరాసరికము	7-8-0
కొరికంపులు—22 X 22 రాతీ "లయన్" (బి) రు	8-2-0
తెలుపులు—1708 (సెట్) రు 12-5-0 గ్లాస్ 9000	
రు 12-3-0 ఎత్. ఎత్. 73, రు 8-3-0 88/888	
రు 11-12-0; 1702 రు 11-0-0 9041 (సెట్)	
రు 10-6-0, 80 (సెట్) రు 8-4-0 వైట్ వర్తింసులు	
వి. వి. వి. రు 15-4-0 సి. 40000 రు 21-0-0	
గీటులు—53 "క్వీన్ మార్కు" 2424 రు 12-8-0; 2222	
రు 11-4-0; బంగారు చుప్పి 22 X 22 (బి) రు 8-4-0;	
సామాన్యకం రు 7-4-0	

నూలు

40 సెంటు (సీమ 5 పా కట్టులు)—ట్రాక్ రు 5-10-9	
చలువ (కొంగ) రు 7-3-0; చలువ (ఎనిటిక్స్) రు 6-12-6	
చలువ (నాగకన్యక) రు 6-13-0 చలువ (సుప్రీ) రు 6-14-0 చలువ	
(గడ్డకెండా) రు 6-13-0 పచ్చగుర్రము (ఎర్ర) రు 7-8-0	
40 జపాన్ (పదిపానుకట్టు) అయిదు నక్షత్రములు	
కలర్ బాత్ రు 11-8-6	

60 సీమ (5 పానుకట్టులు)—అడకతైర రు 14-12-0	
టి. (ఎర్ర) "సాచిలుతల" మార్కు రు 11-10-0	
రాట్టుము (ఎర్ర) రు 11-0-0; ఏ రుదుకారము రు 8-12-9;	
ఎద్దు గడియారము రు 8-1-0; కంగారు మార్కు—రు 8-15-0	

హబుజు	రు 8-11-0
గడ్డిబండి మార్కు	రు 8-12-0
పెన్సిల్లు	రు 8-7-0
సిరాబుడి	రు 8-7-0
తెల్ల "కంగారు"	10-5-0
ఇండియా బ్రహ్మనియూమార్కు తెల్ల రు	10-8-6
ఇత్తడికేసులు—(డిట్ పేన్) రు 275	
డిట్ (క్రూసామర్) రు 272	
రాగిరేకు రు 320.	

సీమెంటుపీపా వెల:-

గోల్డ్ పేప్ ("చెయ్యి") రు 11-0-0	
జర్మన్ "ప్లాగ్" రు 9-8-0 జర్మన్ "టవర్" రు 9-8-0	

చక్కెరమూటయొక్క ధర:-

జావా "రెడి" రు 26-0-0 జావా రు 26-2-0	
జాలై రు 25-8-0 ఆగస్టు సెప్టెంబరు రు 25-6-0.	
వేరుసెనగ నూనె	
పీపాలలో రు 98-0-0	

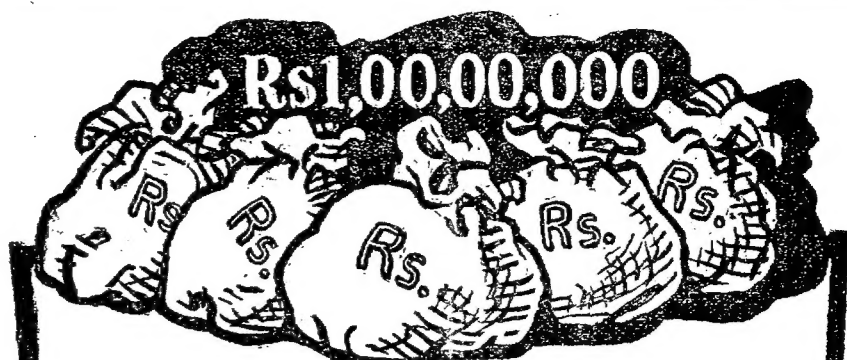
ఆముదము

(మిల్ డెలివరీ) రు 100-0-0.	
పదునుచేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు	

అవుతోలు (7 టు-9) "అఫ్ కంట్రిస్" రు 0-13-6 టు 1-0-0	
" (తేలిక) " రు 1-1-9 టు 1-2-3	
" (7-9) బెంగుళూరు రు 0-14-9 టు 1-0-6	
" (తేలిక) " రు 1-2-3 టు 1-2-6	
" 6 1/2 టు 8 1/2 బెజవాచ్చు రు 0-14-6 టు 1-0-3	
" (8 1/2 టు 7 1/2) విజయనగరము రు 0-15-0 టు 1-1-0	
" (7 టు 7 1/2) ఏలూరు రు 0-15-0 టు 0-15-6	
గోడోలు రు 0-10-6 టు 0-11-0	
గోడమాడోలు రు 1-1-6 టు 1-2-0	
అవుమాడోలు రు 1-11-6 టు 1-12-6	

ప్రకటన

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే తయారుచేయబడిన ఆయుర్వేదోపద్యము లన్నియు మావద్ద దొరకును. రాజవైద్య పి. పూర్ణయ్య, గంటలమ్మచెట్టువద్ద, గుంటూరు. 185-8

సంవత్సరమునకు ఒక కోటి

రూపాయలు ఆదాయము గలిగినను

బిడ్డ ఎప్పుడు వ్యాధి గ్రస్తుడై పెరి పెద్దవాడై పేరు ప్రతిష్ఠలు నిలువగలవాడు కాబాలదేని, మీకు సంతోష మునునది లేనే లేదు.

ఒకకోటి రూపాయలు ఉండినను లేకపోయినను నరే, కొడుకుగడిన అతడు ఆరోగ్యవంతుడుగాను, బలము గలవాడు గానుండవలెనని అతనికి రాజాహారమైన గ్లాకో నిప్పించవలెను. మీకు పేరు ప్రతిష్ఠలు తెప్పించగలడు. రాజకుటుంబము లయింటిలో, వారి బిడ్డలకు యివ్వబడుచున్నట్టి ఆహారము గ్లాకో మాత్రమే. మీ బిడ్డకు గ్లాకో నిచ్చిన, ఎల్లభివృద్ధి నొందగలడో, ఎంత హాయిగా నిద్రించునో ఎట్లు సంవత్సరముగా వర్ధిల్లునో మీరే గనుగొనగలరు

గ్లాకో

4

ఆరోగ్యకరమైన విషకాదారములు చేరిన పాలాహారము

Glaxo

అత్యధిక దానిని కొనుగో, లభింపజేడి.

(ఇండామల్ - కొత్తగూడెం చేపకాశం.)
రేపాలెట్టె నెం. 40 మదరాసు.

4/00

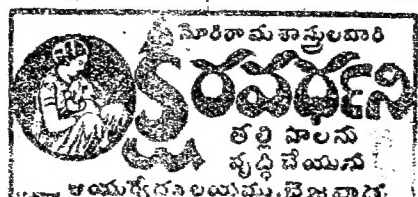
రాబోవు శాసనసభల ఎన్నికలు

శ్రీయుత ప్రకాశంగారి ప్రకటన

మద్రాసు, మే 7:- ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారు రాబోవు శాసనసభల ఎన్నికలను గూర్చి యీ క్రిందివిధమున ప్రకటించుచున్నారు.

ఆంధ్రజిల్లాల కాంగ్రెసు సంఘములన్నియు వెంటనే సమావేశమై సెలక్షన్ మిట్టింగువారికి రాబోవు మద్రాసు శాసనసభ భారత శాసనసభ ఎన్నికలతో సభ్యులను నిర్ణయించి వారిపేర్లను తెలియపరచవలెను. రాబోవు ఎన్నికలు తాత్కాలికములని గ్రహించవలెను. 12, లేక 18 మాసములలో మాత్రం సంస్కరణ చట్టము ననుసరించి మరల జనరల్ ఎలక్షన్లు జరుగవచ్చును. కావున అప్పటి ఎలక్షన్లను మన యభిప్రాయాన్ని పాటించవలసియున్నది. ఇప్పటి ఎన్నికలలో మానక క్రిసామర్థ్యములను ధనమును ఎక్కువగ న్యయంపరచ గూడదు.

ఈసంగతిని ఆంధ్రజిల్లాలవారు గమనింపవలసినదని నేను కోరుచున్నాను. వైవిధ్యమున ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను కిల్లా కాంగ్రెసు క్లికమిట్టిలవారు శ్రీయుత దేశోద్ధారక కా|| నా శేష్వరరావు పంతులుగారిపేర ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమునకు వ్రాయవలయును.

విజయనగరం

శ్రీయుత లింగం వెంకటసుబ్బారావు పంతులుగారు ఆంధ్రయునివర్సిటీ సెనెటు అధ్యక్షి

(స్వకీయవిలేఖరి)

విజయనగరం, 1-5-29:- శ్రీ మహారాజావారి కళాశాలలో అసిస్టెంటు లెక్చరర్ గా గత 6 సం॥ నుండి పనిచేయుచున్న లింగం వెంకటసుబ్బారావుగారు ఆంధ్ర యూనివర్సిటీయొక్క సెనెటుసభకు విశాఖపట్నం జిల్లాలోని తాలూకాబోర్డులు మ్యునిసిపాలిటీల తరఫున అధ్యక్షిగా నిలుచుచున్నారు. ఇదివరకు ఈస్థానమును బుర్రా హ్యూంకాస్ట్రీగా రలంకరించుచున్నారు. సుబ్బారావుపంతులుగారు గత 10 సం॥ కంటే మ్యునిసిపల్ కాన్సిల్లరుగా నుండుటయేగాక, ఎడ్యుకేషను సబ్ కమిటీలలో సభ్యులుగానుండి విద్యానిపురైకగ్రంథాలను ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసికొనుచున్నారు. పురపాలనావిషయములందును, కళాశాలలోను అనుభవము విస్తారముగ గలవారగుటచేత ఈ శ్రేణిముగ నెన్నుకొనబడుదురని జను లనుకొనుచున్నారు.

వెల స్వల్పము! ఫల మధికము!!
చలువకు, సత్వారమునకు, నగిన సులోచనములు మంచి నమ్మకముగా యివ్వగలసమర్థులు. వెట్టు-ఎండు వైరా గడియారములు నమ్మకముగా ఒకేఖరారు ధరకు యివ్వబడును.
యిప్పుడి చలనచిత్రం, తెనాలి.

శుక్లబంధు

ఎంత దుర్మలమైన పీఠ్యమునైనను గట్టిపరచి ఒక్కగంట లోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లబంధును కట్టుటలో చేరు పొందినది, స్త్రీపురుషులకు నిరతికేయమైనను కలిగించుటకు దీనిని మించిన ఔషధము లేదు. 25 మా. 2-8-0

త్రిపురసుందరి వైద్యశాల,
మహేంద్రవాడ - రామచంద్రపురంపాస్టు, గోదావరిజిల్లా

లోకప్రసిద్ధిపొందిన

మదరాసు ముక్కు-పొడి

గాటు కమ్మననం సువాసన అన్నిటిలో ఈడుకానిది
ధర నెం 1. పీకె 1-కి 4-0-0. నెం 2. 3-4-0.
(120 కులం)

ఆర్. ఎస్. సుగంధ ముక్కు-పొడి

బాబులు డజన్ 1-కి 2-4-0 24 కులం టిన్ను 1-కి 1-12-0
రైలుచార్జి పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

విలాసము:—వి. వి. రాజన్ అండ్ కో,
44, గోవిందప్పనాయకన్ వీధి, మదరాసు.

"Bynin" Amara

జగద్యోగితకీర్తిగల
గొప్ప టానిక్

ఇదిదేహమున కత్యల్పకాలములో
తక్కిని ఉత్సాహము నిచ్చును.
ఆజీర్ణము ఆకలి లేమి చే బాధ
పడువారలకు ఆకలి గల్గించి జీర్ణ
తక్కి పెంపొందించును.

వైనిక్ అమారా ప్రతి గృహము
నందు ఉంతుని నడే. 1
హిందూదేశమునందలి అన్ని ము
ఖ్యమైన ఉగ్రాణములందును
మందులముక్కువారికడను దొరకును

Allen & Hanburys Ltd.
LONDON

Special Representative for India:
A. H. P. JENNINGS,
Block E, 2nd Floor, Clive Buildings,
CALCUTTA

సిందూరభూషణం.

గర్భిణీస్త్రీలకు గలగు శరీరు, డోళ, ఉడుకు, కాశ
ము, జ్వరము నివర్తింపజేయును. ఇతరులగుడ నేనింక
విచ్చును. కు 18 2 రూ.

(3) చరకాశ్రమం - నూజివీడు (కృష్ణ)

వైస్రాయి చర్యదీసికొనుట

"లండను టైమ్స్" పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—
భారతదేశములో నివసించుచున్న దౌర్జన్యమునుగూర్చి వైస్రాయి ప్రత్యేకముగా సమావేశపరచిన భారతశాసనసభల రెంటియొక్క జాయింటుసమావేశములో గావించిన యుపన్యాసముకంటె నధికముగా మనస్సునకు నాటుకొనగలుగు వేరొకవ్యాఖ్యానము ఉపహింపబడుట కష్టము. అసెంబ్లీ బాంబుదౌర్జన్యము కొందరు వ్యక్తులమీద మాత్రమేగాక భారతదేశపు చిన్ని పార్లమెంటుమీదనే ప్రయోగింపబడినది యతడు ప్రారంభమందే నుడివెను. ఇట్టి నేరములకును రాజ గ్రోహ పు కుట్ర కు ను పరస్పరసంబంధ ము గల ద ని య త డు సుప్రజ్ఞ ము గానుడివెను. ఇట్టి నేరములను మొదలు ఖండించుటయును, ఆనెంటనే పిటికి మిషగల్పించుటకు యత్నించును. ప్రభుత్వము మీదనే నింపమెప్పుటయును, నిజమగు ఖండనగా నేరదని యతడు హెచ్చరికతో బలికెను. తుదకు తనరెండు ముఖ్యనిశ్చయములను ప్రకటించుచు తనయుపన్యాసమును ముగించెను. మొదటిది అత్యుక్త స్థానమునుండి ప్రతిష్ఠంభనము నంత మొందించుటరెండవది, ప్రజాసంరక్షణ చట్టముక్రింద యధికారములను ప్రభుత్వము నకు నెంటునే పొందజేయుట సరియగు కారణ నిరూపణము, చిత్తశైలియు, దృఢమగుపట్టుదల యివియన్నియు నొక్కసారిగా వైస్రాయ యుపన్యాసములో నింకెన్నడును యింతయధికముగా గానించి యుండలేదు.

డిల్లీ దౌర్జన్యమును, సైమనుసభ్యులు భారతదేశములో నుండగా జరిగిన యితర దౌర్జన్యములును, తమ రిపోర్టునందు గాని, లేక సామ్రాజ్యప్రభుత్వముగావించు తీర్మానములందు గాని, యెట్టిమార్పును గలిగింపజాలవనుట నిశ్చయము. ఈవిషయమును వైస్రాయి స్పష్టపరచెను. కాని, ప్రజాసంరక్షణ చట్టము భారతీయ మంత్రు లొనర్పవలసిన భావికార్యము అనుకూలముగా నిర్వహింపబడుటకు వీలగునట్లు జేయుటతప్ప, రాజ్యాంగ సంస్కరణములతో నింకేవిధమున సంబంధమును కలిగియుండదు. ఈ చట్టము మానవకోటిని ఆడవిమర్శనలతో సమానమగు వాగరికతకు దింపయత్నించు విధేయము ప్రాతాహమున కు లో బ డు న ట్టి సా హ స వం కు లకు త ప్ప నింకెవ్వరికిని వర్తింపజాలదు. ఈదినములలో భారతదేశమందు పనిచేయుచున్న విదేశీకృతులగుర్చి తమ ప్రతిష్ఠంభనాపరుల

కంటె నెంతోయధికముగా దెలిసియున్న ప్రభుత్వము వారికి ఈచట్టము శాసించ బడవలసిన యవసరము స్పష్టబడినది.

ఈచట్టము నామోదించుచున్నవారు స్వయముగా అభిప్రాయప్రకటనము గావించజాలని భారత ప్రజాసామాన్యమునందలి భాగముమాత్రమే గాదు. దీనికి ప్రతికూలముగా బయటికగుపడు చున్నవారిలో కొందరయినను తన హృదయములోపున దీని నామోదించుచునే యున్నారు. ఈ చట్టవిషయము భారతదేశములో శాసనముగావించబడుటకు భారతీయ నాయకులలో చేరుపడి యున్న వారెవ్వరును యెన్నటికిని విచారపడరనియే జెప్పవచ్చును. దీని కడ్డుపడిన ప్రాతికూల్య మంతయును ఆంత్యశశతో శాసనసభనుండి గాక ఒక్క అధ్యక్షుని నుండిమాత్రమే వచ్చియుండెను. చట్టము చర్చింపబడ కుండ నాటకపరులను అధికారము తనకుగలదని యతడు భావించెను. కాబట్టి వైస్రాయి యొక్క రెండవ నిశ్చయము, పార్లమెంటు యొక్క స్వేచ్ఛను కాపాడుటకే గాని, తగ్గించుటకుగాదు. ఇర్విను ప్రభువు శాసనసభాధ్యక్షునకు జూపవలసిన మర్యాదనంతను జూపెను. కాని, ప్రస్తుత నిబంధనలయొక్క ఫలితము సభ్యుల నీ విధముగా వాగ్విధన మొనర్చుటయే యగునా', అట్టి నిబంధనల యుద్దేశమే చెడిపోవుచున్నది. కాబట్టి, యిది మార్పు జేందవలెను. గవర్నరు జనరలు వానిని మార్చుట కవసరమగు చర్యను దీసికొనును. గవర్నరు జనరలు గావించు నిశ్చయము పార్లమెంటరీ పద్ధతుల కలవాటుపడియున్న వార్లారి యొక్క యామోదమును బడయగలదు. మరియు అధ్యక్షుని నిర్ణయము త్రోసివేయబడుటకు శాసనసభయందన్ని పక్షముల సభ్యులలో నెక్కువమంది విచారపడరనియే జెప్పవచ్చును.

WANTED.

AT ONCE 25 field surveyors on salaries 22/8/- and 30 respectively, bonus and other privileges offered to hard working men."

Please apply to:

SALUR & IRRIGATION WORKS
DEPARTMENT OF JEYPORE,
Development Co., Ltd.,
SALUR B. N. Ry.

T. V. TIRUMALA RAO,
Director Soalur Survey & Irrigation Works

నీలము, బంగారము!

గిల్లెలా రా! నీలము, బంగారపురంగు డిల్లీగల లాక్టోజెను మిలిడ్లక ప్రత్యక్షముయ భూటానుగా నిచ్చుట గత్యోగింపబడును. ఇది జగత్ ప్రఖ్యాతిగాంచి యున్నది.

రంగులతో కల్ప వైరెండురంగు లేవిధముగా భుజితను కలిపించుచున్నచో, ఆవిధముననే లాక్టోజెను లిడ్లలకు తెంపించించుటలో శ్రేష్టమైనదియు, నిర్మలమైనదియు, నిర్మాసింపబడుచున్నది.

కృత్రిమావరీక చేసి చూడకుడు. మిలిడ్లకు కుండి అవసరము నీయుడు, నీలము, బంగారపురంగు డిల్లీలలో యుండు "లాక్టోజెన్" మిలిడ్లక నీయుడు.

LACTOGEN

గిల్లెలా రా! ఈ అద్భుతావరీకము యొక్క నమూనా డిల్లీ, ఆల్బానియం చెంచాలో పోస్టుఖచ్చుకై ఆ. 3 కూర్చుండి ఆ నిరీక్ష. క్రింది పిలువమునకు వ్రాయుడు.

Nestlé & Anglo-Swiss
Condensed Milk Co.,
P.O. Box 396, Calcutta
ఈ పత్రమును ఉపయోగించు.

అఖిలభారత రైల్వే కార్మికసంఘపు మొలలు

వి. వి. గిరిగారు రాయబారము

రైల్వేబోర్డువారియెదుట రైల్వే ఫెడరేషనువారి
విజ్ఞానము

సిమ్లా, మే ౨౭ ౯:—అఖిలభారత రైల్వే కార్మికసంఘ మయొక్క కష్టనిష్ఠురములను గూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వ నియోజకమగు రైల్వేబోర్డు అధ్యక్షులగు సర్ జార్జి రెయిసీగారి లో మన వి చేయుట కై సిమ్లాకు వెళ్ళిన రాయబారమునకు వి. వి. గిరిగారు నాయకత్వము వహించిరి. హిందూదేశములోని వేర్వేరు రైల్వేకంపెనీల మొక్క కార్మికులతో కూడిన యీ అఖిలభారత రైల్వే కార్మికసమితి తరపున యీరాయబారమువారు రైల్వేబోర్డు సభ్యులగు సర్ జార్జి రెయిసీ, సర్ ఆస్టిన్ హాడ్జో, హేమను గార్ల యెదుట సిమ్లాలో రైల్వేకార్మికులకు చేయవలసిన సహాయములనుగూర్చి విన్నవించిరి. వి. వి. గిరిగారు విన్నవించిన వాలు గు ముఖ్య విషయములు గలవు.

(1) రైల్వే పనివాండ్ల కంటికిని నిర్ణీతమైన వేతన ప్రమాణములను ఏర్పాటుచేసి వారు నవుకరి చేసిన కాలపరిమాణములను బట్టి జీతములను ఒక నిర్ణీత ప్రణాళిక ననుసరించి హెచ్చించుచుండవలె ననియు, పోస్టులు డిపార్టుమెంటులో వలెనే వీరికి కూడ వేతన ప్రణాళికను ఏర్పాటు చేయవలయు ననియు గిరిగారు చెప్పిరి:—ఇప్పుడు రైల్వే పనివాండ్లకు నిర్ణయించబడి యున్న కనీసపు వేతనములు గాని, గరిష్ఠ వేతనములు గాని చాలా నికృష్టముగా నున్నవని చెప్పిరి. ఇప్పుడు నియమింపబడియున్న గరిష్ఠ వేతనార్హతను ప్రారంభవేతన ప్రమాణములనుగూడ హెచ్చింపవలయును.

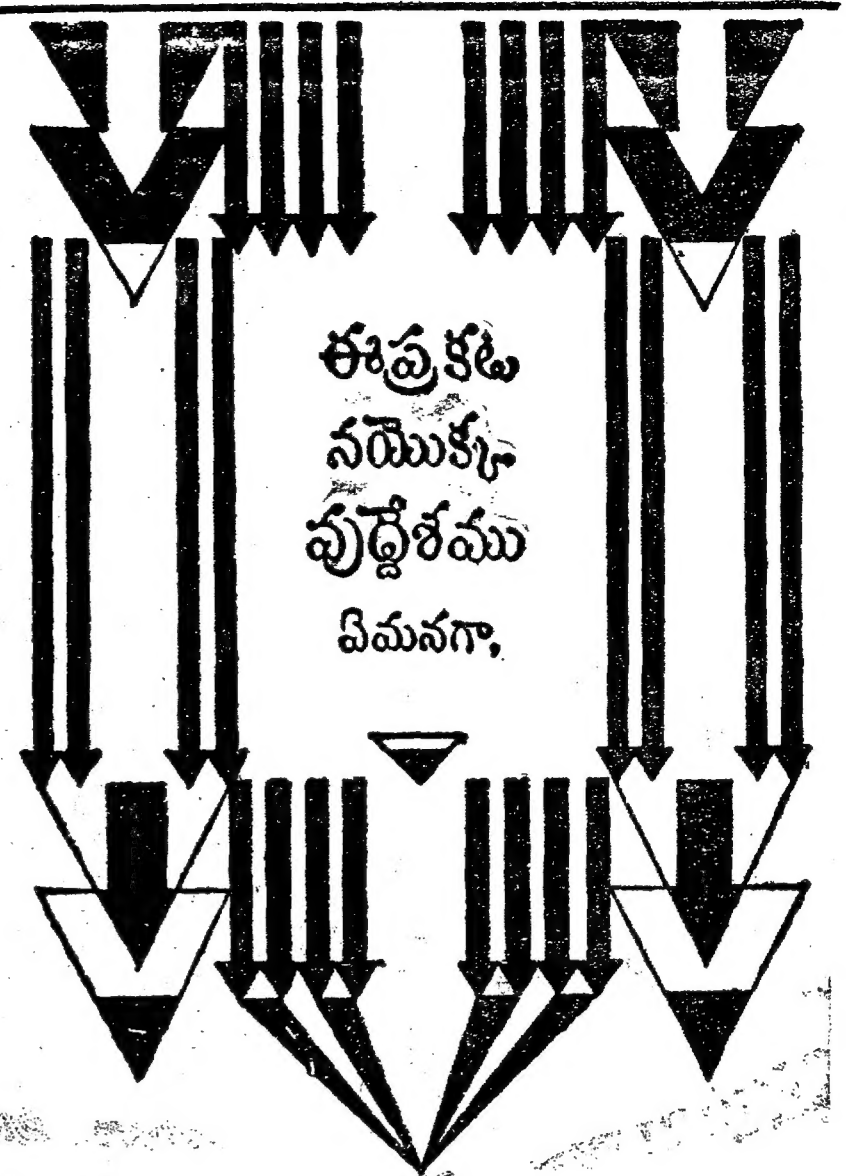
పోస్టులు డిపార్టుమెంటులో వలెనే సర్వవిధముల వేతన ప్రమాణాభివృద్ధులను అనుకరించుట యుక్తము. పోస్టులు నౌకరికన్న రైల్వే నవుకరి ఎక్కువ ప్రాణాపాయములతోడనూ, జబాబుదారీలతోడనూ కూడియున్నది.

పోస్టులు కాఖలో కనిష్ఠవేతనప్రమాణము లెంతగలవో యీ రైల్వేలోగూడ అంతప్రమాణము ఉండవలయును. పనివాండ్లలో అనేక రకములవారు కలరు.

(1) రు 25 లు మొదలు రు 45 వరకును జీతములు పుచ్చుకొనునట్టియు సున్నితపు పనులను చేయునట్టియు పనివాండ్లు (2) నేర్పరితనముతోగూడినట్టియు రు 50 లు మొదలు రు 150 లు వరకును జీతముపై కొను పనివాండ్లు. (3) రు 50 లు మొదలు రు 175 లవరకును జీతముగల నుమాస్తాలు. (4) సున్నితపు పనులు చేయునట్టి సాదామాలిపనివాండ్లపై తనిఖీచేయునట్టియు రు 50 లు మొదలు రు 150 లు వరకును జీతము తీసికొనునట్టి మేస్త్రీలు. (5) ప్రత్యేక పారిశ్రామికకాఖలయందు ప్రవేశింపగలిగినట్టియు రు 50 మొదలు రు 250 లు వరకును జీతము తీసికొనునట్టియు గుమాస్తాలు. (6) సున్నితపు పనులుచేయు పనివాండ్లపై తనిఖీచేయవలయునట్టియు రు 150 లు మొదలు రు 350 లు వరకును జీతము తీసికొను యుద్వోగులు (7) రూ 350 మొదలు రూ 700 వరకును జీతములుగల నూపరింపెండెంట్లు.

ఈవిధముగా పనివాండ్లను యుద్వోగులను తరగతివారీలుగా విభజించి వారివారికి సార్వీసు హెచ్చిన కొలదినీ ఒక నియామకముగా జీతముల స్థాయివృద్ధిచేయవలయునో ప్రణాళికను నిర్ణయించ వలయునని గిరిగారుచెప్పిరి.

ఇందులకు సర్ జార్జి రెయిసీగారిట్లు బదులుచెప్పిరి:— ఇవన్నీయు విచారింతు కయి విచారణ జరుగుచున్నది. ఈవిషయము లన్నియు నేను రెయిల్వే బడ్జెటులో ఉదహరించిన విషయములే యెయ్యవచ్చును. వేతననిర్ణయ సంఘములను నియమించవలయునని మీరు కోరిన విషయము మాత్రము లేదు కమిషను వారికి సంబంధించిన విషయమై యున్నది. కొన్ని సంవత్సరములలో ఉద్వోగులకుగాని పనివాండ్లకుగాని ప్రత్యేక సందర్భావసరములను బట్టి జీతములను వేర్వేరుగా నియమించు అధికారము రైల్వే ఏజంటుకు కొంతవరకు ఉండవలసియున్నది. ఎందుకనగా కొన్ని ప్రత్యేక శీతోష్ణ పరిస్థితులను బట్టియు మధ్యములు వర్షాపారాంతములలో యుద్వోగులు నివసించగలందులకు వారికి ప్రత్యేకముగా హెచ్చుజీతములను ఏర్పాటుచేయవలసి వచ్చునుగాని ఒక్కటేమాత్రము అందరికిని వర్తిం

“కోకోజుమే” పంటకు అత్యుత్తమమైన మొదటిసాధన మనుటను రూఢిపర్చుటయే

సీమ కమలములకు (బ్లూజాగరు రకము) బోగిలాల్ మంగల్జి కంపెనీ, 89, సాలపీడి, మదరాసు

పతేయుట వీలులేదు. ఇందులకు ఏజంటుకు అధికార ముండవలయును. పనివాండ్లకు ప్రావిడెంటు ఫండును ఏర్పాటుచేయు విషయములో గవర్నమెంటువారు విచారణ చేయుచున్నారు. అన్ని రైల్వేకంపెనీలలోను సర్వత్ర పిడుగునకును పిల్లికిని ఒక్కటే మంత్రము నన్నట్లు వేతన ప్రణాళికను నిర్ణయించుటపై పనివానితనమును పనివాండ్ల శ్రద్ధాసక్తులకును పనియొక్క ప్రాంత స్వభావమును భంగము కలుగును. ఈ విషయములో, పనివాండ్ల వేతనములను హెచ్చించుటకు గవర్నమెంటువారు రైల్వేకంపెనీలు యివ్వవలసిన దృవ్యసహాయము హెచ్చుననియు, గవర్నమెంటు వారికి ఖర్చు హెచ్చుననియు వాదించబడు విషయముల నటుండి నిండు అని గిరిగారు చెప్పిరి. కాని రెయిసీగారు ఆమాచన నంగీకరించలేదు. గవర్నమెంటువారు హెచ్చుఖర్చు భరింపవలసి వచ్చునట్లు ప్రజలపై హెచ్చుపన్నులను నమూనా చేయవలసి వచ్చునేహాయము విషయముగూడ జిల్లో విం చించిన నే గాని రైల్వేపనివాండ్ల వేతనాభివృద్ధులను నిర్ణయించ వీలులేదు అని రెయిసీగారు బదులుచెప్పిరి. ఒక్క ప్రదేశములోనే రెండులేక మూడు రైల్వేకంపెనీల తాలూకు కార్మికులగుని కార్మికులయములుగానియున్న యెడల అట్టి ప్రదేశములో వేర్వేరు కంపెనీలవారు వేర్వేరు విధములుగా వేతన ప్రమాణములను పనివాండ్లకు నిర్ణయించుచుండునట్లుగా ఏర్పాటుచేయవచ్చునుగాని, యావత్సర్వత్ర దేశమంతటను అన్ని రైల్వేకంపెనీలవారును ఒక్కటే వేతన ప్రణాళికను అనుసరించి అమలుపరచవలెనను నూనన గవర్నమెంటువారంగీకరించజాలరని రెయిసీగారుచెప్పిరి. పనివాండ్లకు సెలవుదినములు ఏర్పాటుచేయువిషయములో ప్రభుత్వమువారిచే నిర్వహింపబడు రైల్వేకార్మికుల ములందరియైన ఒక్కటేపద్ధతి అవలంబించవలయు నను విషయములో యీ సంవత్సరాంతములో గవర్నమెంటువారు కొన్ని నిర్ణయములను చేయగలరని రెయిసీగారు చెప్పిరి. పనివాండ్లను బర్తరపుచేయుటకు ఒకమాసము ముందు తెలియజేసిగాని, ఒకమాసము జీతము మదరాసు యిచ్చిగాని,

రైల్వే అధికారులు పనివాండ్లను బర్తరపు చేయవచ్చును అను నిబంధన అనేక సంవత్సరములలో రైల్వే అధికారులచే దుర్వియోగము చేయబడుచూ వచ్చినదనియు అట్టి దుర్వినియోగములకు అవకాశములు లేకుండ కట్టుదిట్టములు చేయవలయుననియు గిరిగారు చెప్పిరి. పనివాండ్లను బర్తరపు చేయుటకు ముందుగా ఆపని వాడ దివర కొంత కాలము నుండి నవుకరి చేయుచున్నాడను విషయము గమనింపవలయును. సీనియరు అధికారులకు మాత్రమే నవుకరును బర్తరపు చేయుటకు అధికార మొసంగవలయును. బర్తరపు చేయబడిన వారుపై అధికారులకు అప్పీలుచేసి కొనుటకు అవకాశ మొసంగి సంకతి సంవత్సరములను పూర్తిగా విమర్శించిన మీదటనే బర్తరపు విషయమై తీర్పు చెప్పబడవలెను. ఈమాడు యేర్పాట్లు చేయుటకుగవర్నమెంటువారి కెట్టి ఆక్షేపణయును లేదని రెయిసీగారు చెప్పిరి. పనివాండ్లకు విధించెడి జరిమానాలు వారియొక్క సెలవీతములో నూటికి రెండు రూపాయిల వంతు కన్న హెచ్చుకూడని గిరిగారుచెప్పిరి. కార్మికసంఘములలో సభ్యులుగాచేరిన పనివాండ్లను రైల్వే అధికారులు చెవరించి దండించరాదనిగూడ చెప్పిరి. ఇప్పుడున్న యీ అఖిలభారత రైల్వే ఫెడరేషను సక్రమమైన రైల్వే కార్మికసంఘముగా గవర్నమెంటువారు పరిగణించి యీ ఫెడరేషను అధ్యక్షుల వ్యవస్థాపించబడిన కార్మికుల మొలలను రైల్వే బోర్డు వారు మన్నించి పాలించవలయునని గిరిగారు కోరిరి. ఇప్పుడే ఫెడరేషనునందు కార్మికసభ్యులను ఒక లక్ష మాత్రమేయున్నదనియు ఇంతవరకు యీసంఘము స్థాపనము కల్గియుండుట సంతోషదాయకమేయనియు, కాని, పోస్టుల్యదేశములలోవలె రైల్వేకార్మికసంఘమున కంతకును సంపూర్ణ ప్రాతినిధ్యము గల్గిన సంఘమనిపించుకొనుట కింకను సభ్యుల సంఖ్య చాలాగా హెచ్చుననియున్నదనియు, బాగుగాహెచ్చిన నే నిజమగు రైల్వే కార్మికసంఘముగా పరిగణింప వీలండదనియు రెయిసీగారు బదులుచెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

చంద్రికా అనే
వ్యాధిలకు నిరసా
చికిత్సను పుండె.

"FIFTEEN POINTS
FOR
MOTHERS."

That is the name of the
invaluable booklet given free
with every bottle Woodward's
"Gripe Water." the one safe
remedy for all digestive ailments
in babies and young children.

Here is one of the points:
"Never put baby to sleep using
so-called remedies which contain
narcotics". Woodward's "Gripe
Water" is free from all dangerous
drugs.

W. WOODWARD (1920)
Manufacturing Chemist,
79-87, Fortross Road,
London N. W. 5.

**WOODWARD'S
"Gripe Water"**

KEEPS BABY WELL

W. WOODWARD (1920) Manufacturing Chemist,

79-87, Fortross Road, London N. W. 5.

శ్రీ. హో మాడ తల్లు
లకు కిల్లలను పెంచుట
నీల : భవమున్నయిన
ప్రాయమున ఉన్న
మా ఉచితముగా పం
పబడును 4489

ఉదాహరణగా
కాటర్ (పరిమళం
పొందగినది.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.
MADRAS & BOMBAY.

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ లైఫ్
అసూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(ప్రెమియం సెటిల్ మెంట్స్ లో) (ఇంగ్లాండులో
ఇకాకార్పొరేటు చేయబడినది.) రిజిస్టరు చేయబడినది.)
ఇది ఆదర్శ ప్రాయముగు పోలీస్ పోలీస్ రద్దు
చేయకూడదు. శాశ్వతముగా పనికి రాకుండు చేయ
కూడదు. అను నిబంధనలు సహజముగనే యున్నది.
ధారాశ్రమ పద్ధతి పనిచేయ ఏజంట్లు కావలెను.
ఆర్. వెంకటాచారి, ఛీఫ్ ఏజంట్లు,
రికర్డర్ హౌస్, వేపేరి, మద్రాసు.
రుక్మాంగదాచార్య,
హోమ్స్ వేట, ప్రాద్దుటూరు.
సుందరరాజన్ అయ్యంగార్,
"గోతావిలాస" రంగనాయకులవేట, నెల్లూరు.

రైతాంగము

రైతులకు సంబంధించిన వ్యవసాయక, ఆర్థిక, సాంఘిక, పారిశ్రామిక విషయముల చర్చించు తెనుగుమాసపత్రిక. అనభవ
జ్ఞులగు వ్యవసాయ శాస్త్రవేత్తలు, ఆర్థికాస్త్రవేత్తలు, సుప్రసిద్ధులగు వ్యాపకర్తలు ఇందు వ్రాయుచుందురు. రైతులపాలిటి
కామధేనువు. చందా సం॥ కు రు 2-4-0

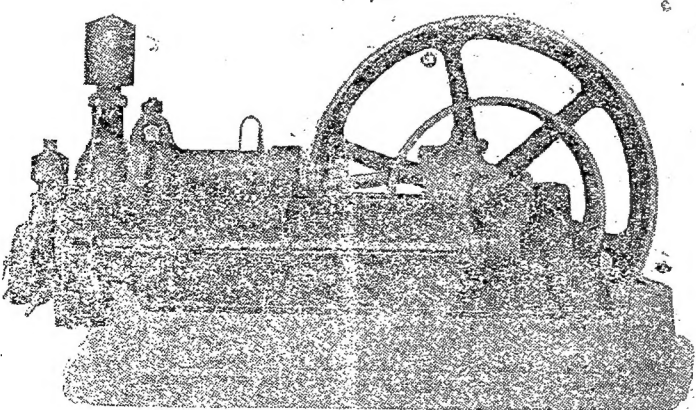
కావలెను:— ప్రతి జిల్లా యందును, తాలూకా యందును చందాదారుల చేర్చుటకు ఏజంట్లు జీతమునకుగాని,
కమిషనునకుగాని, క్రింది చిరునామాకు వ్రాయుడు.

మేనేజరు రైతాంగము తిరువల్లి క్షే.ణి, మదరాసు,

వనావధి శబ్దార్థ నిఘంటువు.

మూలకలయొక్క 85,000 సంస్కృతశబ్దములను తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలికోరైండు నెల రు. 8-4-0-0
"భవప్రదీపిక" ఇందు సమస్త నిజములు కుదిరేసి భస్మములు చేయు యూనాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు.
తూం 1-కి రు 500 ల కిమ్మకుగల భస్మముకూడ గాదు. క్యాలికోరైండు నెల రు. 2-0-0-0
60 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము, గోదావరి.

"రాబ్బన్"

కొల్లు
స్టాటింగ్

క్రాడా
యిలు
యింజన్

బలముగల న్యూట్రెపు యింజను. నిమగ్నములోపల (వేడిచేయవలసినవేలండుగ నే) ప్లాట్టెటగును. క్రూడా యి
లు బలముతోక్కుగాకాలును. ఎంతకాలమైనను ఆరుసదల, విరుగుదల, మరమ్మత్తులు లేక తృప్తికరముగా పనిచేయును.
పదిమొనలు 50 హార్సపవరులకు యింజనులు ప్లాట్టెటయొందును. స్పేర్ సామానులు రెడ్డి స్టాట్లో దొరకును.
మరిన్ని (1) "రాబ్బన్" రెండు క్రమల కొల్లుస్టాటింగ్ యింజనులు (2) పెయిడికెట్ యింజనులు అవుటరు ఛేరిం
గు ట్రెపున్నా హోట్ నైలిలు ట్రెపున్నా (3) గాస్ యింజనులున్నా దొరకును. ఫరలకున్నా, కేటాగునకున్నా వ్రాయుడు.
నిజమైన హార్సపవరుకొరకు మేకరులపట్టి ఫిట్టెటగుడు. మెద్రాసులో అప్పుచేయించు బొమ్మల
కాకితములు నమ్మవలదు. ఏజంట్లు:—

లండన్ ట్రేడింగ్ కంపెనీ

మొదట ఆఫీసు; 7, సెకండు లైను వీచి, మదరాసు.

మాన ఫోల్టా సినిమాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
నిలకలభవం! (పోస్టాల్ రివ్యూ ప్రత్యేకము) గుర్రముగిర్రు!
కరీరముల ఉష్ణాధికములే కలిగి పైత్యకాశః
కిమాత్రలు వివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, అపురింతలు,
అగ్నిమాంద్యము, అతిహావానము, ఎక్సిజ్టు, సర్వాంగముల
యందు అలక్ష్యము, దిక్కిలు, పొర్లుముఠా, శిరస్సు,
ప్రశ్న, అగులు మొదలగునానియందు గలిగి పైత్యకాశః
కోగిట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.
ఈమాత్రలు మహావారిశ్చక్రములను పెంబు సేమాశ్చక్రము.
ఇందు అనేక ఉపధానులు చేరెను. అనుభవముగల కొత్త
మగుటచేరెను శరమహావారిశ్చక్రము యని చెప్పుచున్నాను.
దిక్కిసారి వాడిమాచిన నిజము తెలియగలదు.
చిరుకామా:— (188)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా,

పునసార చంద్రికా
సెగరోగములకును, స్త్రీలకు కుశుమవ్యాధులకును (శ్రేష్ఠ
మయివడి ఎరువు, తెలుపు, తునువు, మొదలగు ఆయుర్వేద
గమలము, స్త్రీలను సంధినించు కుశుమరోగములను నిర్మూలము
గావించును. సీసా 1-కి రు 1-2-0.
డి:కి అశుభానామక సంధిని అత్తకు ముగించుట
చుట్టుము. దంధిని అత్తకు సీసా 1-కి రు 1-4-0 ర. పి. ఖర్చు
లు ప్రత్యేకము.
పి.సి.పి. అండుకో, ఆయుర్వేద వైద్యుల నెల్లూరు జిల్లా మాజీ-సెరి జేపి,

పందలపాక బనియనులు

కాలికట్టు, బెంగుళూరు, నేలము మాదిరి అన్ని రకములు
బనియనులు మేము పందలపాక, మధురమిల్లల నూలుతో
తయారుచేసి విక్రయించుచున్నాము. తక్కువ వధరలు, ఎక్కువ
మన్నిక. వాడిమాచుడు 0-2-0 బిళ్లల నంపువారికి కాంపిల్సు
పంపుదుము. ఏజన్సీ దరఖాస్తులు అంగీకరింపబడును.
ది ఇస్లామియా హోమ్లైరి వర్క్సు
సెం58 పందలపాక, తూర్పుగోదావరి.